השולם הזה

כך הם רימו אותך!

בלוף ושמו רפורמה

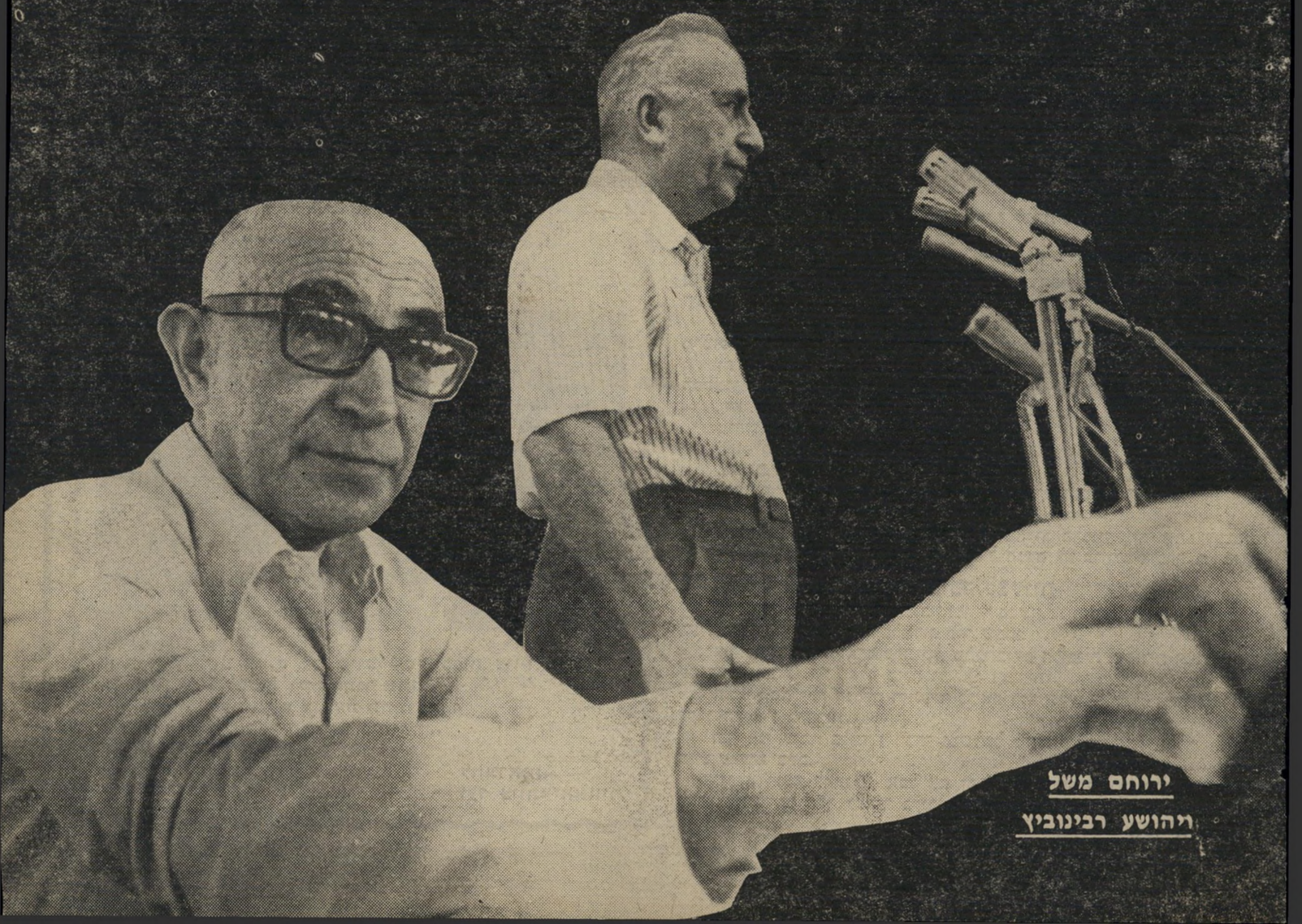

ירוחם משל

ויהושע רבינוביץ

Zoo

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מליכאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

בדיחה יבשה

גנראל כושי ורב יהודי נפגשו בקורס צניחה.

— „אני הכי גדול!" אמר הגנראל הכושי.

חייך הרב ואמר: „נהפוך הוא, אני הכי גדול."

— „אני יכול להביא ארבעה אנגלים שישאו אותי על גבם לאן שאני רוצה," התפאר הגנראל.

— „דבר פשוט," ענה הרב, „אני יכול לאסוף חמישים אוהדים שישאו אותי על הכתפיים וגם ישירו וירקדו סטפס."

— „אני יכול להפוך במילה אחת אזרחים לחסרי לאום..." המשיך הגנראל בהתרברבותו.

צחק הרב: „ואני יכול להפוך חסרי-לאום לאזרחים. אני גם יכול להפוך ממזר לכשר וגרושה לקדושה. ואני יכול גם לא להפוך, אם אני לא רוצה..."

— „אני יכול להפוך חיים למתים תוך עשר דקות," ניסה הגנראל.

— „ואני יכול להוציא מתים מקבריהם, תוך שלוש דקות, ולנופף בהם מעל לראשם של החיים עד שאלה ירצו גם הם למות..." ענה הרב בשלווה.

— „אני יכול לגרום לשר החוץ של האימפריה לבוא אלי ולהתחנן בפני," השוויץ הגנראל.

— „ואני יכול לקחת את ראש הממשלה שלי, ואת כל השרים שלו, ואת כל המפלגה שלו ולהשכיב את כולם על הרצפה, אם אני רק רוצה," ענה הרב.

קימט הגנראל את מיצחו, חשב ואמר: „ואני יכול לצוות להוציא להורג תוך דקה את הנורא שבירביי."

צחק הרב ואמר: „זה כלום, אני יכול גם לקבור אותו קבורת חמור."

אחר כך שניהם קפצו וקיבלו כנפיים.

היכונו! היכונו! היכונו! היכונו!

אחרי הסרט המשעשע „שלושת המוסקטירים"

יוקרן בקרוב

ארבעת המוסקטירים

בתפקיד ד'ארטאניאן: סר זבולון המר

קו־סטארינג: ז'אן־פייר רפאל, לואי בורג, ז'אן־לוק ורהפטיג

לא היקאחם - עד שלא ראיתם!

התנחלויות • הפלות • ממזרים • באנקים • דו־קרבים • סרטי יום ו' • נישואין גירושין • קואליציה • קראטה • ותעלולים מרהיבים

או סולה מיו

קרמונה, עיר בשיפולי מילאנו, פתח־תיקווה של איטליה, עירו של סטרא־דיוואריוס הגדול. עם בואנו לעיר בירכו אותנו התושבים בהתרגשות — מתברר כי התמזל מזלנו ובדיוק באותו ערב אמורה להיות מוצגת האופרה „לה בוהם" של פוצ'יני, בכיכר המרכזית של העיר.

מן הסתם, נטו מארחינו להסביר את הקרירות בה קיבלנו את הבשורה, בחינוך הטוב שקיבלנו בבית. מכל מקום, בשעות הערב היינו ישובים תחת כיפת השמיים יחד עם עוד כמה אלפי קרמוניים, כורים אוזנינו אל הרינה ואל הדואט.

ואז התחיל הגשם. אומרים שבחו"ל כל דבר גדול. גם הגשם. אלה מהצופים שהצטיידו במטריות, הניפו אותן מעל לראשם. השאר המשיכו לשבת ולצפות אל הבמה בהתרגשות. ולא עוד, אלא שכשנתפנה מקום (נחשו של מי) הסתערו לעברו כמה מאות צופים לחים בתיקווה לזכות בשלל.

„לא נהנית מן המקהלה?" קבע מארחי בבוקר.

„להיפך," אמרתי, „דווקא טובה מאוד..."

„אז למה עזבת?"

„הגשם," התנצלתי.

„הזמרת," ניחש מארחי, „זייפה קצת בטונים הנמוכים."

„הגשם," התעקשתי, „הגשם הרטיב."

„אתה לא צריך להיות מנומס," אמר מארחי בהבנה, „זה קורה לפעמים שיש הופעה לא כל כך מוצלחת. הרי בגלל הגשם לא עוזבים אופרה..."

על השיבה לציונות

מה שלא הצליחו לעשות מחנכיי ומוריי במשך שנות פעילותם הענפה, עשתה בעלת־הבית היהודיה שלי בלונדון תוך שבוע.

אני קורא את הג'ואיש־כרוניקל, מתכתב עם הסוכנות היהודית ומשגן (יחד עם בעלת־הבית) את „אלף מילה ומילה" (עברית).

השבוע החליטה הגברת רוזנפלד כי את דמי השימוש בטלפון שלה אתרום לקרן הקיימת לישראל.

וכך אני עומד בלונדון רבתי ומשלשל מעותיי לקופסה הכחולה, לפחות חמש פעמים ביום.

אני לא רוצה להתנבא, אבל אם זה יימשך ככה, ייתכן שאעלה בקרוב לארץ, ואולי גם אלך לעבוד בקיבוץ, כמתנדב.

אפרים סידון

יש לך אשה נחמדה... ילדים טובים...

היית נותן להם לטוס עם טייס שטס בכוח צוו-ריתוק?
הוא יכול לשכוח רק כפתור אחד...
הוא יכול להתעלם מנורית ההתרעה...
הוא יכול לעשות חראקה בנחיתה...
וכל זה רק מעצבים.
אנחנו לא מאיימים, רק מסבירים.
להתראות...
ועד צוותי האוויר.

הארץ

ממישנתו של מייסדו
שונא המתנות יחיה
ד"ר מ. זוארץ
(בתור להתקנת טלפון)

תקנות לשעת חירום

(ל.ע.מ.). „על פי החלטת הממשלה ובתוקף סמכותו, על פי סעיף סדרי השלטון והמשפט, תש"ח — 1948, התקין שר־הבחברה תקנות שעת־חירום בדבר שירותי עבודה חיוניים בתחבורה ימית ואוירית" — מסר אתמול דובר משרד התחבורה.

מכח תקנות אלו רשאי השר להכריז על מפעל כמפעל חיוני אם היה לו יסוד סביר להניח, כי קיימת אפשרות של פגיעה בקיום השירותים איתם מעניק אותו מפעל.

עכשיו נפתרה בעיית השביתות. הממשלה ייפתה את כוחו של שר התחבורה להראות באצבע: מי חיוני ומי לא. מי ישבות ומי ירותק. שר התחבורה יחזיק בקצוות של כל החוטים.

שר התחבורה יוכל לחפוץ כל סיכסוך עבודה לחבלה במוראל הלאומי או בתפוקה הכטחונית או בקשרים עם העולם. כל שובת יהיה לבוגד. מי שירצה תוספת ירותק.

כל הקשורים במשרד התחבורה הם עובדים חיוניים: כמו במשרד הבריאות או במשרד המשפטים או במשרד התקשורת או בשירותים העירוניים.

עובדי מע"ץ חיוניים, טכנאי הטוסים, המלגזנים בנמלים, צוותי הים והחופים, שירותי התחבורה העירוניים, הרכבות ומשרדי הרישוי וחזאי מזג האוויר.

אם החזאי ירצה תוספת הוא ירותק: אי אפשר, כידוע, במצבנו, שלא לתת שירותים חיוניים של מזג אוויר לצבא ולספנות ולתעופה.

חזאי, לעבודה! וגם כל השאר.

בקרוב לא תהיינה שביתות בלי איזור משרד התחבורה: יוכלו לשבור אותן כדת וכדין, עם צו חתום, עם שוטרים ואנשי משמר־הגבול.

בקרוב תעבדו גם אתם תחת קתות רוכים: אתם חיוניים, לא?

דבר המערכת

אל הנשק!

קראנו בזמנו לגורמים המוסמכים לתת נשק לעם, ודומה כי נתקלה קריאתנו באוזן ערלה.

דומה כי בימים אלה, בהם מתפוצצים מטענים כזיקוקים ביום־חג, יש לנהוג משנה זהירות וכדאי ואף רצוי לחמש אזרחינו כנגד אותם טרוריסטים המחזיקים נשק בבתיהם מיראת המחבלים ומכוונים אותו אל ליבם של בוחנינו ושוטרינו.

יש לחמש כל אזרח כנגדם: ישא כל חנווני נשק, וכל קופאי, וכל מוכר עיתונים, וכל סופר סת"ם.

ונוציא מכלל זה את פועלי נמל אשדוד וסבלי לוד.

עוד גירוש

כבר שבענו מרורים מיד הק. ברוך הוא בכל עניניי גירוש, ואף על פי כן לא משכנו ידינו ממנו, כפי שיש בכוונתם של כמה מלומדים להציע בעניין האו"ם.

עוד זוכרים אנו בעצב את אותו יהודי חכם, א. הראשון, ואשתו ז"ל ח. אימנו, שהיו חברים מן המניין באותו גן־עדן, עד שבאו הנחשים ועשו יד אחת לגרשם משם, ואם כי לא הצליחה מזימתם במלואה, הרי שאכן הושעו אדם וחווה מגן העדן ולא עזרה להם תמיכתו הדלה של הגוש המערבי בנהר הפישון.

ואף כי מרובים צירי לידה בעמנו למן אותו יום בו הושעינו מן הגן — נראה כי עמדנו יפה במבחנים הקשים והמשכנו אף לשתף פעולה עם המגרש במשך דורות רבים.

מה שמוכיח הוכחה ניצחת כי אין מוראו של וולדהיים גדול ממורא הכרובים והחרב המתהפכת.

ואם לא נירא מכרוב, מה לנו כי נירא מאמין?

ובין אמין ללא מאמין קטן המרחק, כפי שנאמר „אנו לא מאמינים!" וצריך להוסיף: „נשמע עיצה."

מ. צ.

דו קיום

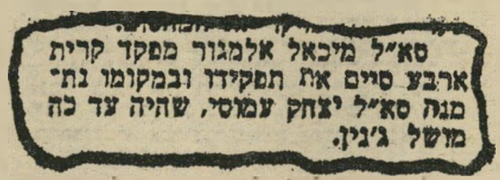

(ידיעות אחרונות, 1.8.75)

לפניכם הניסוח העניייני ביותר של יחסי ישראל/יהודה־ושומרון בשמונה השנים האחרונות.

בג'נין (או בחברון) יש מושל. בקריית־ארבע — מפקד.

קריית־ארבע וחברון — לאחת מושל, כראוי לאוכלוסיה כבושה, לשניה מפקד, כראוי לאוכלוסיה כובשת.

האוכלוסיה־עם־המפקד רוצה לחלק את חברון־היא־קריית־ארבע עם האוכלוסיה־עם־המושל. האוכלוסיה־עם־המושל לא מרוצה מן העניין, וזה מרגיז את האוכלוסיה־עם־המפקד כי היא הרי אוכלוסיה־עם־מפקד אז מה פתאום אוכלוסיה־עם־מושל לא מרוצה או מגלה התנגדות לאוכלוסיה־עם־מפקד?

באמת, מה פיתאום?

עץ או פלי

„ערב טוב צופים יקרים. שוב אנחנו כאן הערב איתכם ביחד בתוכניתנו השבועית עץ או פלי. אם נרגעתם כבר מהתוכנית הקודמת, אפשר להמשיך. אי־תנו בצוות הפעם שלושה אישים. האחד עיתונאי־צמרת, השני משפטן־בכיר, והשלישי פירסומאי־עילית."

„המשחק, צופים יקרים ייערך בשיטה הבאה: המוכירה שלנו, מירי, תזרוק מטבע. למטבע שני צדדים — צד א' וצד ב'. לצד א' אנו קוראים עץ ולצד ב' פלי. אף אחד משלושת המשתתפים לא יודע על איזה צד ייפול המטבע. אנחנו נראה לכם הצופים שיקופית ובה יוקרן צידו העליון של המטבע — הצד התכון. ברור? אז למשחק:"

„שכחנו להגיד שפני המשתתפים יכוסו במסיכות, כדי שלא יציצו."

„המטבע נזרק... הופ... הנה הוא נחת על השולחן." (לכם הצופים אנחנו יכולים לגלות — הצד המנצח הפעם: עץ).

„הצוות מתבקש לשאול:"

— „האם זה פלי?"

— „לא. אני מצטער. הזמן חולף ונותרה לנו רק שאלה אחת."

איש־צוות במסיכה נגד הצצה

— „האם זה עץ?"

— „בראוו (מחיאות כפיים סוערות) זה עץ. באמת עץ. יפה מאוד. חששנו לרגע שלא תצליחו. עץ. נכון. נכון מאוד. יפה. ו...לשאלה הבאה:"

„המטבע נזרק." (המנצח פלי).

— „האם זה פלי?"

— „מ־צ־ו־י־ן! (מחיאות כפיים סוערות.) בחצי הזמן, בחיי. כל הכבוד. יופי. באמת יפה."

— „המטבע נזרק פעם שלישית" (המנצח פלי).

„כן רבותי, בבקשה לשאול:

— האם זה... עץ?

— לא. כדאי לנסות מכיוון אחר. עד עכשיו אנחנו יודעים שזה לא עץ. מה זה יכול להיות? נסו שוב..."

— „אולי... פלי?"

— „בחיי, בחיי, הם עשו את זה שוב! כל הכבוד! אני רואה שהזמן שלנו חולף ונגמר. תודה לקהל, תודה לצוות, תודה לצופים ועד לתכניתנו הבאה „גוגואים ואג'ואים" להתראות וכל טוב."

אזרחים למען ניצחון
(אלמ"ן)

אנו, קבוצת אזרחים שפויים בדעתם, קוראים בזאת ל־מנהיגי המדינה לצאת לאלתר למלחמת מנע כנגד כל אוייבינו באשר הם.

בכוונתנו לדרוש מלחמת ניצחון, כי באו מים עד נפש.

מאז מלחמת ששת הימים לא היתה כל מלחמת ניצחון, ואנו לא יכולים להמשיך לחיות בלי מלחמת ניצחון.

בידינו הצטברו מאות אלפי דוחות חנייה, ואנו ממתינים מזה שמונה שנים לחנינה כללית שתינתן בעקבותיה של מלחמת ניצחון.

לצערנו נכשלה הממשלה כשלון מכאיב באוקטובר האחרון, דבר שלא הביא לחנינה — אלא להחמרת מדיניות הענישה.

אם לא תהייה מלחמת ניצחון בהקדם, נמכור את האוטו!

לא אלמ"ן ישראל!

תקבל 4 תמונות

תוך 3 דקות

רק 2 לירות

צילום אומנותי

עם ויברטור ביד

על רקע השמש השוקעת

פוטו „קודשי ישראל"
רח' אבן־גבירול, מול „ארוס"

תשקיף

8000 הרוגים בערך במילחמה הבאה

צוות המורכב ממנכ"לים וסמנכ"לים של מישרדי־הממשלה, מעבד תוכניות מפורטות חדשות להיערכות העורף האזרחי בשעת חירום, למיקרה של פריצת מילחמה חדשה. כדי להעריך את היקף המאמץ שיידרש, ניסה הצוות להעריך את עוצמת הפגיעה, למיקרה שהעורף האזרחי ייפגע במילחמה הבאה בהפצצות מהאוויר ובהפגזות טילים. מאחר שהנתונים הקיימים היחידים, הניתנים להשוואה, הם אלה מימי מילחמת־העולם השנייה, נאלצו המומחים להתאים את חישוביהם לפי הנורמות של עוצמת הפגיעה של טילי הוו־2 הגרמניים, בהם הופצצה לונדון. לפי נתונים אלה נקבע, כי שבוע של הפצצות על עריה הגדולות של ישראל עלול להסתכם ב־8000 חללים, ובעוד 24 אלף פצועים.

רבין מונטרל את אלון

שני מפעותיו האחרונים של יצחק רבין באירופה — פעם לבון ופעם לשטוקהולם — נועדו, בין השאר, לנטרל את יגאל אלון, אחרי שרבין ככר ניטרל במידה רבה את שימעון פרס, על־ידי מינוי אריק שרון כיועצו לענייני צבא.

מאחר שכימעט שאין עוד פעילות ישראלית באפריקה ובאסיה, ואילו יחסי ישראל — ארצות־הברית הם באופן בילעדי בידי רבין, נותרה אירופה כר אחרון לפעילותו של שר־החוץ. עם חדירת רבין לשטח זה, וקשירת יחסים אישיים בינו לבין ראשי המדינות האירופיות, לא נותר למישרד־החוץ לעסוק בכל עניין חשוב.

אבן מונסה לגבש אופוזיציה

באיצטלה של ציוותי־מחשבה מטעם בית ברל, פועל אבא אבן בהחירות לגיבוש חוגים אופוזיציוניים במיפלגת העבודה.

אין זה מיקרה שאבן שמר לעצמו את תפקיד יו"ר הצוות שיעסוק בגיבוש גישה חדשה לבעיה הפלסטינית. בוועדה זו ריכז אבן את מרבית היוזמים העיקריים שנותרו במיפלגה, וייתכן שעל נושא זה ייערך בעתיד העימות העיקרי בינו ובין יצחק רבין, הנוקט קו אנטי־פלסטיני קיצוני. קרוב לוודאי כי הצוות יציע להכיר בקיום העם הפלסטיני, ויאמץ לעצמו את רעיון המדינה הפלסטינית.

אנשי רפ"י מתארגנים לחתירה

אנשי חטיבת רפ"י במיפלגת העבודה מתכננים פעילות אופוזיציונית כנגד ראש־הממשלה יצחק רבין, למיקרה שאבן יוסכם על הסדר־ביניים עם מצריים שיכלול נסיגה ממעברי־ההרים בסיני. ההתכנסות של חברי הכנסת מסיעת המערך, שהשתייכו בעבר לרפ"י, שנערכה השבוע בתל־אביב, נעשתה כדי להתוות קווי־פעולה, בהשראתו של משה דיין.

קדמה להתכנסות התייעצות ממושכת בין משה דיין לבין שר־הביטחון שימעון פרס. השניים מרבים לאחרונה להיפגש לשיחות ארוכות.

רבינוביץ הפסיק את המגבית בת"א

שר־האוצר יהושע רבינוביץ הפסיק את המגבית שניהל לאחרונה בפנוף תל־אביב של מיפלגת העבודה. ההחלטה על הפסקת המגבית נבעה ממיעוט הכספים שאסף — 33 אלף לירות בילבד, לעומת התחזית של שני מיליון לירות. גם הפירסומים ב„העולם הזה" על המגבית תרמו להימנעות התורמים המיועדים.

בין הסיבות לביטול המגבית, מציינים גם את הודעתו של אבא אבן כי אם תימשך המגבית של רבינוביץ, הוא יחל במגבית משלו באיזור־מגוריו. אבן תבע כי רק מרכז־המיפלגה יעסוק במגביות. מזכיר מחוז תל־אביב של מיפלגת העבודה, דב בן־מאיר, הביע לאחרונה את אכזבתו המרה מכישלונו של רבינוביץ באיסוף כספים למחוז.

הלל פנה לפרקליט המדינה בפרשת זנבר

שר־המישטרה ביקש את חוות־דעת פרקליט־המדינה לגבי מימצאי חקירת המישטרה על דירתו של בנגיד בנק ישראל, משה זנבר.

המישטרה השלימה חקירה, לאחר תלונה של יגאל לביב, כי מתן דירה זנבר על־ידי „הבנק לפיתוח התעשייה" כמוה כשוחד. זנבר קיבל את הדירה עם פרישתו מן הבנק והתמנותו כנגיד „בנק ישראל".

שר־המישטרה אמר דברים אלה בתשובה לשאילתה של ח"כ ידידיה בארי.

הגרמנים מסרבים להפר שביתה

חברת „אי־עי" פנתה בימים אלו לחברת התעופה הגרמנית „לופטהנזה" בבקשה כי תחכיר לה מטוסים עם צוותים, כדי להפעיל את „אי־עי" במיקרה שצוותי־האוויר ישביתו את החברה. חברת „לופטהנזה" סירבה להיענות לבקשה, בניסוח שהחוק הגרמני אוסר הפרת שביתה חוקית.

ביקורות חיוביות על טופול כ„אותלו"

הודיעות באילו נמתחה ביקורת קטלנית על הופעתו של השחקן הישראלי חיים טופול בתפקיד אותלו במחזה השייקספירי, שהוצג במיסגרת פסטיבל צ'יצסטר, היו חלקיות ומוקדמות מדי. כאשר התפרסמו השבוע ביקורותיהם של כמה מן המבקרים החשובים, בעיתוני יום א', הסתבר כי טופול זכה דווקא בתישבחות.

הרולד דובסון, מבקר „סאנדיי טיימס", כתב עליו: „זהו תיאטרון משובח וקורא־תגר, עם טופול בתפקיד המרכזי. אותלו של טופול הוא אומנם פחות אצילי, פחות פואטי ופחות אלגנטי מזה של סיר לורנס אוליבייה. מה שעושה אותו אמיץ ומחוספס, הוא הקירבה הגדולה יותר, העירנות המודעת יותר, וההסכמה עם הזורמים העמוקים והמיסתוריים של ההיסטוריה. אין זה נכון לבקר את אותלו של טופול, מפני שבסצינות הגדולות הוא אינו הכושי מונצניה, אלא חיית־פרא בעלת אכזריות מפחידה..." גם מבקר „אובזרבר" הלונדוני ציין את טופול לשבח: „אותלו של טופול הופך טוב במפתיע."

התעוררות פתאומית בתנועת התיירות

בעיצומו של הוויכוח על גורמי המשבר בתיירות, חלה לפתע התעוררות בימי־צפוייה בענף. גז של תיירים העלה בשיעור ניכר את התפוסה בכתי־המלון, ובירושלים

כומר ואלץ להחפשט בלוד

ראשי־כנסיות בארץ הביעו בשבועדת האתרונים את כעסם על התנהגות אנשי הביטחון בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד.

ראשי־כנסיות טענו, בפניות אל פקידים ממשלתיים בכירים, שכבודם נפגע ע"י־ידי אנשי שירותי־הביטחון חשונים בלוד, כאשר נכדקו בנסות במקומות הרגישים בגופם.

כדוגמה הביאו את המיקרה האחרון, באשר האב ניקולאי, מנהג שר ראש המישלחת הרוסית, שמגוריו במוסקווה, נאלץ להתפשט ערום לגמרי. הוא נכדק זמן ממושך, בנסות רמה, וכאשר ניתן לו להתלבש, מטופו כבר חמריא.

כבר מסתמן מצב של מחסור בחדרים. גורמי תיירות סבורים כי גיאות זו תימשך עד אחרי עונת החגים.

הלחץ הפיתאומי העלה גם את שיעור התפוסה במטוסי אל־על המגיעים לארץ. בשבת לפני שבוע הגיע לנמל התעופה בלוד מטוס ג'מבו של אל־על כשהוא נושא עמו 433 נוסעים ואנשי צוות — שיא חדש. מטוסי ג'מבו של חברות בינלאומיות אחרות אינם מטיסים יותר מאשר 340 נוסעים ואנשי־צוות.

גרמניה לא אישרה טיסות־השכר לעטרות

הפעילות של חברת טיסות־השכר „ג'רמאן־אייר" לקבלת רשיון מממשלת ישראל לטיסות־שכר מגרמניה לירושלים נעשות מבלי שיש בידי החברה אישור של ממשלת מערב־גרמניה.

מקורות בשגרירות הגרמנית כאן מסרו, כי הממשלה הגרמנית לא תתיר טיסות לנמל־התעופה עטרות בירושלים המיזרחית, מסיבות פוליטיות. בלי אישור כזה לא תוכל החברה הגרמנית לטוס.

גם עכשיו אין לדיין רשיון לחפור

למרות הביקורת הציבורית הרחבה שנמתחה על שר־הביטחון לשעבר משה דיין, בשל החפירות הארכיאולוגיות הבלתי־חוקיות שלו, לא טרח משה דיין עד עצם היום הזה לבקש רישיון לחפירה, וממילא לא קיבל רישיון כזה. הדבר נודע בעיקבות מיכתב־קובלנה של חוג איכפת לנו לשר־החינוך.

עוזר שר־החינוך, הד"ר דן רונן, כתב במיכתב תשובתו: „מר דיין לא פנה אלינו וא הוענק לו רישיון לערוך חפירות ארכיאולוגיות." העתק המיכתב נשלח גם למשה דיין.

לכבוד
מר/גב' _____
רח' _____
ת.ד. _____
מיקוד _____ יישוב _____

אנא שלחו לי בדואר רשום את הקטלוג החדש של סוני לשנת 1979 הכולל מידע מלא על מגוון רחב של מוצרי סוני.

SONY

מגוון רב של מוצרי סוני

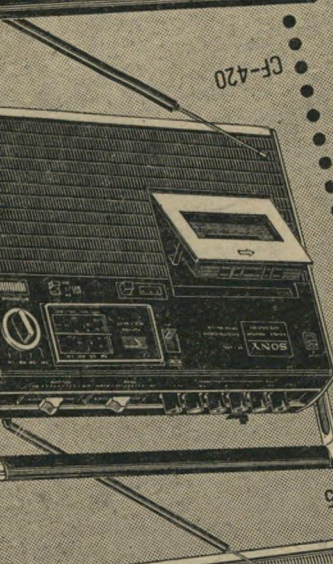

CF-480

מקלט רדיו קסטה סטריאו AM/FM/SW/LW עם 4 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
מתג בחירת תחנות
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-550

מקלט רדיו קסטה סטריאו AM/FM עם 2 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים

CF-420

מקלט רדיו קסטה AM/FM/SW/LW עם 4 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
מתג בחירת תחנות
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-415

מקלט רדיו קסטה AM/FM/SW/LW עם 4 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
מתג בחירת תחנות
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-410

מקלט רדיו קסטה AM/FM/SW עם 3 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-320

מקלט רדיו קסטה AM/FM עם 2 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-310

מקלט רדיו קסטה AM/FM/SW עם 3 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-150

מקלט רדיו קסטה AM/FM עם 2 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-130

מקלט רדיו קסטה AM/FM עם 2 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

CF-550 A

מקלט רדיו קסטה סטריאו AM/FM עם 2 רמקולים
רגישות גבוהה
בקרת עוצמת קול
שקע לאוזניות סטריאו
שקע למיקרופון
שקע לרמקולים חיצוניים
שקע לאנטנת FM חיצונית
שקע לאנטנת AM חיצונית
מתג בחירת מקור הפעלה (AC/DC)
שקע לכבל חשמל

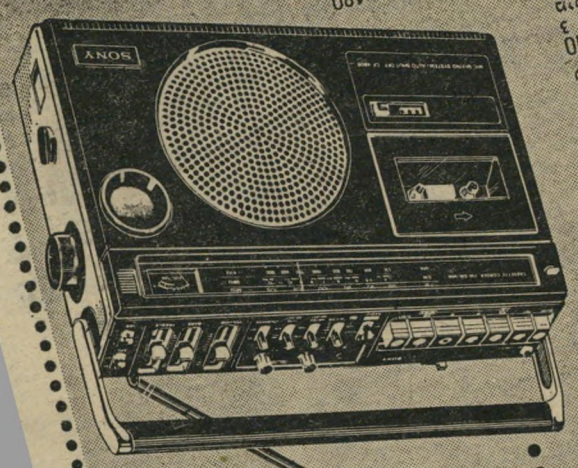

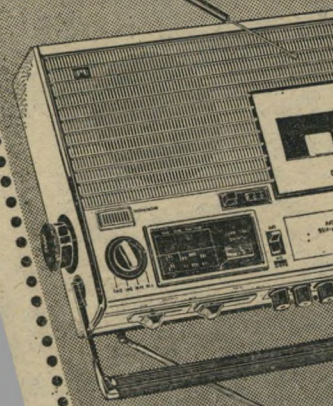

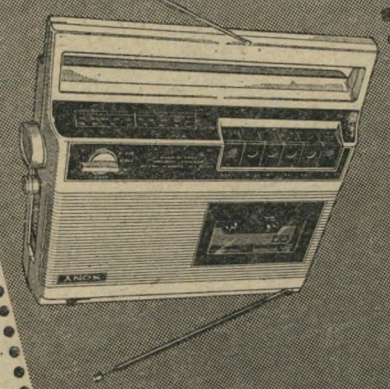

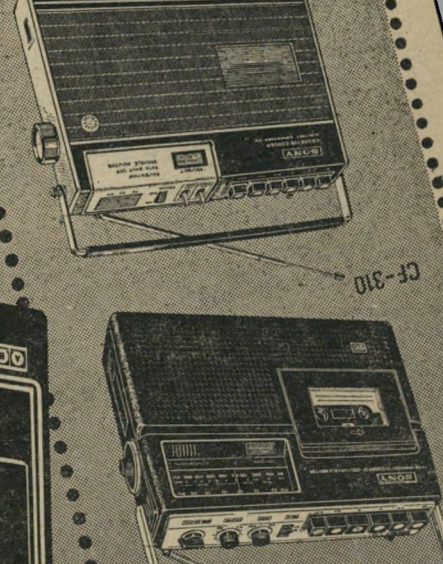

SONY
CF-130

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386 • תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־יהודה • חמצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קריאה יקרה,

מדור זה מטפל, בדרך כלל, בקורותיה־הן של הכתבות הגדולות בעיתון — הסדרות החושפות שחיתות, כתבות של ניתוח ופרשנות, ושאר עבודות עיתונאיות המורכבות תשומת־לב והזכות בהד ציבורי.

הפעם ברצוני לספר קצת על כתבה קטנה שהופיע במדור בתדינה, לפני שבועיים. במרכזה עמד כלב־בוקסר צעיר, לבן ו־גבוב.

בעלת הבוקסר, רחל אייכנר, בעלת בוטיק במלון פאל בתל־אביב, שיתפה ברצון פעולה בהכנת הכתבה. היה לה עניין חיובי בכך. הבוקסר היה מרכז חייה — והיי עלמו הנחית עליה מכה קשה.

אמנם, כבר קודם לכן, מייד עם היוודע דבר הגניבה, פירסמה רחל השחרחורת, אשת־חברה הנראית לעיתים קרובות ב־מסיבות דיפלומטיות של נציגויות דרום־אמריקה, מודעות בעיתונות היומית. היא ביקשה מן המוצא הישר — או משכנו הישר של הגנב להחזיר את הכלב.

למודעות אלה לא היו כל תוצאות. קיוינו כי הכתבה בהעולם הזה תביא להישג מרשים יותר.

רחל עצמה לא הסתפקה בכך. היא הדפיסה חוזר משוכפל, שאותו שלחה לכל הווטרינרים באיזור, ובו ביקשה מהם להודיע לה מייד אם יובא אליהם בוקסר לבן לטיפול. חוץ מזה גם חיפשה ברחובות את אנשי המישמר האזרחי המסיירים בצפון תל־אביב, מתוך הנחה שהגנב נמצא באיזור שבו נעלם הכלב — גן־העצמאות, ליד מלון פאל.

■ ■ ■

כתבת „העולם הזה" (1977) תפסה רק טור אחד בעיתון, עם תמונת הכלב ותמונת גבירתו. היה זה, בין השאר, מיבחן לתפוצתו המעשית של השבועון, לי־תשומת־לב קוראיו ולרצף הקריאה בעיתון.

כי בכתבה נאמר: נגנב בוקסר לבן. הוא יחידי־במינו. מי שרואה כלב כזה, יואיל־נא לטלפן לבעלת־הכלב.

היינו כל־כך בטוחים בהצלחת קריאה זו, שהבטחנו לרחל אייכנר: אל תדאגי. הכלב יחזור תוך חמישה ימים מרגע הו־פעת הגיליון ברחוב.

אולם ארו חזר הרבה יותר מוקדם.

(אגב, יש כאן דוגמה של גניזת מידע חיוני. בעלת־הכלב ביקשה בפירוש שלא לפרסם את שמו. היא חששה שאם יידע הגנב את שם הכלב, זה יקל עליו לקשר את הכלב אליו. העולם הזה אינו מסכים כימעט לעולם לגנוז מידע — אך במיקרה זה הסכמנו. לא פירסמנו את שמו של הכלב.)

■ ■ ■

גליון „העולם הזה" הופיע ברחובות צפון תל־אביב ביום השלישי לפנות־ערב. באותו יום ניתקל סיור המישמר האזרחי בגבר נמוך־קומה, שהסתובב ברחוב, כשהוא מוביל בשרשרת בוקסר לבן. האיש לא נראה כבעל־כלב אופייני, ואילו הבוקסר הלבן משך מייד את תשומת־לב המישמר.

הסיור קרא למישטרה, הבחור נעצר, והכלב חזר לרחל אייכנר. בבניין מלון פאל היתה השימחה רבה. כי הכלב התחבב על כל העובדים, וגם על כמה מן האורחים הוותיקים.

אבל בזה לא נגמר הסיפור.

ביום הששי בשבוע טילפנו שלושה אנשים שונים לבעלת־הבוטיק. הם קראו זה עתה את העולם הזה, ושמו לב לכתבה. הם לא ידעו כי הכלב כבר הוחזר, אך בפי כל אחד מהם היה מידע על מקום הימצאו. לולא פגש המישמר בכלב, היה כל אחד משלושת המטלפנים מביא ל־גילויו.

כל אחד מן השלושה זיהה את עצמו כקורא מושבע של העולם הזה, ובפי כל אחד היה סיפור זהה: אדם שהתאים לתיאור האיש שנתפס על־ידי המישמר הציע להם את הבוקסר הלבן למכירה, במחירים של אלף עד אלפיים לירות.

כל זה היה — בין השאר — דוגמה מאלפת מאד ליעילות הפירסום בהעולם הזה. זה גם הראה לנו שקוראים רבים קוראים את השבועון ביום ו'.

■ ■ ■

אבל גם בזה לא נגמר הסיפור.

השבוע קיבלנו מיכתב נזעם מאת הקורא אלון אבידר, כלבן ידוע בעיר.

לחלן מיכתבו:

ברצוני להתייחס לכתבה אודות הבוקסר הלבן שנגנב בגן־העצמאות בתל־אביב.

ובכן, הבוקסר הלבן הזה אינו היחידי מסוגו בארץ, וכמוהו יש לפחות 30, אפילו כמה שעברו תחת ידי־שלי. כמו־כן גדול מיספר נקבות־הבוקסר הלבנות.

בנוסף, דומני שהכתבה נכתב מתוך אי־בהירות בנושא הכלבני, ולכן יש לתקן את שנאמר בה. כידוע, כל גור כלב־בוקסר, ולא משנה ציבעו, נבדק כבר בשבוע ה־ראשון להולדתו על־ידי מרכז־הגידול של המועדון הישראלי לכלבי־בוקסר, המוכר על־ידי הפדרציה העולמית לכלבנות.

בשעת הבדיקה נפסלים לגידול כל הגורים אשר ציבעם שחור כולו, לבן כולו, או שיותר משליש ציבעם הכללי לבן. גורים אלה מורדמים בזריקה. יש גם אפשרות אחרת, והיא השארת הגור בחיים, אך בתעודת־היוחסין שלו נכתב בחותמת אדומה וברורה: „לא לגידול". יש להניח שדבר זה קרה גם עם הכלב הנ"ל.

פירושו של דבר שעל כלב זה ייאסר להרביץ כלבת־בוקסר (כג"ל לגבי נקבות לבנות), מטעמים של שמירה על טוהר־הגזע שציבעו המוכר הוא חום ומנומר בלבד.

כמו־כן ברצוני להוקיע את מעשהו הי־יהיר של הווטרינר אשר, לפי הכתבה, הבטיח לזווג את הבוקסר הלבן עם כל־בת־בוקסר לבנה. בכך ייגרם נזק עצום לאגודת הבוקסרים הישראלית, וכמובן ברור שייוולדו עוד גורים לבנים שיהיו פסולים לגידול כבר מלכתחילה.

ברצוני להסביר כי העניין אינו נובע מסנוביות, אלא להיפך. הגורם המדרבן הוא הרצון לשמור ולטפח את גזע הבוקסר כמות־שהוא, על צבעיו, אופיו ואילופו — אשר לולא הם והעבודה היום־יומית המושקעת בטיפוח הגזע, לא היינו מגיעים לתוצאות שאליהן הגענו היום.

■ ■ ■

עד כאן המיכתב. הוא עורר התרגשות לא־מעטה במערכת.

מערכת זו כוללת, במיקרה, כמה חובבי־כלבים מושבעים, שלא לדבר על חובבי־חתולים. מי שנכנס אלינו בשעות העבודה, יכול לא־פעם להתרשם שזוהי אסיפה של אגודת בעלי כלבים. כלבים שונים ומשונים, ביניהם בוקסר גיזעי בשם פופאיי, מסתובבים מתחת לשולחנות־העבודה, או רובצים בפינות.

הרעיון שמותר להרוג כלב למען טוהר הגזע זיעזע את החברים היקרים. „זהו רעיון נאצי!" טען אחד מהם.

מעניין מה חושבים על כך קוראים אחרים, חובבי־כלבים.

אשר למידע שבפי הקורא אבידר לגבי ייחודו של הכלב, אין ספק שהוא צודק. אני מוכרח להתוודות, כי בניגוד למינהגו זייף העולם הזה קצת־קצת את המידע. המטרה היתה טובה: רצינו שגנב הכלב יחשוב כי בידו כלב שאין שני לו, ושכל שכניו יידעו על כן שהוא גנוב. רצינו גם לחדד את החושים של כל מי שרואה בוקסר לבן ברחוב.

אני בטוח שכל קוראי העולם הזה מאחלים עתה לארו — „חץ", באנגלית — כל טוב.

חץ

רחל אייכנר וארו
אל חיק הבעלים

מכתבים

ישראל תיאלץ לסגת מסיני

ישראל תיאלץ לסגת מסיני, ללא כל קשר למצב המדיני באיזור, היות שמצרים הגיעה לקצה גבול יכולתה לספק שיטחי־מיחייה לאוכלוסייתה, הגדלה בקצב מהיר ביותר. סיני מהווה, עבור מצריים, עתודה קרקעית אחרונה שניתן לפתחה וליישב בה מיליוני בני־אדם.

במידה שמצריים תכוון משאביה ומירצה לפיתוח סיני, כפי שמצבה מחייב, יתרום הדבר לארגעה באיזור, ולשינוי סדר־עדיפויות עשוי, בהדרגה, ליצור תנאי־שלום.

מיכאל אורנד, תל־אביב

גורו ממקור ראשון

ברצוני להתייחס לכתבה „שמירה והגורו" („רחל המרחלת", העולם הזה 1977). תמיד אפשר לכתוב דברים על־פי שמועות ועל־פי עיתונים אחרים, שהם לא־כל־כך אמינים לפי מה שלמדתי מהעולם הזה. אפשר גם להזין עובדות מסויימות ולכתוב ששמירה, למשל, היתה ממארגני הפסטיבל לכבוד שליחו של הגורו, בעוד שהיא היתה רק אחת מני רבים שבאו בסך־הכל לשמוע את דבריו.

אם תבקרו פעם בביתנו, בתל־השומר, תראו שזו הדרך הצנועה והנוחה ביותר לחיות יחד בווילה כה גדולה, והפאר בה

הגורו מהראג'ג'י
אל חיק המדיטציה

איננו חומרי כלל־וכלל. העובדה היסודית שיש לדעת על הנושא היא שזו לא דת, לא תורה ולא אמונה, אלא טכניקות פרקטיות למדיטציה.

מתוך החוויה המעשית לומד אדם להכיר את עצמו, ולהיות מודע לעצמו בצורה כל־כך ברורה שמה שנותר לו לעשות זה פשוט להרגיש אהבה לגורו מהראג'י. הרכוש שיש לגורו משמש להפצת הידע, ויותר מכל מה שאדם יכול לתת לו, יכול הוא לתת לכל אדם.

כדאי, אולי, לפני שכותבים דברים, לבדוק אותם היטב. גם אני חשבתי מחשבות שונות על הנושא, אך לא לעגתי עד שבדקתי, ומשבדקתי — ראיתי כי טוב.

צביקה, תל־השומר

● עורכת המדור „רחל המרחלת" שהתה בלונדון שנתיים, והיתה מקורבת לחוגי מאמיני הגורו מהראג'י, שמושבם בהיי־גייט שבלונדון. הדברים שנכתבו על הגורו נבדקו היטב, ויותר מכך — נלמדו ממקור ראשון.

תוכנית־שלום למזרח־התיכון

תוכנית־השלום המוצעת בזה תאפשר לכל ערבי ממוצא פלסטיני, הרוצה בכך, לחיות במדינת ישראל כאזרח שווה־זכויות: יתקבל חוק־שבות פלסטיני שיהיה בעל עיקרון דומה לחוק־השבות היהודי.

כאוחזי מדינת ישראל ייחשבו יהודים ופלסטינים, בין שהם חיים במדינת ישראל ובין שהם חיים מחוץ לגבולותיה. יש להניח, כמובן, שרק חלק מ־16 מיליון היהודים החיים כיום בעולם יבואו באזרחות הישראלית, כשם שלא כל הפלסטינים יגלו עניין בנושא זה. גבולות המדינה ישתרעו מהירדן לים, ויכללו את רצועת עזה.

(המשך בעמוד 10)

המבצע של הספורטיבי השנה

מיץ פז

ישלח אותך
לארוע הספורטיבי מספר 1-
אולימפידת מונטריאל

בין המשתתפים במבצע יוגרלו:

זוג כרטיסי טיסה לאולימפיאדת מונטריאל
פרס ראשון

(כולל מיסים וכרטיסי כניסה לתחרויות)
זאת ועוד:
כל שבוע 120 חולצות אולימפיות
כל שבוע 120 סדרות של בולי דואר בנושאי ספורט.

תנאי התחרות:

אסוף 6 תוויות של בקבוקים גדולים (650 מ"ל) של מיץ פז תפוזים - אשכוליות **במחיר החדש של 1.25** ל"י (את התווית ניתן להוריד ע"י טבילת הבקבוק במים).
הכנס למעטפה, ציין שמך וכתובתך על גבי מעטפה.
השלם את הסיסמה מיץ פז משקה מס. .....
את המעטפות עם התוויות והסיסמה שלח אל ת.ד.127 ת"א עבור מבצע "מיץ פז".
ככל שתשלח יותר מעטפות תגדיל סיכוייך לזכות.
הגרלת החולצות והבולים תערך כל שבוע והפרסים ישלחו לבתי הזוכים.
תשתתפנה בהגרלה כל המעטפות אשר תגענה עד יום 30.9.75.
הגרלת כרטיסי הטיסה תערך בנוכחות נציגי החברה, רואה חשבון ונציג המכון למסחר הוגן.

ההשתתפות במבצע זה אסורה על עובדי, סוכני ומחלקי חברת יפאורה בע"מ רחובות ועובדי משרד הפרסום חגי לבינסון אילון.

- למונטריאל עם מיץ פז !

מדוע מגיעים החל־אביבים ישר לגן־עדן
ואילו הירושלמים מגיעים לגיהינום

■ בכנס סגור של מורי החוג למדעי־המדינה באוניברסיטת חיפה, השתתף בין השאר גם הפרופסור **הנס מורגנטאו**, שאמר על **הנרי קיסינג'ר**: „אחת הבעיות של מזכיר־המדינה האמריקאי היא שהוא מנהל מדיניות של מטרניך מראשית המאה שעברה, בסוף המאה הנוכחית.“

■ ראש עיריית תל־אביב **שלמה** („צ'יצ'“) **להט**, שהוא חבר המישמר האזרחי, החליט לשמור דווקא בשכונותיה הדרומיות של תל־אביב. באחד הלילות שמר בשכונת־התיקווה, אך מייד נדרשו שומרים נוספים כדי לחלץ את צ'יצ', שהוקף בתושבי השכונה. אלה ראו בהימצאות צ'יצ', תושב אפקה, בשכונתם, הזדמנות מצויינת כדי לתנות באוזניו את צרותיהם, ולבוא אליו בדרישות לשיפור תנאי מגוריהם ואיכות הסביבה.

■ ישיבת־ממשלה זוטא נערכה במוצאי שבת בביתו של עורך־הדין **רם כספי**. רם ואשתו **אתי** ערכו מסיבה לכבוד בר־המיצווה לבנם **גיא**, ובין המוזמנים הרבים הגיעו למקום בעת־ובעונה־אחת השרים **חיים צדוק, גד יעקובי, שימחון פרס ויהושע רבינוביץ**. כיוון שבאותו זמן בא למסיבה גם האחראי למינהלה בחברת אל־על **בנימין דויראי**, דנו עימו שלושת השרים על מה שיש לעשות כדי למנוע שביתה של ציוותי־האוויר. כמה טייסים, שהיו אף הם בין האורחים, הציעו ליעקובי לנהל מייד משא־ומתן עימם, כל עוד הוויסקי זורם.

■ בוטיק ג'ינס־לי בכיכר־מדינה בתל־אביב ייסגר השבוע לשלושה ימים, לפי בקשה מיוחדת של **אפי דיין**. אפי מסריח עתה סרט חדש, שאת תוכנו הוא שומר בסוד. כדי לשוות רקע מתאים לעלילה, החליט להסריח את הקטע המרכזי דווקא בבוטיק, שבו הוא קונה ג'ינס לעצמו. בעלות הבוטיק — **צפירה הורוביץ, רבקה בזרוביץ** ואתי כספי — הסכימו לסגור למענו את העסק.

■ ליועצו החדש לענייני־ביטחון של ראש־הממשלה, תא־אלוף (מיל.) **אריאל** („אריק“) **שרון** ולאשתו **לילי**, נכונה אכזבה עם שובם מחו"ל. מזכירתו הנאמנה של אריק, **צביה**, החליטה לעזוב את הבוס שלה ולהפוך היפית באילת.

■ אחד מחברי קיבוץ רמת־הכובש, שבו שוהה גיבורת מישפט לילהאמר **סילביה רפאל**, ניגש אליה בשימחה ואמר לה: „מזל טוב! קראתי בעיתון שבעת שהותך בבית־הכלא בוסלו היכרת בחור, ואת עומדת להינשא לו!“ סילביה הנדהמה השיבה לו: „אם קראת בעיתון, אז שהעיתון ימצא את הבחור ויביא אותו אלי לכאן. אם קיים חתן כזה, אשמח להתחתן איתו.“

■ על מה שוחחו „צ'יצ'“ ומזכיר מועצת פועלי העיר **אורי אלפרט** בשבת בשמונה בבוקר? זו היתה השאלה שהעסיקה את מאות חברי ועדי־העובדים במחוז תל־אביב, שהתכנסו בתל־אביב. אורי אלפרט, שעמד לשאת את נאום הפתיחה בכינוס בשעה תשע בבוקר, בושש לבוא. אחרי שהמתינו לו זמן רב למדי, החליט המנחה **ברוך פרימר** לפתוח את הכינוס בלי אלפרט. כשזה הגיע כעבור חצי שעה, תלה את האשמה לאיחורו בצ'יצ'. סיפר אלפרט: „הייתי כבר ליד הדלת, בשמונה וחצי, כשצ'יצ' טילפן אלי.“ הוא לא סיפר לנוכחים על מה שוחח עם ראש־העירייה בטלפון.

■ באותו כינוס השתתף גם יו"ר הנהלת הסוכנות, **פינחס ספיר** ששפע, כדרכו, חידודים ובדיחות. בין השאר אמר על עצמו: „הייתי שגורר, מלך השנוררים, במסעות השנוררזים שלי.“ בהתייחסו לתקופת היותו שר־האוצר אמר: „הייתי כמה שנים בממשלה. אם תשאלו אותי, אולי אפילו יותר מדי שנים.“ לבסוף סיים בציטטה של משוררת־אידיש, עולה מברית־המועצות, שאמרה לו: „אם היה לכם חם בלב כמו שחם אצלכם בקיץ, היה פה הכל אחרת.“

■ ועל אותו מזג־אוויר אמר הפרופסור הירושלמי **ישעיהו לייבוביץ**: „כשה־תל־אביבים מתים, הם מגיעים ישר לגן־עדן, כי על כל עוונותיהם הם מכפרים כבר בעולם הזה.“

■ על עניינים יותר רציניים אמר הפרופ' לייבוביץ: „הישראלים מוכנים למות ביחד למען המולדת, אבל אינם מסוגלים לחיות בה ביחד. הדבר היחידי המאחד אותם, הוא המלחמה, ואילולא המילחמה היתה החברה מתפרקת. לכן פוחד המישטר מפני השלום.

■ המחזאי **יוסף מונדי** מצא דרך מקורית להגיד לבמאי **אורי זוהר** מה דעתו עליו. בהזדמנות חגיגית בה נפגשו השניים, ניגש מונדי אל זוהר ואמר לו: „אני לא אשכח איך פעם, בפריס, תפסת איזה מיסכן אחד, ודיברת אליו רבע שעה בעברית. הבן־אדם ההוא אמר לך דבר חכם מאד. הוא אמר לך: אני לא מבין אותך, אדוני.“

■ במלון הילטון בירושלים נשלמות ההכנות לאירוחו של נשיא מכסיקו **ארנסטו אצ'וריה**. הנהלת המלון הכינה שי לפמליית הנשיא: כובעי־טמבל ישראליים, בשלושת ציבעי הדגל המכסיקאי: אדום, לבן וירוק.

■ מיפגש מעניין נערך בשבוע שעבר בביתו של נשיא־המדינה **אפרים קציר**. לבית הגיע מי שהיה בזמנו מועמדה של **גולדה מאיר** לתפקיד הנשיא, **יעקב צור**, כדי למסור לקציר עותק של סיפרו החדש דיוקנה של תפוצה. אמר צור: „אילו הייתי נבחר כנשיא, לא היה לי זמן לכתוב את הספר.“

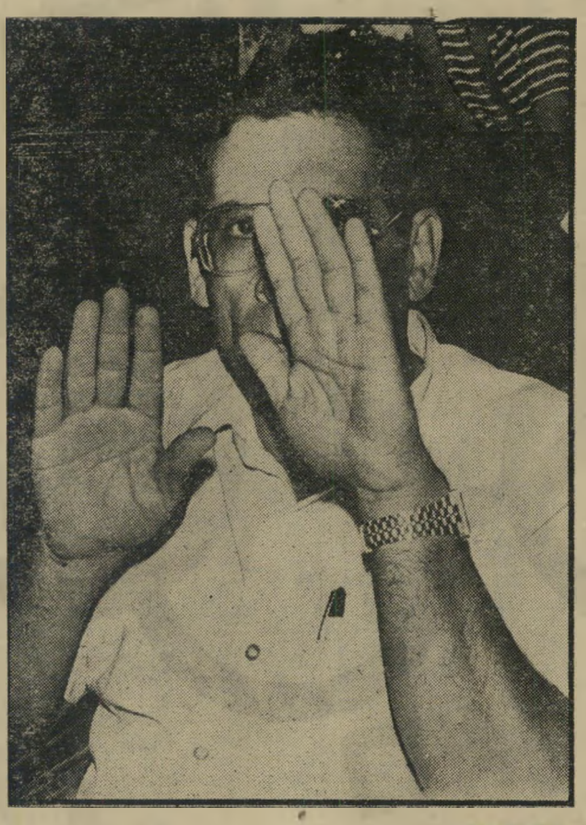

גאנדי האלוף (מיל.) רחבעם זאבי, שהיה פעם אלוף הצילומים, פיתח לאחרונה התנגדות לפירסום. כאשר תמקרבו אליו צלמים בחצות־בכורה, הגן על פניו בידיו, ביקש לא לצלמו.

ארנון הדר

דובר „אמפא־אמקור“, הוציא לאור את סיפרו השלישי, „זאב בודד בחצר עויינת“, שאותו כתב במשותף עם ידידו, בונה תירוש. לכבוד תוצאת הספר ערכו חשניים מסיבה רבת משתתפים בפאב „חנרי השמיני“ שבהרצליה־פיתוח. אורחת־הכבוד במסיבה היתה אשתו־לשעבר ואם בנו של ארנון, חיה (מימין). אורח נוסף שבלט במסיבה היה שאולי וייצמן, בנו של אלוף (מיל.) עזר וייצמן, שבא כחרגלו בחברת צעירה יפחפייה, אך סירב לגלות את שמה (משמאל). אחרי שהופעל עליו לחץ, ניאות לגלות כי שמה הפרטי הוא שולמית. אך מי שחיה קרוב אל השניים יכול היה לשמוע את שאולי מכנה את חברתו בכינוי החיבה: „שולי“.

אנשים

רחל בן־מאיר

בתו של דב בן־מאיר (מימין לחתן), מזכיר מחוז תל־אביב של מיפלגת העבודה, נישאה לאורי פז, בנו של ישראל פז, מבעלי „חדשות הספורט". החתונה התקיימה בבית הורי הכלה, ונכחו בה כל המי־ומי בספורט ובפוליטיקה בישראל. בין האורחים החשובים, שכללו את ראש־הממשלה יצחק רבין, שר־האוצר יהושע רבינוביץ, שר־התחבורה גד יעקובי ויו"ר הסוכנות היהודית פינחס ספיר, שבאו בחברת נשותיהם, בלטה ביופייה סוזי אבן, אשתו של אבא אבן (למטה) שניהל ויכוחים פוליטיים עם כל מי שהזדמן בדרכו.

■ האווירה בהרצאתו של הפרופסור הקשיש **יצחק שקי**, היתה עליזה. הוא דיבר באחד מאולמות הכנסת, לפני ח"כים וסטודנטים שלו לשעבר במדעי־המדינה. כאשר הזכיר את מוסר־העבודה הירוד, וציין כי פעם היתה העבודה ממש פולחן ובזכותה נבנתה הארץ, קרא לעברו תלמידו לשעבר, הפיר־סומאי **שמואל** („שמוליק") **גביש**: „ועכשיו נשאר ממנה רק שם של מילפגה." בהמשך סיפר שקי למאזינים כי בזמן מילחמת נפוליון ברוסיה נפלו יום־יום אלפי צרפתים, אך נפוליון לא התרגש מכך, ואמר: „בלילה אחד בפריס, כל העניין מסתדר." שקי, שהתלונן על הילודה הנמוכה בארץ, הוסיף: „בתל־אביב, בלילה אחד, לא מסתדר כלום."

■ מנכ"ל מישרד־הדתות **דוד גדס** ממשיך להיתקל בבעיות. עקב העובדה שאינו אוכל מזון לא־כשר. בעת ביקור שערך ביחד עם סגנו, **ישראל ליפא**, אצל המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית בארץ, השייך **אמין טאריף**, הוזמנו אחרי כבוד השניים לסעודה, אלא שהמנכ"ל המחמיר וכן סמנכ"לו, לא נגעו במעדנים שהוגשו להם. מבלי להניד עפעף, שלח השייך את אחד מאנשיו למיסעדה כשרה בחיפה, וגם ציווה עליו לקנות צלחות וסכו"ם חדשים. כך אכל דויד גלס אצל הדרוזים, אחרי ששבועות מיספר קודם־לכן סעד באותו מאופן עם הגר־מנים, שניסו להלעיט אותו בסרטנים כשרים.

■ בעודו מעלה את האש־מותיו נגד **גולדה מאיר** (ראה עמודים 12-13), נזכר ג'ו גוזן במצב משעשע שאליו ניקלע לפני שנים בוועידה של הבנק העולמי. באותה ועידה ייצג גולן את סנגאל, ואילו המדינה ה־שכנה, מאלי, היתה מיוצגת ע"י היועץ הכלכלי שלה, **אלי לבב**, מי שהיה כלכלן בכיר והפך ל־אחרונה איש מצפן בפריס. ב־מהלך חוועידה התנהל המשא ומתן בין סנגאל ומאלי ע"י גולן ולבב בשפה העברית. ל־תדהמתו של הנציג הישראלי, **דויד הוריביץ**, שלא הכיר את השניים.

הורוסקופ

תתפלא על שכל־כך הרבה אנשים מתקשים להבינך. הצרה איתך, שאתה נמנה עם ה„זאבים הבודדים" ואינך מרבה לשתף לאחרונה את הקרובים לך בבעיות המעיקות עליך באמת. צפוייה לך השבוע סעילות הקשורה בעבודת־כפיים. מעשהו של אדם יקר לך יכאיב לך, למרות שלא התכוון לכך. תצטרכי לעודד את בן־זוגך בפעילות, שבסיכום תביא לכם אושר.

אם תשקיע את כל המרץ שלך בעבודה, אז אולי תצליח בעבודתך, אך תיכשל בדברים אחרים. חלק את תשומת־ליבך בצורה הוגנת בין הקריירה ובין האנשים הקרובים אליך, מפני שבקרוב תצטרך את עזרתם ואת עידודם. בת־שור — את נמצאת על הדרך הנכונה, המשיכי בה.

תבזבז יותר מכפי שאתה יכול להרשות לעצמך. אורחים בלתי צפויים יפתיעו אותך. הם עשויים להיות בני משפחה שישהו בביתך יותר מכפי שתרצה. יש איום כלשהו בנזק לפריט מסויים ברכושך העלול לגרום לך צער. משהו הקשור בביגוד יגזול מזמנך וממחשבותיך. בסוף השבוע תיתכן לך הפתעה הכרוכה בחימור. תצטרך להיות מעורב בתיכנון נסיעה ארוכה של מישהו מבני־משפחתך או הקרובים אליך.

בסך הכל, נכנסת לתקופה טובה מאלו שקדמו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתישארי בודדה, השבוע, או שתהיי רווקה בעוד חודשים מועטים. בן סרטן: הישמר מתוצאות ניכרות. העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות־ממחשבה. מצד שני, מעולם לא הייתי כל־כך אקטיבי. לבשי לבן וטיילי. אם תכננת טיול לחוץ־לארץ אל תדחי זאת.

נו, עוד שבוע מאומץ שכזה. אבל אם את עושה את כל המצווה עלייך על־ידי ממוניין או הבוסים שלך — יבוא הפסדך (בזמן) על שכרך (ביוקרה ובהתקדמות). אל תבזבז! עד לשבוע הבא אתה חייב לקמץ בהוצאות ובהחלטות. לעומת זאת, זוהי תקופה מצויינת לתוכניות חדשות.

אם תסמוך השבוע על האינטואיציה שלך, ולא תחסס לקבל החלטות חשובות במישור הכספי, עומדים לרשותך סיכויים רבים לעשות עיסקה מצויינת ולהבטיח את עתידך לאורך ימים. אם החלטה אינה בידך, הפעל את מלוא השפעתך על בר־הסמכא, והשתדל לשכנע אותו לקבל את עמדתך — ואז תצליח. בת בתולה, זה עלול להיות השבוע לו ציפית.

יחסיך עם הממונים עליך הולכים ומתערערים, לא־מעט בעטייך. חוסר שליטה במצב, איבוד עשתונות, או חוצפה שאינה במקומה, עלולה להביא אפילו לפיטורין; מחשבה על התוצאות תביא רק תועלת. בת מאזניים: אין ספק כי הוא באמת אוהב אותך, ואינו מעמיד פנים כפי שאת חושבת לפעמים, או כפי שנוהגות חברותיך לרגן. ביום א' תאבדי סכום כסף־קטן.

הבעיות המרכזיות שלך סובבות, השבוע, מסביב לשתי החלטות מרות שיהיה עליך לקבל: בענייני־כספים ובענייני ארגונים. זכור שאינך יכול לעשות את הכל בעצמך, ושמור על כוחותיך. זכור גם שמוטב שתידחה את הכרעה הפינאנסית לשבוע הבא, לכל המוקדם. בת עקרב, פגישה בלתי שכיחה מטרידה את מנוחתך. זוהי התחלה של מיפנה.

אם כי יש כל הסיכויים שתרצה לנצל את החופש החדש שלך, אל תעשה זאת: גם הנסיעות מסוכנות השבוע, לבני קשת — וגם שינויי־הפתע טומנים בחובם כל מיני סכנות פסיכולוגיות. כדאי, לעומת זאת, להכיר אנשים חדשים, ולהתעניין בתחומים חדשים. בזחירות. עיסקה טובה מזדמנת בדרכך — קחנה בידיך. בת קשת — לבשי בחיר.

הרגע שאתה מצפה לו יגיע השבוע, ותהיה לך הזדמנות לנצל אותו לטובתך. בתנאי שתשמור על צלילות דעתך ועל כושר הניתוח שלך. בת גדי, הפסיקי להתלהב מכל בחור חדש שאת פוגשת, ולהדביק לו את כל התכונות הטובות שאת רוצה למצוא. כדאי שתקבלי את הגבר שתפגשי השבוע כמות שהוא. הפסיקי לחשוב שכל העולם הוא נגדך.

שבוע שקט יחסית, שיאפשר לך לנוח מבחינה רגשית ולאגור כוח לקראת אתגרים גדולים שיוצבו לפניך בעתיד הקרוב ביותר. אתה יכול, אמנם, לפתוח במאמצים ולקצור הישגים נאים כבר עתה, אך מאחר שכושר שיפוטך רחוק משיאו, והאינטואיציה שלך בוגדת בך לעיתים קרובות, טוב תעשה אם תימנע מלנקוט יוזמה בשלב הנוכחי. לבשי בהיר.

שבוע מצויין — אם תדעי לנצל אותו ואם לא תנטרלי את עצמך, מתוך דווקאיזם. חכוכבים מבשרים על פגישות־לב ופגישות־כיס, ובשני חמי־שורים — על הצלחות קטנות וגדולות. אתה יכול למצוא עצמך, לפתע, במצב שבו לא רצית. בדוק אותו מחדש. אתה עשוי לגלות משהו חדש.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

יתרונות התוכנית נעוצים בסיפוק דרי־שתם של הפלסטינים לחזור לבתיהם, וב־המשך קיומה של מדינת ישראל כמקום־מיקלט ליהודים המרגישים עצמם נרדפים. התוכנית נותנת לגיטימציה לא רק לזכויות ההיסטוריות של היהודים לארץ־ישראל, אלא גם לזכויות ההיסטוריות של הפלס־טינים שחיו בה ברציפות, כרוב מוחלט, מאות בשנים.

רן אמיר, תל־אביב

המצלמה וערביי יפו

בתוכנית מבט בטלוויזיה, ב־16 ביולי, רואיין ראש החוג לסוציולוגיה באוניבר־סיטת תל־אביב, על הנושא ערביי יפו. הוא הצביע על מצבם, כעל דוגמה לדו־קיום בין עמים.

אולם מצלמת־הטלוויזיה, שגילתה טפח מאורח־חייהם ומתיהורי־ליבם של ערביי יפו, היתה הרבה יותר משכנעת, והפריכה לגמרי את דיברי הפרופסור הנכבד. ה־מצלמה הראתה בבירור שהערבים חיים בתחתית הסולם החברתי, בשכונות־עוני ובחורבות.

בליבם מקננת מרירות עמוקה נגד ה־שילטון, אשר מעניק דיור לעולים חדשים בעוד שהם, תושבי הארץ מזה דורות רבים, ממשיכים לגור בתנאים תת־אנושיים. חינוך ילדיהם הוא נפרד, וקיים במקום־מגוריהם מועדון יחידי בלבד, שאליו לא באים כימעט יהודים.

אבי רייך, תל־אביב

ד"ש מאי"שם

מתפלא אני על הקורא חגי זמיר הבאר־שבעי (העולם הזה 1977), שיצא בהתקפה מוחצת, יצני, על המדור זו־הארץ.

הוא בוכה מרה שמא ילדינו הקטנים יקראו את ההצעות של צוות זו־הארץ: איזה חוברות־חופש עליהם לקנות, וכיצד למלאן.

תגיד, יא זמיר! מה רע כל־כך לקרוא שעל הטף לקנות את החוברת „הבה נאר־גנה"? האינך מסכים שזה יותר מועיל, מרחיב את אופקי הילד, ומשמש לו מדריך ממדרגה ראשונה איך להפיק תוצרת גדולה יותר כשיהיה בצבא?

בחייך, למה ההסתה הפרועה הזו נגד אנשים טובים, המשרתים בסופו של דבר גם את מאווייך? ודרך אגב, מה אתה מסתער על שלושת השכירים? פנה אל הבוס שלהם, הלא הוא מלכיאל זוארץ ז"ל, שאגב מוסר לך ד"ש מאי"שם.

יוסף שוורץ, בני־ברק

שיות תמימות בבית־המישפט

בכתבה „תעניגות האהבה" (העולם הזה 1978), שבה סופר על שני החשודים בת־קיפת יצאנית ולקוחה בחוף תל־ברוך, משך את עיני מישפט אחד שהיה די בולט באופן יחסי לנושא.

נאמר שם: „החשודים יוסף מנחם בן ה־19 ויצחק שחרור בן ה־20 נזרקו על דוכן הנאשמים כמו שתי שיות תמימות שנפלו לתוך עדר של זאבים."

החשודים בבית־המישפט
כמו שיות תמימות

קשה להניח שהצלחתם לצלם את ה־שניים, אך בכל זאת היה מעניין לראות איך נראים שני חשודים בפשע כזה, בייחוד כשמתארים אותם כשיות תמימות.

נוח הרץ, גיבעתיים

שוד אפשרי בהחלט

קראתי את שתי הכתבות על שוד־העתי־קות (העולם הזה 1976, 1977), ובהתחלה לא האמנתי. חשבתי שאתם מגזימים.

אחרי השידור בטלוויזיה, שבו הראו ב־קיצור אותו דבר בדיוק, אני מוכרח להגיד כל הכבוד. ממש בול.

נראה שאפשר להאמין לכם גם לדברים שבתחילה נראים לגמרי בלתי־אפשריים.

דני שלום, תל־אביב

הייתי רוצה להגיב על הכתבות בעניין שוד העתיקות הימית. המצב, כפי שהוצג על־ידי שתי הכתבות (העולם הזה 1976, 1977) נראה לי מגוחך ומעציב מאד. אני מתאר לי שקיימים חוקים נגד שדידת עתיקות ומכירתן באופן פרטי, אבל ה־משטרה — עם כל ההישגים שלה בתחו־מים השונים — מגלה בנושא זה חוסר־אונים וחוסר־יעילות משווע.

נוסף לכל אלה מתלווים לעסק גם כמה מיקרי שחיתות והונאה מצד גורמים ממ־שלתיים. מתקבל הרושם שאגף־העתיקות, המייצג את הממשלה בנושא, אינו מסוגל להשתלט על העניין.

לכן, הייתי מציע שבמקום להילחם ב־שודדים אלה יש לעשות צעד יותר גבוה,

הזמן כבר עכשיו מקום למודעות
בגליון ראש השנה
החג'ג' של
השולם הזה
הגליון יופיע בתל־אביב ביום ג', ה־2.9.75
בערב ובשאר חלקי הארץ ביום ד', ה־3.9.75.

קרנית
מכון לעדשות מגע
עדשות
רכות וקשות
חסברי אדיב מפורט
ינתן במקום.
גורדון 31, ת"א
ת"א, טלפון 238643.

מיכתב השבוע

להומניסט בפיחחת־רפיח

קריאתך מעל גבי העיתון נגעה אל ליבי. לא קלטתי את שימך המלא — אבל ארזי אני זוכרת. ארזי מפיחחת־רפיח, הרוצה לאמץ תינוק וייט־נאמי! ממש נוגע ללב.

ביתך החמוד ודאי בהיר — מתאים לנוף — וצמחים מקשטים את חצרך המרווחת. מעניין לדעת, מהו השיח המתאים לכסות בו באר בדווית סתו־מה...? לעזריה אלון יש ודאי הצעה מתאימה. הוא מכיר היטב את כל צימחי נוף ארצנו.

גם את ילדי ישובך החמודים כבר ראיתי מעל מסך הטלוויזיה. באמת חמודים ומאושרים. התבשרתי אז שבסופרמרקט שלכם, יש כבר שלגונים וממ־תקים למכביר. קריצה רבת־משמעות אל אלה המחסכים לעשות את הצעד החלוצי הנועז — ולרכוש בית או שניים בעיר־העתיד — ימית!

אומנם, תבוסתן אחד או שניים ציטטו פח־וש, שעיר זאת ודומיה תביאו עלינו את הרג אוקטובר 73', אבל אלה הם רק שלושת אלפים פרטים שאינם כבר. ו„פנינו," הרי, „אל חשמש העולה," כדיברי השיר.

ארזי היקר, ייתכן שאינך יודע את עברו של המקום, ואתה אחד מאלה הרוצים בלב תמים ליצור משהו חדש. יש מאות ואלפים כמוך מבין העולים החדשים, שהאמת מוסתרת מעיניהם, וקשה להגיע אליהם דרך שפתם (הרו־סית או האנגלית) ואמצעי־התיקשורת שלנו.

אבל, אתה תעזור לי! כדי להשתיק במעט את קול מצפונך, אשר יגבר על בכיו של התינוק הוויט־נאמי שאתה רוצה לאמץ.

צפירה יונתן, שריד

מכתבים

ולגייס אותם לשורות אגף־העתיקות, ב־צורה ששני הצדדים ייצאו נשכרים. יש להציע להם לעבוד בתור קבלנים האחראיים לשלמות העתיקות, כשעל כל ספינה שלהם יימצא מומחה מטעם אגף־העתיקות, שיפקח על העבודה וימנע השחתת עתיקות ומכירתן על־ידי רישום מדוייק.

שנית, יש לקבוע הסכם קנייה ומכירה בילעדי בין שודדי־העתיקות לבין אגף־העתיקות, לשם ניטרול כל המתווכים ב־עסק זה. נראה לי שאם חברי האגודה למחקר תת־ימי יקיימו שיתוף־פעולה עם שודדי־העתיקות ויעבדו יחד — כולם ייצאו נשכרים.

הערה נוספת: עם כל ההשמצות וה־טענות נגד שודדים אלה, נראה לי שדווקא הם האנשים היחידים התורמים לקידום המדע בתחום הימי, מהסיבה הפשוטה ש־אם הם לא היו עושים זאת, כל העתיקות היו נשארות במעמקי הים עוד תקופה ארוכה מאד, עד שמישהו היה חושב להוציא אותם משם.

ציון כהן, אשדוד

סילוף המציאות של גשור

איש השומר־הצעיר, אורי פוקרפלד, ב־להטו הרב להוכיח ש"יש גרעינים לגשור" (העולם הזה 1977), לא דייק בפרטים ש־מסר, וחבל.

עד כמה שידוע לי, הקבוצה שיושבת עכשיו במחנה הזמני של גשור, אינה גרעין שנועד להקים או להשלים קיבוץ, אלא פלוגה מקובצת של בני־קיבוצים גומרי צבא, שהתנדבה לאייש את גשור למשך שנה בלבד.

גם לגבי הגרעין השני, השוהה בשער־הגולן, התעלם פוקרפלד מהבעייה המר־כזית שהעסיקה את הגרעין במשך זמן רב. עובדה היא שהגרעין התחלק לשני חל־קים: כ־20 חברים, מבין הבולטים שבו, פרשו ממנו בגלל סירובם ללכת לגשור, והצטרפו לגרעין אשר הולך להקים קיבוץ בערבה.

כך שלטעון שאיש הגרעינים לגשור מתנהל ללא בעיות, ולהתעלם מכך שיש היום מיספר רב של חברי השומר־הצעיר, המסרבים ללכת לגשור על רקע אידיאי־לוגי, הוא סילוף המציאות.

ניצן, קיבוץ כרם־שלום

ממה מפחדים הדתיים

אני בחור צעיר המשתחרר בימים אלה מצה"ל. במיסגרת תפקידי בחצי השנה האחרונה בצבא, היה לי הרבה זמן פנוי. במקום לנצלו לבטלה או לדברים אחרים, הייתי כותב. אף פעם לא הרגשתי צורך לפרסם את הדברים הכתובים, ב־מיקרה הטוב ביותר נתתי לידידים לקרוא חלק מהם. מתגובתם הבנתי שאני כותב לא־כל־כך גרוע.

אינני קורא ותיק של העולם הזה, ואני גם לא מסכים עם חלק מהרעיונות שה־תנועה דוגלת בהם. אבל אני מאמין ש־הדברים שאני כותב, ושדוגמה מהם מצו־רפת כאן, יעניינו את קוראי הציתון, ואני בטוח שהם ברמה מספיקה כדי שיהיו מודפסים בו.

„היום כבר לא ניתן":

היום כבר לא ניתן לשמור סודות / בניתוח־לב פתוח מתגלה הכל / לעיני המנתחים. / היום כבר לא ניתן לשמור סודות / בניתוח־כליות / מתגלה כל המוסר המזויף והאנוכי / לעיני המ־נתחים. / היום כבר לא ניתן לשמור סודות / בניתוח־מוח מסובך — מתגלים מחשבות־זדון וכל תיכנוני־הרשע / לעיני המנתחים. / לפעמים חושב אני לעצמי, מדוע בני־אדם דתיים מפחדים מניתוחים.

יפתח דימנט, תל־אביב

טעות לעוזם צודקת

חירבן הבית

שריפת בית המקדש — בידי מי?
יוסף פלאביוס מוסר לנו בספרו

„שערים", 17.7.75
ד. בן־חיים, ירושלים

עכשיו כדאי לקנות הרבה דרמפון

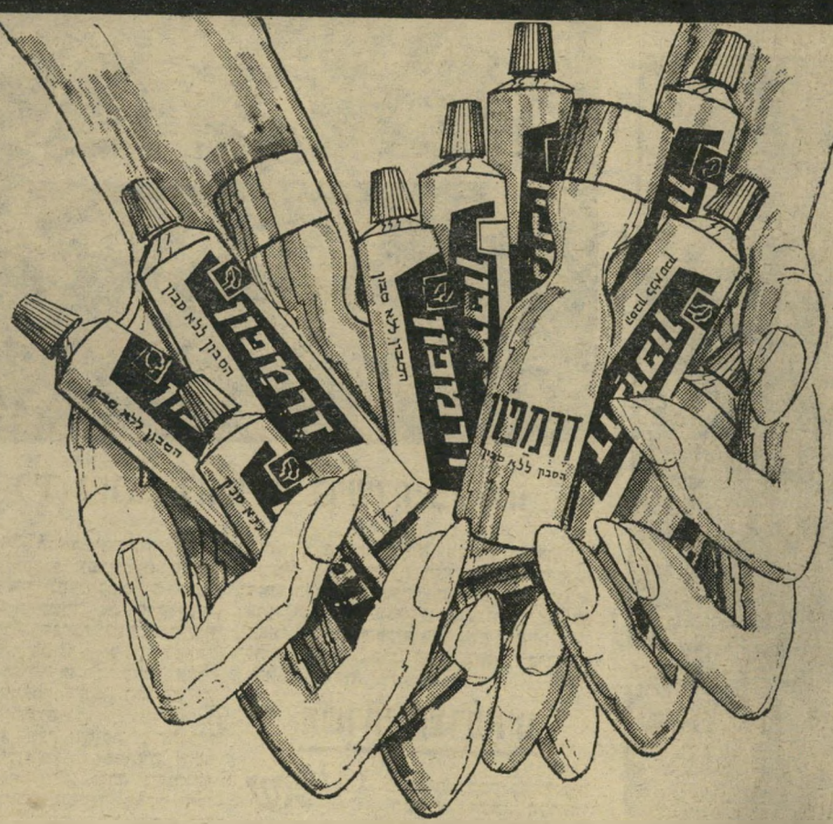

1.8.75 - 31.8.75

דרמפון שפופרת גדולה	~~3.50~~	2.99 ל"י
דרמפון שפופרת חסכונית	~~4.10~~	3.50 ל"י
דרמפון שפופרת הענק החוסך	~~6.~~	5.30 ל"י
דרמפון בקבוק פלסטי	~~5.70~~	5.25 ל"י

Taya

בעוד גולדה הגישה תביעת־דיבה נגד כתב־עת שטען כי מסרה לסטאלין רשימה של פעילים ציוניים, מעלה נגדה עוזר נשיא הקונגרס היהודי העולמי האשמה חמורה אחרת: שנחנה הוראה להפסיק את המאמצים לארגן את יציאת יהודי אלז׳יריה

מזרחים

במקום

גולן ליד ג׳ורג׳ן להפגיר בוועידת פירנצה

גולדה מאיר רתחה. הירחון היהודי רב־היוקרה קומנטרי (פרשנות), פירסם רשימה שגרמה לה להסמיק מרוב בושה וזעם. חיש־מהר התקשרה עם פרקליטיה, הגישה נגד הירחון תביעה בסך 3 מיליון דולר על הוצאת שם רע, כיוון שנאמר באותה רשימה כאילו גולדה מאיר אחראית, בעקיפין, למאסר ראשי התנועה הציונית בברית־המועצות.

סיפור המעשה, כפי שסופר בקומנטרי מאת אחד מפעילי־העלייה מרוסיה, מסר כי בתקופת כהונתה של גולדה כשגרירה הראשונה של ישראל במוסקבה, כאשר יחסי ישראל — ברית־המועצות היו בשיא הידידות, ביקש ממנה סטאלין, באחת הפגישות, את רשימת פעילי־העלייה הציונים היהודיים בברית־המועצות, כדי שיוכל לטפל אישית בעלייתם לישראל. גולדה מסרה לו את הרשימה, וסטאלין הורה לכלוא את הפעילים ולהרגם.

כותב הרשימה התכוון להראות, בדוגמה זו, כי אסור לתת אמון ברוסים, ושארצות־הברית שוגה במדיניות הדו־קיום־בשלום שלה עם ברית־המועצות. הירחון קומנטרי ידוע בגישתו הפרו־ציונית והאנטי־סובייטית. ודאי שהשקפותיה של גולדה אינן רחוקות מאלו של הירחון, ותביעת־הדיבה שלה עוררה מבוכה רבה בין ראשי הלוחמים בברית־המועצות בקרב יהודי ארצות־הברית.

קשה מאוד יהיה לקומנטרי להוכיח את צידקת דבריו, שכן קשה להביא את סטאלין להעיד בבית־המישפט, וגולדה מאיר ודאי לא תאשר את גירסת הירחון על השיחה שנערכה בינה לבין המנהיג הסובייטי.

אולם נמצא בין החיים אדם נוסף, שהוא במלוא אונו, ובפיו האשמה חמורה הרבה יותר נגד גולדה מאיר. אם הסיפור בקומנטרי האשים אותה, בעקיפין, באחריות למעצר כמה עשרות יהודים בברית־המועצות, הרי ההאשמות החדשות — הרוות עתה אור לראשונה — טוענות כי גולדה מאיר הורתה להפקיר 120 אלף יהודים בגורלות אלז׳יריה, כדי שלא לפגוע בידידות ישראל וצרפת.

משרתי הצרפתים

שנת 1962. מלחמת צרפת באלז׳יריה היא במלוא תגופתה. הצבא הצרפתי כולו מגויים בארץ הררית זו, מנהל מילחמה חסרת־תוחלת באירגון־השיחרור האלז׳ירי פל״ן.* אין תיקווה? השילטון הצרפתי חשב שיש תיקווה, והמשיך להילחם בכל עוז.

מאת

יגאל לביב

לימינה של צרפת ניצבה בכל מישקלה רק מדינה אחת — ישראל. שירותי־המודיעין של ישראל, וכן שליחים לא־רישמיים, עשו הכל כדי לעזור לצרפתים להילחם ב־פל״ן.

הגימוק לכך היה, בעיקר, שאלז׳יריה עצמאית תצטרף למצרים במאבק נגד ישראל, וכן שסיום המילחמה יבטל את הצורך של צרפת לתמוך בישראל. שכן צרפת תמכה בישראל רק בגלל סיבה אחת: ישראל העסיקה את מצריים, ולא איפשרה לה לעזור לאלז׳ירים נגד צרפת. אולם השילטון הישראלי האווילי, בראשות ראש־הממשלה דאז דויד בן־גוריון, סגן־שר־הביטחון שמעון פרס ושרת־החוץ גולדה מאיר, חשב שצרפת עוזרת לישראל בגלל הידידות העמוקה בין שתי הארצות, ולכן ברור כי על ישראל להשיב ידידות לבת־הברית הגדולה שלה באירופה.

בתחילת 1962 היה כבר ברור, לכל בר־דעת, כי כינון עצמאות אלז׳יריה הוא רק שאלה של זמן. דבר זה הדליק אור אדום במישרדי הקונגרס היהודי העולמי, שסבר כי ליהודי אלז׳יריה צפוייה סכנה.

* פל״ן: ראשי־התיבות (בצרפתית) של החזית לשיחרור לאומי.

באלז׳יריה ישבו אותה שעה כ־120 אלף יהודים, רובם המכריע בערים הגדולות. עדה זו היתה בעלת־הברית היחידה של ה־שילטון הצרפתי, שלא סמך על האלז׳יריים. הצרפתים חששו להעסיק משרתים, נהגים ושמשים ערביים, והעסיקו יהודים בתפקי־דים אלה. למעשה, כל האדמיניסטרציה ה־מקומית, המיסחר, חנויות־המכולת וענפי־המלאכה השונים היו בידיים יהודיות. יהודי אלז׳יריה שימשו מכשיר חיוני ביותר ל־המשך השילטון הצרפתי.

אבל בקונגרס היהודי העולמי ידעו כי מצב זה לא יימשך לעד. הקונגרס הוא איר־גון־הגג היהודי העולמי, שלא היה להלכה כפוף לישראל ולסוכנות היהודית, ושבראי־שו עמד או הד״ר נחום גולדמן. היה ברור לגולדמן ולאנשיו כי מייד לאחר שתזכה אלז׳יריה בעצמאות, יהיה בסדר לגבי ה־צרפתים שם, אבל איש לא ידאג ליהודים — שיהיו צפויים לאפלייה ודיכוי תחת שילטון של עם שיזכור כי הם עזרו ל־צרפתים נגד שיחרור ארצו.

הפל״ן עצמו היה מעוניין מאד שיהודי אלז׳יריה יזדהו עם מילחמת־השיחרור ה־אלז׳ירית, ויישארו באלז׳יריה החדשה כ־אזרחים. הוא גם רצה שישראל ויהודי ה־עולם ייטשו את הברית עם צרפת, ויתייצבו לימינו. משום־כך קיימו חברי הממשלה ה־אלז׳ירית הזמנית (הגולה) וראשי מחתרת הפל״ן בצרפת מגעים עם כמה ישראלים,

יהודים

ובראשם אורי אבנרי, וביקשו מהם להקים ועד־ישראלי למען אלז׳יריה חופשית. ביוזמת אבנרי, נתן ילין־מור, בועז עב־רון ואחרים, הוקם ועד כזה, ונוצרו יחסים קבועים וידידותיים. יחסים אלה נותקו רק כאשר עלה לשילטון באלז׳יריה אחמד בן־

גולן על מירפסת דירתו בעיר העתיקה

בלה, ששינאתו לגולדה מאיר העלתה אותו על קו אנטי־ישראלי קיצוני.

יהודים או מיראז׳ים?

ג׳ידמן הטיל עד עוזרו, ג׳ו גולן, לבוא בדברים עם ראשי הפל״ן, ולהס־דיר עימם את הוצאת יהודי אלז׳יריה משם. לאחר סידרת פגישות הגיע גולן להסכם עם הפל״ן, כי זה לא יתנגד ליציאת יהודי אלז׳יריה לפני קבלת העצמאות. ראשי ה־פל״ן הבהירו, כי אם לא ייצאו היהודים עד למועד עצמאות ארצם, יתייחסו אליהם ל־אחר־מכן כאל נתינים אלז׳יריים לכל דבר, על כל המשמעות הנובעת מכך. כלומר: ניתנה לכל יהודי הברירה לבחור בין יציאה לבין הצטרפות לאומה האלז׳ירית.

מייד לאחר ההסכם יצא גולן אל שרת־החוץ גולדה מאיר, דיווח לה אודותיו. זו קיבלה בינתיים מידע מצרפת, כי צרפת תראה בעין רעה את הוצאת היהודים מ־אלז׳יריה כל עוד צרפת שולטת שם, שכן הם המישענת העיקרית של הצרפתים. ה־צרפתים תבעו מגולדה מאיר כי גולן יפסיק מייד את מסע הוצאת היהודים מאלז׳יריה, אחרת תיפגע ידידות ישראל וצרפת.

גולן נקרא לישיבת־חירום מיוחדת במיש־רד־החוץ, שבה השתתפו מלבד גולדה מאיר גם איסר הראל, הממונה על שירותי־הביט־חון דאז, וראשי מישרד־החוץ. גולדה דר־שה מגולן להפסיק מייד את פעילותו, „ה־פוגעת בבטחון ישראל.״ גולן השיב כי ה־קונגרס היהודי העולמי נאמן קודם־כל לעם היהודי, בעוד שעל יחסי ישראל וצרפת מופקדת מדינת ישראל. הוא סירב לקבל את דרישת גולדה מאיר, וזמן קצר לאחר־מכן מסרו נציגי הקונגרס לשני הרבנים הראשיים באלז׳יריה, את התזכיר שהכין גולן, ובו הדיווח על ההסכם עם הפל״ן ו־הסברים מדוע על היהודים לעזוב מייד.

גולדה זימנה אליה את גולן שוב הפעם למלון אסכס־האוז בניו־יורק, תבעה ממנו שוב להפסיק את יחסיו עם הפל״ן, אחרת תסיק מסקנות. היא אמרה לו, לדבריו: „בשבילי המיראז׳ים חשובים יותר מיהודי אלז׳יריה!״

כאשר לא חדל גולן מלעסוק בהצלת ה־יהודים, החל נגדו מסע לחצים ונידוי. תחי־לה נשלל ממנו דרכונו הישראלי, שעה שביקר בקונסוליה הישראלית בניו־יורק, ואיפשרו לו להשתמש בו רק לנסיעה לכיוון אחד — לישראל. באותה עת הופיעה גולדה מאיר לפני ועדת־החוץ והביטחון של הכנ־סת, וטענה כי גולן מהווה סיכון ביטחוני, ואסור סו לצאת את ישראל.

לציבור הישראלי הגיעו רק חדי הוויכוח — ובעיקר ההשמצות נגד גולן — מבלי שהציבור יידע במה המדובר. העולם הזה (1277) יצא להגנת גולן, גינה את ציד־המכשפות נגדו, אך כמובן לא יכול היה לגלות מה מטרת המגעים בין גולן וההנה־גה האלז׳ירית. בין השאר תבע העולם הזה אז, כי ועדת־החוץ־והביטחון של הכנ־סת לא תסתפק בדיברי גולדה ואיסר הראל, אלא תזמין את גולן עצמו להשמיע בפניה את טענותיו. הוועדה סירבה לנהוג כך.

שנית, הישראלים מסרו לשירותי־הביט־חון הצרפתיים חומר כוזב, כאילו גולן הוא פעיל קומוניסטי, במשך עשר שנים נאסרה עליו הכניסה לצרפת.

בעת פגישתה של גולדה עם גולן כבר התנהלו שיחות־השלום בין צרפת לאלז׳־ריה במלוא עוצמתן. שלושה חודשים אחרי ביטול דרכונו של גולן נחתם חוזה־השלום בין צרפת לאלז׳יריה. בתוך תקופה זו הצ־ליחו מרבית יהודי אלז׳יריה לצאת, תודות להזהרויותיהם של גולן והקונגרס.

אחת התוצאות החמורות ביותר של ה־מחדל ההיסטורי של גולדה היה, שרוב־רובה של האינטליגנציה היהודית האלז׳־ירית היגרה לצרפת, במקום לישראל, וכך גם רבבות אלז׳יריים מכל השכבות. אילו אירגנה ממשלת ישראל עצמה את ההגירה בעוד־מועד, תוך הסכם עם הפל״ן, ייתכן מאד שכימעט כל היהודים הללו היו מגי־עים לישראל.

יליד מצריים

ג׳ו גולן ממשיך גם כיום, ללא ליאות, בניסיונות להשגת שלום בין ישראל לערבים. הוא עומד מאחרי מסעו של נשיא סנגל, ליאופולד סנגור, לפגישת־פיסגה בין ישראליים לערבים. הוא גם יזם את פגישו־תיו של סנגור באמריקה עם ראשי היהו־דים שם, שיסבירו לממשלת ישראל את ה־הכרח בהסדר־שלום.

גולן המשמש כיום כיועץ כלכלי בכיר לממשלת סנגל, אחראי להקמת תשלובת־הזיקוק בסנגל בהשקעה איראנית של מיל־יארד דולר. סנגל נמצאת באמצע נתיבי הובלת הנפט מאיראן למערב, והיא נוחה להקמת תשלובת זיקוק ותעשייה בגלל ה־דרישות הנוברות באזור לדשנים וחמרי גלם פטרוכימיים. רעיונו של גולן היה ל־הקים תישלובת באמצע הדרך, בסנגל, ו־עתה קורם הרעיון עור וגידים.

גולן מרבה לנסוע. ביתו שבעיר העתיקה בירושלים אהוב עליו ביותר, והוא שוהה בו כמה חודשים בכל שנה.

גולן־גולדין עלה לכותרות לפני 15 שנים, כשהיה המזכיר הכללי של ועידות־פירנצה לשלום. היו אלו ועידות לדו־שיח בין ישראלים וערבים לא־רישמיים, בחסות ראש עיריית פירנצה, ג׳ורג׳ו לה־פירה. בוועידות השתתפו שליחים מצריים חצי רישמיים ו־פעם אף ניסה מישרד־החוץ הישראלי ל־התלבש על הוועידה, אבל כדי טרפד אותה.

מישרד־החוץ שלח אז לוועידה את ראובן שילוח, מראשי קהיליית־הביון בישראל, ו־דרש להעניק לו מעמד של ציר בוועידה. הדרישה היתה אבסורדית, שכן הצירים בה היו רק אנשים לא־רישמיים. שילוח הכריח את הישראלים לנטוש את הוועידה, וכולם פרט לגולן עשו זאת. בשנים שלאחר־מכן השתתפו בוועידות־פירנצה בעיקר אנשי אופוזיציה מישראל, וביניהם עורך העולם הזה. אביו של גולן היה סגנו של יוסף טרומפלדור בגליפולי, בגדוד נהגי־הפרדות. גולן נולד במצרים והתחנך בביירות ו־דמשק, שם ניהל אחיו את סוכנות של חברת זינגר למכונות־תפירה.

אין ויכוח
ממ הוא
הקצף לגילוח*

כי ממ הוא קצף הגילוח האחד והיחיד שיספק את כל דרישותיך וציפיותיך.

זיפי זקן קשים ורכים כאחד נכנעים לו בקלילות והוא מגן על עור הפנים.

קצף הגילוח ממ עשיר בהרכבו, מצטיין בריח נעים ועדין ומותיר אותך בהרגשת רעננות נפלאה.

קצף הגילוח ממ שווה בטיבו לתוצרת חברות בינלאומיות ידועות — וזול יותר.

הקניה הטובה ביותר 1975

* מסידרת ממ משחות גילוח, שזכו זו השנה השלישית ברציפות בתואר "הקניה הטובה ביותר".

זה נהדר - זה יצהר

„כל השביתות פסולות - מילבד השביתה שלי!"

אידי אמינים

א ת יחסו של העובד הישראלי המצוי לבעיית השביתות ניתן למצות כך: **„כל השביתות פסולות — מילבד השביתה שלי."**

זה מזכיר במיקצת את הגדרת הפארא־דוכס הקלאסי: „כריתי אחד אומר שכל הכריתים שקרנים."

אותו איש מכריתים יצר בעייה לוגית. אם אכן כל בני האי שלו שקרנים הם — הרי גם הוא שקרן. ממילא קביעתו אינה נכונה, ולא כל בני־כריתים הם שקרנים. אבל אם אכן לא כל הכריתים הם שקרנים, הרי גם הוא אינו חייב להיות שקרן, ו־קביעתו היא דווקא נכונה. משמע, כל ה־כריתים הם שקרנים. וכו'.

בעיות לוגיות דומות קיימות אצ־לנו לגבי שביתות. אם כל עובד מסויים סבור שכל השביתות פסו־לות, מיבחר שביתתו שלו — הרי שגם שביתתו שלו פסולה לדעת כל שאר העובדים.

■ ■ ■

פ ראדיכס זה מבטא את המציאות הספסונית שלנו:

טייסי אל על מאיימים בשביתה, ודווחים בזעם כל השוואה בינם ובין סבלי נמל־התעופה, ששבתו זה־עתה. הסבלים העניים זועמים כאשר משווים אותם עם הטייסים, החיים בבור־שומן מעופף.

גם הסבלים וגם הטייסים מאמינים כי יהושע פרץ, משבית נמל אשדוד, הוא אידי אמין הישראלי — ואילו אידי פרץ עצמו לא הזדרז לחוש לעזרת שכניו מדרום, עוב־די־הים בנמל־הנפט באשקלון.

על כל אלה מרחפים עיתונאי ישראל, חשופכים אש וגפרית על כל שביתה בישראל, אך המאיימים לשבות אם יחזיבו לשלם מס על השימוש בריכבם.

לעומת זאת, לא איכפת להם שיוטל מס על רכב רופאים ומדריכים. שיילכו ברגל!

עולים על כולם חברי־הכנסת, העולים בזה אחר זה על הדוכן כדי לגנות בזעם קדוש את כל השובתים כולם, חבלני מדינ־תנו באשר הם שם. הם פורקים את חרון־אפם באולם ריק, כי עמיתיהם, שבירי עם־ישראל, אינם טורחים לבוא לעבודה, ו־עוסקים בשביתה־איטלקית פרמננטית, ו־אילו השופטים, המוכנים לשלוח את כל השובתים לבית־הסוהר, תוך השמעת דברי־מוסר וביטויי־בחילה, מאיימים בצעדים דראסטיים אם יידרש מהם להמשיך ב־עבודה זו במשכורת־רעב של 8000 ל"י.

אך כולם־כולם — מיוסף אבוט־בוך בנמל אשדוד ועד הקברניט יורם חכמיש, מן הסבכ משה דג'־גאשוויליי ועד הפרשי־הכוכב ד"ר חנניה פינקלשטיין, מוכנים לעלות על הבאריקדות כדי לשים קץ אחת ולתמיד לנגע השביתות. כל השבי־תות, מילבד השביתה שלהם.

צביעות? טימטום? תוצאה של שטיפת־מוח מתוחכמת?

כל אלה, אבל קודם כל אי־הבנה מוחלטת של מהות הדמוקרטיה.

■ ■ ■

ז דמן לי לשהות כמה ימים בלונדון בימי שביתת־הענק של מנקי־הרחובות.

בתי לונדון הפכו מיבצרים מוקפים חו־מות של שקי־ניילון מלאי־אשפה. ברחובות רבים כימעט נעלמו בתים חד־קומתיים מאחורי סוללות־זבל אלה.

איש לא התרגש. השיחות נפת־חו כרגיל בניתוח מעמיק של מזג־האוויר, הילדים שיחקו מחבואים בין שקי־הניילון חציבעוניים, וחבר־פרלמנט שאל באדיבות את הנע־למן הנכבד בממשלה מה בדעתו לעשות בנדון.

(אגב, אחרי חודש של שביתה, נראתה לונדון נקייה יותר מאשר תל־אביב בסתם יום של חול וזבל.)

האם יש לאנגלים עור עבה יותר? לאו דווקא. הם רק רגישים יותר לדמוקרטיה.

לפני כמה שבועות באתי לגמל־התעופה של רומא. הוא נראה עזוב, וחיכינו כשעה למיוודות. שאלתי אם יש שביתה. „לא," ענה לי שוטר פילוסופי. „היום עובדים. ה־שביתה תהיה מחר."

ברומא שובתים הכל, בתורנות. איש אינו מתרגז. העיקרון הוא „שבות לי ו־אשבות לך!" איש אינו זועם, מפני שהכל יודעים שהשובתים צודקים. וגם לולא צדקו — הם אנשים בני־חורין, ומותר להם לשבות כאוות־נפשם.

מי שעבר את הגיהינום של ח־פאשיזם (או של כל מישטר טו־תה. מובן שלא כל השביתות דומות זו לזו. יש שביתות המבטאות מחלה כללית, ויש שביתה הפורצת רק ביגלל גירוי מקו־מי. אך היחס לשניהם חייב להיות שווה.

מי שדוגל בחופש־הדיבור, חייב להגן על חרותו של האדם השנוא והנלוז ביותר להשמיע את דעתו. מי שמוכן לסתום את פיו של משמיע דברי־בלע, תוקע את ה־מסמר הראשון בארון־המתים של החופש.

מי שדוגל בחופש הביטוי, חייב להגן קודם כל על „ספרות תועבה". מי שמוכן לאסור פירסומים שהם נתעבים בעיניו, מפלס את הדרך לסתימת פיהם של תומאס מאן, סולז'ניצין ואלכסנדר פן.

בבריטניה פורצות מדי שנה מאות שביתות בגלל סיבות, שלי־עומתם פירובו של יהושע פרץ לי־זהות את עצמו היה שיא החוכמה.

די בכך שמנהל־עבודה יקרא לפועל בשם „ממזר" כדי שאלפים ינשבו בו־ב־מקום את המכונות. איש אינו סבור שזה טוב. אך כל אנגלי יהיה מוכן לעלות על הבאריקדות כדי להגן על זכותם של ה־שובתים. הוא יודע שהוא מגן בכך על יסוד־היסודות של הדמוקרטיה.

■ ■ ■

ד שביתות בישראל — הקטנות ו־הגדולות, ה„פרועות" ומאורגנות — הן נסיון נואש של המשק להתגונן מפני מחלה המכרסמת בו כסרטן קטלני.

בשנים האחרונות הלכה וגדלה הכלכלה ה„שחורה" הטפילה, והלך וקטן חלקו של העובד בהכנסה הלאומית האמיתית. אין שכר לעמל הוגן. יש שכר לספסר, לטפיל, לסרסור, למעלים־מס. כבר כיום, שכר העובד הישראלי הוא הנמוך ביותר בעולם המערבי — וזוהי חבלה בעלייה.

אם יימשך תהליך זה באין מפ־ריע, תתמוטט הכלכלה היצרנית בישראל. יתגשם חזונם של חצי־טרישמים: מדינה יהודית שכולה ספסרות, שוק שחור וחון שחור.

השביתות הן נסיון חלוש של הציבור ההגון להתקומם נגד תהליך מאוס זה. לא תמיד שובתים העובדים המקופחים ביותר — כי דווקא הם חלשים מדי. לעתים קרו־בות שובתים דווקא החזקים־יחסית, או־תם המחזיקים בידיהם מכשיר היוגי וה־מעזים, משום כך, להכריז מילחמה על שיל־טון מבוצר, נוקשה וצבוע.

אולם כל השביתות כאחת חן אותות־אזהרה. מי שמדבא אותן, במקום לדכא את המחלה שגרמה לחן, עזר לחרום את המדינה.

■ ■ ■

א זם במקום תהליך של הבראה, בא תהליך הפוך.

כשנים מאחרונות הוקמה בציני־עה מכונה לשבירת שביתות.

הוקם בית־דין־שדה לשיפוט מהיר של שובתים. נחקקו החוקים לכליאתם. נוצר הרקע הפסיכולוגי והחוקי להפעלת המישט־רה ומישמר־הגבול (ומחר גם צה"ל) נגד שובתים. ההסתדרות המגוננת הפכה מכשיר ענק לשבירת שביתות. ושוב אינה אלא שיפחה נרצעת של שלושת המעסיקים ה־ריאקציוניים ביותר במדינה: הממשלה, ה־חברות המונופוליסטיות והיא עצמה.

כל זה לא היה מצליח, לולא היה קיים בארץ מכשיר כביר לשטיפת־המוח: עיתונות־הערב, ורוב עי־תונות־הבוקר, שהם בידי הימין ה־קיצוני.

הם הצליחו לשכנע את העובדים עצמם, בתעמולה יומיומית של שנים רבות, ש־השביתה היא חבלה, בגידה, ופשע.

עתה דומים עובדי ישראל לעדרי כבשים הנמצא בדרכו לבית־המיט־בחיים, אך היודע כי חדבר הבי־בתי־מוסדי הוא שביתה נגד ה־שוחט. עובדה, זה כתוב בעיתון.

■ ■ ■

ד משך הסיפור צפוי מראש:

ד מבחינת הדמוקרטיה הכלכלית, אנחנו מתקרבים לספרד של פרנקו ולבולגריה ה־קומוניסטית.

מבחינת הכושר הכלכלי, נמצא את מקומ־נו בין אלבאניה וחוף השנהב.

המוכים ביורסה, והאידיוטים לעבודה!

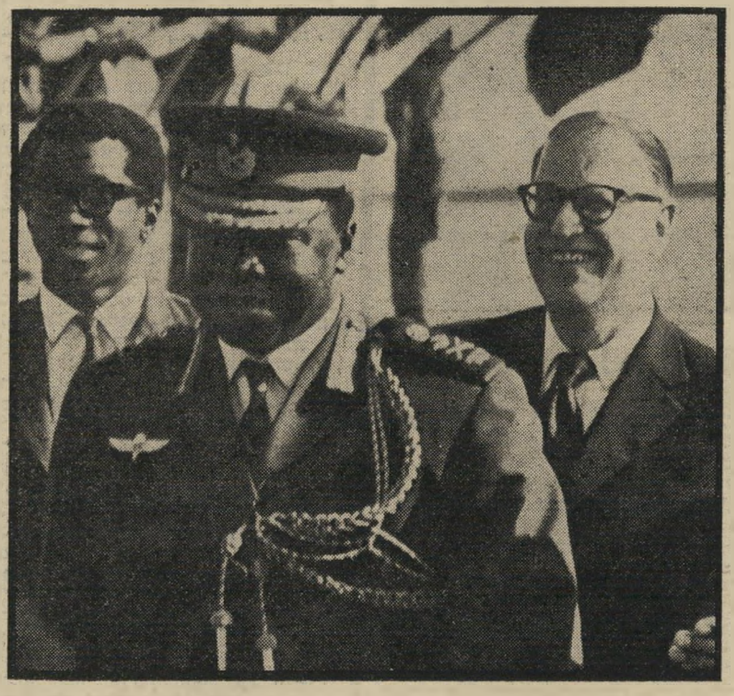

אידי אמין (עם אבן) בעת ביקור בישראל

טאיטרי אחר) יודע להעריך את החופש. מי שחי במישטר שאפר שביתות, מעריך זכות־השביתה.

■ ■ ■

ח ופש־השביתה — כמו חופש־הבי־טוי, חופש־המצפון, חופש־הדת, חופש־התנועה וחופש־ההגירה — הוא אחד מ־יסודות המישטר החופשי.

אדם עובד מפני שהוא רוצה לעבוד. אי־אפשר לכפות עליו לעבוד. זהו הדין ליחיד, וזהו הדין לציבור שלם. מותר לאדם או לציבור להפסיק לעבוד — כשם ש־מותר להמוני לסגור את חנותו, לבנקאי להפסיק להרוויח ולמיליונר למות ברעב.

כאשר מתבטלת זכות זו, נוהדת עבודת־כפייה. עבודת הכפייה היא עבדות. מבחינה זו אין הבדל בין הצמיתים בימי־הביניים, העבדים השחורים של אבות מגילת־העצ־מאות האמריקאית, והפועלים ה־כפויים בדיקטטורה פאשיסטית או קומוניסטית.

לגבי האדם שוחר־החופש — ולא חשוב אם הוא ליברל „ימני" או סוציאליסט „שמאלי" — זכות־השביתה מובנת מאליה.

אין זו זכות פאסיבית בילבד. קיימת הסכ־מה גלוייה או אילמת על כך שמותר לשוב־תים למנוע בכוח את מסירת עבודתם ל־מפירי־שביתה. מותר להם לתפוס את מכ־שירי־העבודה, וגם את מקום־העבודה, כדי למנוע שבירת־שביתה בכוח. הנוער בכל ארצות־המערב שר שירי־עם לכבוד גיבורי המאה שעברה, שהתנגדו בכוח לשוטרים אשר הופעלו בשרותם של מעסיקים־עוש־קים. מי לא קרא בהתלהבות את דרמיינאל של אמיל זולא? מי לא התרגש למראה הסרטים הקלאסיים, שהנציחו את שביתות־הכורים בבריטניה ובארצות אחרות?

אין זו רומנטיקה סוצאליסטית. אמיל זולא היה רחוק מאד מהיות קומוניסט, ורבים מן המנהיגים חו־צביי־החלבות של התארגנות העוב־דים בראשית־המאה דחו מכל וכל את תורת־מארכס.

האמונה בזכות־השביתה היא, בסך הכל, אמונה בחרות האדם.

■ ■ ■

א פשר להעביר את התיכוח ממישור של ערכי־יסוד אנושיים מופשטים ל־מישור אחר — התועלת הכלכלית.

בחברה התעשייתית המודרנית, השביתה אינה קללה. היא ברכה מזמוויות.

דומה השביתה לעליית החום בגוף האדם. פעם סברו כי החום הוא מחלה. כיום יודע כל ילד כי החום הוא אמצעי של הגוף כדי להתגבר על המחלה. הרפואה המודרנית אינה מורידה את החום באיפן מלאכותי, מבלי לטפל במחלה עצמה.

כאשר פורץ גל של שביתות במשק, סימן הוא שהמשק חולה. השביתות אינן אלא סימפטום של המחלה. הן מוכיחות שנוצרו עיוותים ממאירים בחברה.

חברה תקינה משתדלת לתקן עיוותים אלה בעיקבות השביתות. השביתות משמשות כתמריץ לרי־פוי המחלה וכשסתום־ביטחון.

מובן שהשביתה אינה דבר רצוי, כשם שעליית חום הגוף אינה תופעה „בריאה". כל שביתה גורמת לכאבים, לאי־נעימויות, לסבל. אולם זהו סבל כדאי, מכיוון שהוא מעורר את החברה לטפל במחלותיה בעוד מועד, לפני שזה מאוחר מדי.

מבחינה זו, אין הבדל בין שביתה לשבי־

העם

ענות הסדרי־הביניים

מה יבוא קודם: המילחמה על הגבול או ההתפוצצות מבית?

הסדר־הביניים הוא תרופת־פלא. אין הוא פותר דבר, אבל אפשר לעסוק בו במשך חודשים, לפתח סביבו פעילות קדחתנית, להשיג נצחונות ולהשליך אתגרים — וכל זה בלא הצורך לטפל בבעייה הרצינית באמת.

כך עושה יצחק רבין במישור המדיני. וכך עושה יהושע רבינוביץ במישור הכלכלי.

הרפורמה וספיחיה (ראה מיסגרת ב־עמוד זה).

היא הסדר־ביניים אופייני כזה. במקום המיתלה והגידי הוא עוסק במיסים ותוספת־יוקר, במקום הנפט באבו־רודיס זורמים

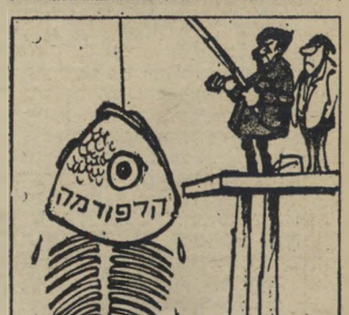

הבירבורים בוועד־הפועל. אך העקרון הוא זהה: לטפל בעניינים מישניים, להשאיר את הסטאטוס־קוו על כנו, ובעיקר — להתחמק מן ההתמודדות עם הבעיות החב־רתיות והכלכליות האמיתיות, הזועקות לפיתרון.

בשני המישורים, המדיני והכלכלי, תהיה התוצאה דומה: הבעיות העמוקות יילכו ויחריפו. בבוא היום הן יביאו להתפוצצות. ושקשה לדעת מה יהיה האסון המסוכן יותר לעתיד המדינה: המילחמה על הגבול או ההתפוצצות מבית.

מדיניות

האיש שהזמין את עצמו

התירוץ היה קדוש וקברות־הפנים פישרת — אך יצחק רבין חישב את מטרתו

לדברי הביטאון החצי־רשמי של ראש ממשלת שוודיה, אולאף פאלמה, הזמין יצחק רבין את עצמו לשטוקהולם, שם התקיימה ועידה־זוטא של ראשי המיפלגות הסוציאליסטיות באירופה.

אם כן, היה זה תכסיס מחושב. כי במכה אחת הרג רבין שני ציפורים:

● הוא יצר אירוע דרמאתי, שהוא עצמו עמד במרכזו, וכך השתלט שוב לכמה ימים על אמצעי־התקשורת של ישראל.

● הוא השתמש בתירוץ נוח כדי להכריח את ראשי הסוציאל־דמוקרטיה האירופית לעסוק בענייני ישראל, מבלי שהיה להם כל חשק לכך.

פאראת טירפה. התירוץ סופק על־ידי היוזמה להשעות את ישראל מן האו"ם. זהו הנושא האחד הנוגע לישראל, שבו מאוחדים ראשי אירופה המערבית בעמדה פרו־ישראלית דווקא.

למעשה, מתה יוזמה זו — לפחות זמנית — עוד לפני שעלה רבין, בלוויית אשתו, בכבש המטוס בלוד. כי בוועידת ארצות־אפריקה בקאמפאלה, בירתו של אידי אמין, טורפדה היוזמה הזאת ביד אמן.

האמן לא היה שליח ישראל, אלא דווקא אנוואר אל־סאדאת, נשיא מצריים.

סאדאת, החותר עדיין להסדר־ביניים, והמעוניין בהגברת הלחץ האמריקאי על ישראל, לא היה מעוניין בהחלטה קיצונית, שתביך את אמריקה ושתחזק את אוייביו ב"חזית־הסירוב" הערבית. הוא גם חשש, בצדק, כי השעיית ישראל תתן לממשלת ישראל תירוץ סביר ופופולרי לדחיית הסדרי־השלום, ולפיצוץ ועידת־ז'נבה.

למכור — באיזה מחיר? לכן היה סאדאת מעוניין שהאפשרות של השעיית־ישראל אמנם תישאר קיימת, אבל רק ברקע, כאיום לעת מצוא. אך הוא לא היה מעוניין כלל בהגשמת איום זה בעתיד הנראה־לעין, הלכה למעשה.

מצב־רוחן של מדינות אפריקה השחורה עזר לו בטכסיסי־המנע שלו. המנהיגים השחורים מרוגזים על הערבים. מאחר שלא קיבלו תמורה הולמת — בצורת סיוע או הורדת מחירי־הנפט — אחרי שניתקו את יחסיהם הדיפלומטיים עם ישראל.

גם חם מעוניינים להכניס את הבעייה של השעיית ישראל למקרר, לעת מצוא — כאמצעי לסחוט ויתורים כלכליים מן הערבים. יתכן מאד שיהיו מוכנים בעתיד למכור לערבים את הפסקת חברותה של ישראל באו"ם — אך רק תמורת כסף כבד. לפי שעה, אין קונה מילבד מועמר קדאפי הלובי, שאינו די עשיר ודי נדיב לצורך זה.

מי הזמין את מי? כל זה היה ידוע לרבין, אך הדבר לא הפריע לו לנסוע. כי נושא־ההשעייה היה רק תירוץ, כדי לחדור למיפגש המנהיגים בבירת שוודיה.

למנהיגים הסוציאליסטיים שם היו דאגות אחרות, חמורות הרבה יותר: הסכנה המאיימת על חבריהם בפורטוגל, והמשבר הכלכלי המחריף באירופה המערבית.

אולם מאחר שרבין הזמין את עצמו, לא היה נאה להתייחס אליו באדישות. הוא נתקבל יפה, צולם והוקלט כראוי. וכדי להשלים את הניצחון האישי, גם נפגש רבין באופן דרמאתי עם מזכיר האו"ם, קורט ולדהיים, שסיפר לו ההחלטה המתונה שנתקבלה בקאמפאלה בהשפעת סאדאת — דברים שכבר היו ידועים לרבין ממילא.

גם היוזמה לפגישה זו לוטה ערפל — כשכל צד רומז שהצד השני הוא שביקש את הפגישה.

כך או כך, היה זה שבוע טוב ליצחק רבין — לפחות מבחינת יחסי־הציבור.

הכנסת

מצפנים גמישים

כאשר ההצעה אינה מתאימה למצפון — אפשר להתאים את המצפון להצעה

יושב־ראש ועדת הרפורמה, חיים בן־שחר, אמר כי תוכניתו בנויה כעין שני להבי המיספריים: הלהב האחד הוא פישוט המיסוי והורדת שיעוריו על הסקטור היצ־רני, והלהב האחר הוא גבייה־אמת מהסק־טור, שעד כה העלים את הכנסותיו ולא שילם מס־אמת. כשם שמיספריים אינם יכולים להתקיים בלי שני להבים, כך גם הרפורמה (ראה מיסגרת).

בניגוד מוחלט להצהרותיו של שר־האוצר יהושע רבינוביץ, כי האוצר אימץ את

(המשך בעמוד 21)

השותפים לקנוניה: יהושע רבינוביץ וירוחם משל

כ אשר יד חוטף מכה מכאיבה ב־מקום כלשהו בגופו, אחת הדרכים לעזור לו להתגבר על הכאב היא לגרום לו כאב חזק במקום אחר בגוף, על־ידי צביטה עזה. הכאב החדש יטשטש את הישן, וידמה כי נעלמו כל הכאבים.

ככל שמעמיקים להתבונן ברפורמה, נד־מה כי כמוה כאותה צביטה עזה ששר־האוצר צובט את גוף המדינה, על־מנת לעמעם את כאב עיוותי השיטה הקודמת.

מיום ליום גוברת ההכרה כי העיוותים שיצרו שרי־האוצר הי־קודמים, לוי אשכול ופנחס ספיר, נמחקים על־ידי מערכת עיוותים איומה ומכאיבה פי־כמה.

תוך מסע־יחסי־ציבור שעדיין לא היה כמוהו, הציגו את מסקנות ועדת חיים בן־שחר, אשר הציעה את ההצעות לשינוי המיסים, שהובילו לרפורמה, כאילו הן הצעת־החוק שהגיש האוצר לכנסת. במסע־תעמולה אדיר הוצגה הרפורמה של ה־אוצר כחלוקת כל טוב לכל: כימעט שלא יהיה שכיר שישכרו נטו יירד, כל הרמאויות ייעלמו, שיעורי מס־ההכנסה יירדו, האוצר יגבה שני מיליארדי לירות מיסים פחות — סכום זה יישאר בכיסי האזרחים! עם הבטחות כאלו, ניראה רבינוביץ לפחות כמבשרו של המשיח המביא עידן חדש של יותר נטו ופחות מיסים.

ההצעה לא נבדקה במחשב

ב ניצוי מפעיל־החונאה הציבורי, ב־הופעות חברי ועדת בן־שחר בכל אמצעי־התיקשורת, תוך הצטנעות האוצר מאחורי חזית הפרופסורים, החל האוצר בשקט בשינוי ההמלצות, הגיש לוועדת־הכספים משהו רחוק מאד מזה שעליו המ־ליצה ועדת בן־שחר.

ההצעה הוגשה ל'אישור הכנסת, מבלי שנבחנה כלל באמצעות ה־מחשב של האוצר. בכך מדינה אחרת מריצים תוכנית־מיסים חד־שה על המחשב, בוחנים כיצד היא משפיעה על התיקים השונים, קוב־עים את מידת יעילותה והשפעתה. ראשי האוצר החליטו לא לעשות זאת, אולי מפני שחששו כי תוצ־אות הבדיקות המוקדמות יחשפו מהר מדי את הרמאות ברפורמה, ויצרו לחץ ציבורי שימנע את אי־שורה.

תחת זאת הפעילו את המכבש המיפלגתי, כפו על חברי־הכנסת המושמעים להצביע יום וליל בעד הצעות־חוק מסובכות שכל סעיף שלהן לבדו מצדיק דיון של כמה ימים. הרפורמה, שהיא שינוי כל מערכת־המיסוי במדינה, אושרה בשעות הקטנות של הלילה, כאשר באולמות־הכנסת נוכח רק מיספר זעום של חברים. סעולת הכנסת דמתה לפארסה של טימטום ועצלנות, ונס־תיימה, כרגיל, בהטבעת חותמת־גומי. סי־עות השמאל היו עלובות כסיעות הימין.

הזרוע הביצועית של האוצר, בהעברת הרפורמה בכנסת, היה יושב־ראש ועדת־הכספים שלה, ישראל קרגמן. ח"כ זה יושב בכנסת כנציג־פועלים, ומכריז כי יש לבטל לגמרי את תוספת־היוקר.

קרגמן היה גם תומך נלהב במיסוי על הוצאות רכב וטלפון, החיוניות לעבודה. הוא עצמו אינו נוהג, ונוסע תדיר לירושלים במכוניות של בנק ישראל, ואינו שוכח לגבות לעצמו הוצאות נסיעה מן הכנסת.

עוזרו הנלהב של קרגמן היה סיעת הליכוד בכנסת, ובעיקר החי"כים יוחנן באדר ויחזקאל פלומין. סיעת הליכוד פיר־סמה מודעות־תמיכה ברפורמה, בראותה בה — בצדק — מהלך נוסף לטובת בעלי־ההון שאותם היא מייצגת, ולרעת השכירים.

הגוף שהיה צריך לעלות על בריקדות נגד הרפורמה, הוא ההסתדרות, מזכירה הכללי, ירוחם משל, התעלם לחלוטין מהשי־נויים שהכניס האוצר בהצעות בן־שחר, ובעיקר משינוי המס על ריווחי־הון. ועדת בן־שחר קבעה על ריווחי־ההון מס משמ־עותי, כדי שיהיה איזון כנגד המיסים שהציעה להטיל על השכר. הכנסת הקטינה את המיסים על ההון, כך שהם נמוכים משיעורי־המס הקיימים כיום.

דחיית חידוש הסכמי־השכר

ד רפורמה כוונה ביודעין, על־ידי האוצר, לתאריך של ראשית יולי, ולא במיקרה. אומנם, העיתוי של פירסום מסק־

במעטה הרפורמה בוצע חרגיל של הונאת העובדים

הבלופורמה

גות ועדת בן־שחר נתפרש גם כניסיון להקנות לראש הוועדה פופולריות, ולהבטיח את בחירתו כנשיא אוניברסיטת תל־אביב. אולם החיפזון חסר־האחריות של החקיקה בכנסת נבע מסיבות אחרות לגמרי: התש־לום הצפוי של תוספת־יוקר ביולי, וחידוש הסכמי־השכר באותו זמן.

מזה שנתיים מוקפאים, למעשה, הסכמי־השכר. בחוזה השנתי יכולים העובדים לקבל תוספת־שכר, שתעביר אליהם חלק מתוספת־הפריון במיפעל וחלק מרווחיו, או חלק מתוספת ההכנסה הלאומית של המשק כולו. שנתיים ימים גדל הפריון במשק וגדלה ההכנסה הלאומית, ואילו השכירים — חלקם נשאר קפוא. כתוצאה מכך גדלו הרווחים של הלא־שכירים, וירדה רמת־החיים של השכירים.

תוך ניצול הרפורמה חשיג הי־אוצר דחייה של חידוש הסכמי־השכר, בעזרתו של ירוחם משלו.

חוזי־השכר של עובדי־הייצור ייחתמו רק בדצמבר, ואילו חוזי־השכר של עובדי השירותים ייחתמו רק באפריל 1976. פירוש הדבר הקפאה נוספת של הסכמים, שמזה שנתיים אינם משקפים את המצב במשק.

הגורם השני לחיפזון חקיקת הרפורמה הוא הרצון לעקר את תוספת־היוקר. תוס־פת־היוקר היא הפיצוי של השכירים כנגד יריד ת ערך השכר בגלל האינפלציה, והיא למעשה הפרשי־הצמדה של השכר. האינ־פלציה היא מכשיר להורדת משקל השכר במשק, ותוספת־היוקר מבטלת את האינפ־לציה מבחינת הפגיעה בשכירים.

תוספת־היוקר בישראל היתה מעוותת כל השנים, שכן עיקרו ממנה את ההת־ייקרויות של פירות, ירקות ודיור, וכן מפני ששולמה לא בכל חודש, עם ההת־ייקרות, אלא אחת לחצי־שנה או שנה. למרות זאת היא שימשה חגורת־המגן של השכיר כנגד האינפלציה וירידת שווי שכרו. היא מנעה גם התייקרויות.

שכן למעבידים, כולל הממשלה, לא כדאי ליצור אינפלציה אם תוספת־היוקר מבטלת אותה. עתה, באמצעות הרפורמה, החליט האוצר לגרום לסירוס תוספת־היוקר.

משל הצליח לחסל

לפי נתוני „בנק ישראל" ירדה רמת השכר הריאלי של השכירים בשנת 1974 כולה ב־5%, בשנה זו עלה השכר הנומינלי* (כולל תוספות־היוקר) ב־35%, ואילו מדד המחירים לצרכן עלה ב־40%.

בדצמבר 1974 ניתנה המהלומה הראשונה לתוספת־היוקר: במקום תוספת של 36% הסכימה הממשלה לתוספת של 30% בלבד, ולנטרל את השפעות הפיחות.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסמו בימים אלה, מראים כי ברבע הראשון של 1975 עלה השכר הממוצע לעובד ב־42.7%, ואילו מדד המחירים לצרכן עלה אותו זמן ב־47.2%. הווה אומר: בשלושת החודשים הראשונים של 1975 ירד השכר הריאלי של העובד בחמישה אחוזים, כאשר בכל שנת 1974 כולה הוא ירד בשיעור כזה! אגב, לפי נתוני הלישכה היה השכר הממוצע החודשי ברוטו לשכיר, השנה (בלי עובדי השטחים) רק 1998 לירות!

מה יריד ה זו של 10% בשכר הריאלי, נותרו לשכיר רק שתי אפשרויות הגנה: תוספת־יוקר, וי עלויות שכר. את שני אלה הבטיח משל לחסל — והצליח.

* שכר ריאלי: השכר ברוטו בניכוי ה־התייקרויות; שכר נומינלי: השכר הנקוב ברוטו, שאינו לוקח את ירידת ערך הכסף.

משל נתן ידו למסקנות ועדה מיוחדת בראשות איש בנק ישראל, צבי זוסמן. הוועדה, בהסכמת עזרו של משל, שהיה חבר בה, המליצה על שינוי תוספת־היוקר הקיימת. משל כפה על עסקני־המיפלגות הממונים, השולטים בהסתדרות, לקבל את מסקנות הוועדה, ומעתה ואילך תהיה ה־שיטה כך:

תוספת־יוקר תינתן פעמיים בשנה, ב־אוקטובר ובאפריל. לקראת כל חודש כזה יחברו את ההתייקרויות בשלושת החודשים שקדמו לו (למשל: ינואר—פברואר—מארס לחישוב התוספת באפריל) וישוו להתייק־רויות בשלושת החודשים שקדמו לאוקטו־בר. אם ההתייקרות תהיה יותר מ־5%, תוספת־היוקר והמס המוטל עליה.

עיוות נוסף של הרפורמה שיפגע בעובד, הוא הקטנת הסכום המשולם כתוספת־יוקר, בגלל הכללת כל ההטבות הנילוות לשכר עד עתה, בשכר עצמו. אם קודם־לכן היתה משכורתו של עובד 2000 לירות לחודש ברוטו, ועוד 1000 לירות קיבל כהוצאות שונות, היה צריך עתה לקבל, לפי הרפור־מה, תוספת־יוקר מעוותת שממנה מנכים מס של 25% בלבד. כיוון שמעתה יהיו ההוצאות חלק מן השכר, הרי השכר לצורך המס על תוספת־היוקר יהיה 3000 לירות, ומן התוספת ינכו 35% במקום 25%.

עיוות דומה יחול אם יצליח העובד לקבל תוספת שכר כלשהי. אם אדם משתכר לטובת בעלי־ההון, אלא גם שתביעות של אישים, כמו הממונה על התיסכון באוצר ד"ר יעקב פיקר, להטיל מס מקביל למס על תוספת־היוקר גם על הפרשי הצמדה על הון — נדחתה מייד.

אין כל הצדקה לעקר את הפרשי־ההצמדה של השכר (תוספת־היוקר), ולהטיל מס על הגותר, בשעה שאין נוגעים בהפר־שי־ההצמדה של ההון, ובעיקר בתוכניות־החיסכון וכל הצמודים למיניהם.

גם הנחמה־פורתא של העובדים השכי־רים, כאילו שכרם הריאלי נשאר כמעט כמו שהיה, תחזיק מעמד בדיוק עד אוקטו־בר. בחודש זה מתכנן האוצר מס חדש, מס־ערך־מוסף שיהיה בשיעור של 10%

חיים בן־שחר עם בנותיו בבריכת האוניברסיטה: מים עד נפש

ישלמו אותה. אם ההפרש יהיה רק 4.9%, לא תהיה תוספת־יוקר.

עכשיו יקחו את התוספת בהתייקרויות שבין ממוצעי שלושת החודשים, וינכו ממנו 30%. למה? ככה. מה שנשאר, אף הוא אי־נו מה שהעובד יקבל, כיוון שעל זה יחול מס של 25% לבעלי שכר עד 3000 לירות לחודש, ומס של 35% לבעלי שכר של 3000 עד 4000 לירות לחודש.

מכאן שבעד שכר של 3000 לי־רות לחודש יקבל, במקום תוספת־היוקר המגיעה לו באמת, סכום ה־שווה רק ל־52.5% ממה שהיה צריך לקבל כתוספת־יוקר!

עיוותי הרפורמה

בהתאם לנתוני הלישכה המרכזית ל־סטטיסטיקה מגיעה עתה תוספת־יוקר של 18%. אדם המשתכר 3000 לירות לחו־דש, צריך היה לקבל תוספת־יוקר של 540 לירות.

למעשה, יקבל אדם זה עתה מדי־חודש רק 247.5 לירות תוספת־יוקר, בגלל עיקור כיום 2700 לירות ברוטו, הוא משלם רק 25% מס, שהם 756 לירות, והנטו שלו הוא 1944 לירות. נניח שקיבל תוספת שכר של 15%, והוא מקבל עכשיו 3105 לירות ברוטו לחודש. מעתה ישלם מס בשיעור של 35%, והנטו שלו יהיה 2018.25 לירות בלבד — גידול בנטו של 74.25 לירות ואף פרוטה יותר!

עוד עיוות, שרכים לא שמו לי־בם איזו, הוא ביטול המילוות. בי־דרך־כלל התייחסו העובדים למיל־וות כאל מס. האמת היא שהמילי־וות הן השקעה לטווח ארוך, ש־עזרה לעובד בהגיעו לגיל קשיש או לחיונך ילדיו. כעת בוטלו ה־מילוות, והומרו במיסים.

למעשה, הכנסת תוספת־היוקר החדשה למיקשה אחת עם השכר החדש של ה־רפורמה, באה רק כדי לטשטש את העובדה שהשכר נטו יקטן. תוספת־היוקר היא, למעשה, הפרשי־ההצמדה של השכר, וה־התדרות לא עשתה מאומה כדי לתבוע שיתייחסו להפרשי־ההצמדה של השכר כאל הפרשי־ההצמדה על ההון.

עובדה היא, כי לא רק שמס־ההון שהציעה ועדת בן־שחר שונה בצורה חריפה לערך, ויגרום התייקרות בשיעור דומה במשק.

הנחמה: חוסר־יעילות

מס ערך־מוסף הוא מס עקיף המו־טל בצורה שווה על כל הייצור. מיסים עקיפים הם מיסים בלתי־צודקים, שכן הם מוטלים במידה שווה על מוצרים שלהם נזקקים בעלי ההכנסה הגדולה והקטנה כאחד. מידת הקידמה של כל מדינה נמדדת ביחס שבין המיסים הישירים על ההכנסה, לבין המיסים העקיפים על ההוצאה.

הנחמה היחידה ברפורמה היא מידת חוסר־היעילות שלה. מדי־יום מבשר האוצר על שינויים נוספים במיקשה האחת, משאיר את המשק כולו במבוכה כוללת.

האימפוטנציות של ראשי האוצר הדואגים לעצמם, לכיסאם ולכיסם, נחשפת עתה יום־יום. לא ייפלא אם יבוא יום, ותיערכנה הפגנות־רחוב, להחזרת פינחס ספיר לאוצר עם שיטות העיוותים שלו.

„קרן חוסר עבודה" של המפד"ל מלווה לאבנר תומר ✶ הסוכנות

מעבירה כספי תרומות למיפלגות ✶ „מצודת זאב" היא מתנה של

עיריית מפא"י ✶ חרות מקבלת מיגרשים מהמדינה ומוכרת אותם

עסקי חרות והמפד"ל

ניכסי המיפלגה הדתית־לאומית כמוהם כפיתגם האומר „הפוך בה והפוך בה, הכל בה." ככל שנדמה כי נחשפה ממלכת הנכסים והכספים של מיפלגה זו, באים מאורעות הזמן וטופחים על הפנים.

לפני שנתיים פירסם העולם הזה (1841) חקירה מיוחדת על ניכסי המפד"ל, שנתנה תמונה מאלפת על האימפריה הכלכלית של מיפלגת הכוהנים. אולם היתה צריכה להתרחש פרשת התמוטטותו של אבנר תומר.

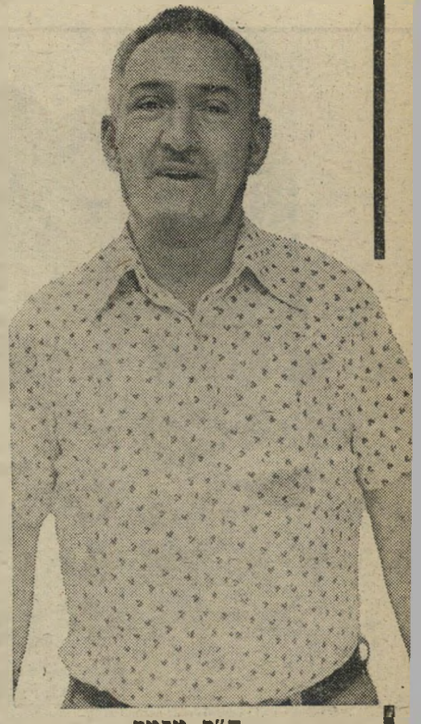

ח"כ מלמד
כסף מהסוכנות

בעל מלון מלכת שבא באילת, שהקים מערכת כספים מסועפת להלוואות, כדי שיתגלה עוד טפח מעיסקי־החולין של המפד"ל.

כאשר שם כונס־הנכסים שמינה בית־המישפט את ידו על עסקיו של תומר, התגלו גם הגופים שהילוו לו כספים, על־מנת שילווה אותם לאחרים. היה זה אך טיבעי לגלות ברשימה זו חברות־ביטוח, או אפילו בנקים, לצד אנשים פרטיים. אולם לפתע בלט מתוכה שם אחד, ומשך את העין.

מה עושה גוף הקרוי קרן חוסר־עבודה של הסתדרות הפועל־המיזרחי בין אלה המלווים כספים לתומר? ודאי שתומר לא ניימנה עם מחוסרי־העבודה חברי הפועל־המיזרחי, שנהנו מהלוואות גמילות־חסד. גם הסכום הרישום בתיק, כסכום שאותו הילוותה הקרן לחוסר־עבודה — 110 אלף לירות — גדול מהלוואה לגמילות־חסד, אם־כי הריבית שקיבלה הקרן תמורת הכספים מתומר יכולה בוודאות להיחשב כגמילות־חסד: הכספים ניתנו בינואר 1975 בריבית של 15% לערך, כאשר מחיר הכסף בשוק אותה שעה היה לפחות 25% מזה. מדוע? מי החליט? לטובת מי?

בניגוד לקרן בית ברל כצנלסון, שאינה קיימת (העולם הזה 1978) — קרן חוסר העבודה קיימת גם קיימת, ובתיקי רשם החברות ניתן למצוא עליה פרטים מלאים. נכונים למארס 1973.

מסתבר כי בקרן שולטים אנשי הגוש התל־אביבי של המפד"ל, ובעיקר יצחק פישלר, רפאל בן־נתן ואהרון בקר, מנהל החברה־קדישא. בתחאם לתקנות הקרן אסור לה לעשות כל רווח, ומצוי תיקון לתקנות הקרן, בחתימת אהרון בקר, מלפני כמה שנים, החוזר על איסור חמור זה (אולי משום כך הילוותה לתומר כספים בריבית כה נמוכה).

הסוכנות היא הנותנת

מאזן הקרן מראה סך של 7 מיליון לירות, שעיקרם — 4 מיליון לירות — ניתנו לחברת תיפארת בנים, שהיא בעלת בית־אבות גדול בנתניה. עוד 1.3 מיליון לירות ניתנו כהלוואות למוסדות וסניפים של הפועל־המיזרחי ו„שונים". אין פירוט של ה„שונים".

וכאן, זוהי קרן שנאשר עיזה לעסיק בעיסקי רווח־יהפסה, ואף־על־פי־כן רוב אמצעיה ניתנו למוסדות כלכליים ולא למטרות שישמן חוקמה: הזוואות לחברי הפועל־המיזרחי חפרי־העבודה.

מנהלי הקרן אינם מצטיינים בכישרון־ניהול. מאזן־הקרן עצמו כולל הפרשה של 613 אלף לירות לחובות מסופקים ורואי־החשבון של הקרן מעירים, כי דרושה הפרשה נוספת לחובות מסופקים של 800 אלף לירות, אולם זו לא נעשתה. מכאן שהחובות המסופקים של הקרן, שהונה ואמצעיה 7 מיליון לירות, הם 1.4 מיליון לירות — או, כרבע מאמצעי החברה!

כאשר בודקים את מקורות המימון של קרן חוסר־העבודה, מגלים כי למעלה מ־3 מיליון לירות התקבלו מגוף הקרוי קרן ארץ־ישראל של המיזרחי. גם גוף זה שולח את מאזניו, בחוק, לרשם־החברות, ושם ניתן לראות את המאזן של הגוף למארס 1973. מסתבר כי גם קרן זו היא בשליטת מינהל־מקרקעי־ישראל. משך שנים צברה מיגרשים להקמת ישיבות, כוללים, מועדוני מפד"ל ובני־עקיבא. במקומות רבים בארץ נסגרו המועדונים והישיבות מזמן, והרכוש מוצא למכירה.

הגוש התל־אביבי של המפד"ל, ובין „כסיה נמצא גם בניין ודפוס עיתון הצופה — ביטאון המפד"ל — בתל־אביב. בניין זה, ברחוב המסגר, שווה כיום לפחות 2.5 מיליון לירות.

מאזן הקרן מראה כי היא הילוותה עוד 1.4 מיליון לירות לגוף הרשום במאזן כקרן סעד. לפי רישום זה לא ניתן לאתר את הגוף החוקי.

מהיכן מקבלת קרן ארץ־ישראל של המיזרחי כספים? אחד המקורות הוא הקרן הקונסטרוקטיבית על יד קופת מילווה של הפועל המיזרחי. אולם המקור העיקרי הוא הסוכנות היהודית.

בשנת 1974 נתנה הסוכנות היהודית לקרן זו 5 מיליון לירות כמענק (עוד 1.5 מיליון לירות בחלקים שווים ניתנו להסתדרות אגודת ישראל והסתדרות פועלי אגודת־ישראל).

התירוץ לנתינת הכסף הוא, כי בגלל נתינתו לא תערוך המפד"ל מגביות שתפגענה במגביות הסוכנות. זהו תירוץ קלוש ביותר, שכן למפד"ל רשת עניפה ביותר של ישיבות ובתי־כנסת, האספים תרומות מכביר בין יהודי חוץ־לארץ, באין־מפריע.

עתה נשגר המעגר: כספי הסוכנות מועמקים ל„קרן ארץ־ישראל של המזרחי", המלווה אותם ל„קרן חוסר עבודה", המזווה אותם לסניפי המפד"ל ולאבנר תומר. הי אם יודעים התורמים בתפוצות לאן הולכות תרומותיהם?

הרכוש שולה על החובות

המפד"ל היא עכשיו בעלת הרכוש הקרקעי הגדול ביותר במדינה, אחרי כך, למשל, מוכרת עתה המפד"ל מיגרש גדול במרכז ראשון־לציון, שעליו שכן סניפה במקום. כך גם במרכז קרית־אונו ובנתניה. רשימת מיגרשי המיפלגה מונה מאות דונמים בהחבי הארץ, וקשה להעריך את מחירה אפילו הערכה גסה.

אולם מיגרשים אלה שווים יותר מחובות המיפלגה, שכדי לכסות אותם יוזמת המפד"ל, יחד עם מיפלגת־העבודה ותנועת־החרות, את חוק מילווה־המיפלגות, בכנסת.

מנכ"ל יגר
דירות ממישרד־השיכון

כמו במיפלגת העבודה, כך גם במפד"ל, השליטה על הרכוש והקרנות היא בידי שתי קבוצות: קבוצת למיפנה, בראשות השר יוסף בורג וח"כ אברהם מלמד, וסיעת רפאל, השלטת בגוש התל־אביבי. להיטות חוגי הצעירים של המפד"ל לקבל תיק שר מושפעת מן הדרך שבה מזרים השר יצחק רפאל את כספי מישרד־הדתות למימון מוסדות סיעתו ואנשיו במיפלגה.

למפד"ל ריכוז־כוח כלכלי ושמו מרכז־המוסדות־הכלכליים, שבו שולט ח"כ אברהם מלמד יחד עם מזכיר המיפלגה, אליעזר גואלמן. למרכז שורה של ממלכות, כמו חברת הבניה משה"ב, ומנהלה יצחק יקר, שלה מונופול על הבנייה לדתיים ברחבי הארץ; סניפי החברה־קדישא, בעלי המונופול על הקבורה, ואשר כספיהם מוזרמים מדי־שנה למימון רשת בתי־האבות של המפד"ל; שורה של מיפעלי־תעשייה ברחבי הארץ, החל במטווויות וכלה במיפעלי כבד־אוזן, וכמובן רשת ההתיישבות הקיבוצית וחמושבית של המפד"ל, ואיגודי־הקניות שלה.

מקור־מימון מרכזי בעבר של המפד"ל, בנק־המיזרחי־המאוחד, חדל למלא מטרה זו. מאז מונה אהרון מאיר כמנכ"ל הבנק, הוא שוקד על ניתוקו מן הטבור המיפלגתי. למרות שבעלי־המניות של הבנק הם גופים

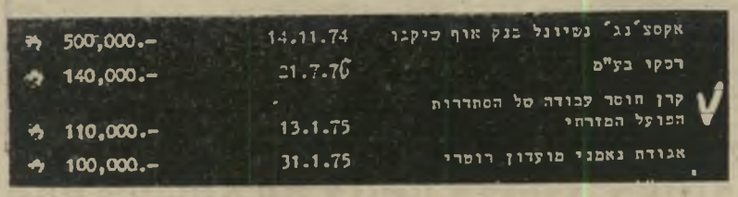

הלואה למפד"ל

זהו קטע ממאזן „קרן ארץ ישראל" ובו פירוט הסכומים שנותנת הסוכנות היהודית למפד"ל. במאזן מופיעה יתרת המתת של הסוכנות לאותו התאריך. בתמונה למטה: קטע מרשימת הנושים של אבנר תומר, ביניהם בולטת „קרן חוסר עבודה של הפועל המזרחי".

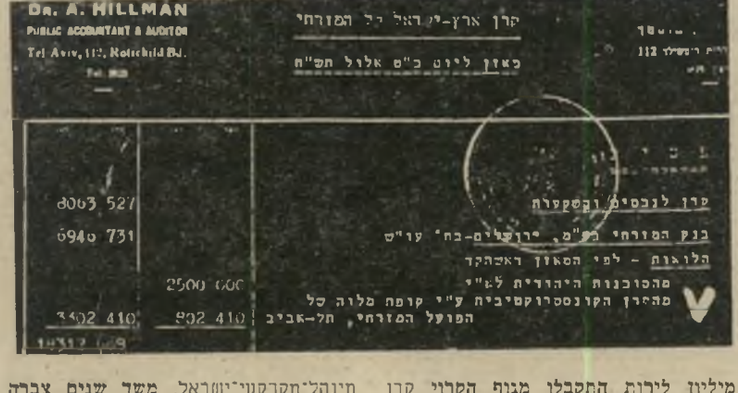

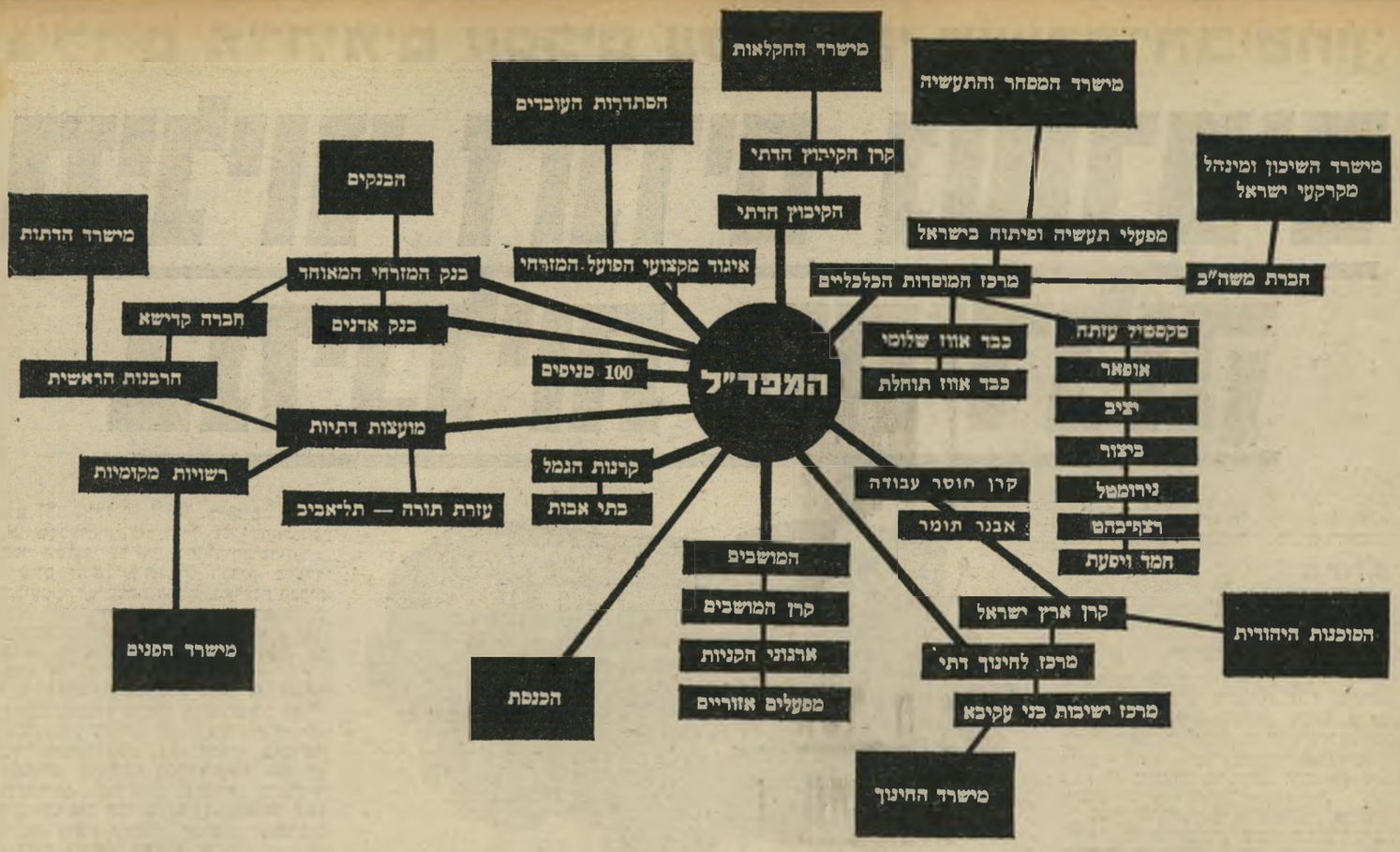

האימפריה הכלכלית של הממפד"ל: קורי עכביש המכסים את המדינה*

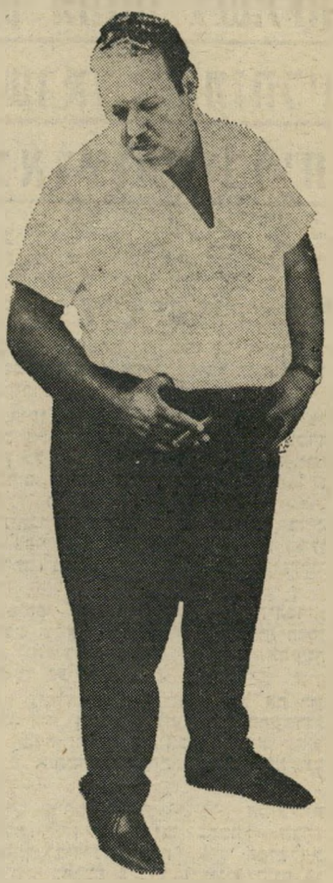

ח"כ קרמרמן
קרקע מהמינהל

כלכליים של הממפד"ל, הצליח מאיר לשנות את הרכב חברי מועצת־המנהלים, מגוף של פונקציונרים מיפלגתיים לגוף של אנשי־מינהל המנותקים מן המיפלגה.

אם בעבר היו שרי הממפד"ל אוטומטית גם יושבי־ראש של הבנק, עתה נאסר עליהם הדבר. הבנק גם מתייחס לבקשות מימון של הממפד"ל ועסקיה כאל לקוח רגיל לכל־דבר, ולא פעם נאלצים מוסדות של הממפד"ל

להתחנן למימון בבנקים אחרים, אחרי שה־בנק „שלהם", כביכול, סירב להיעתר להם.

מחנה מהעירייה

דגוף החסכוי ביותר במדינה מבחינת מקורותיו הכספיים, הוא תנועת־החרות. אולם מעקב אחר תופעות כלכליות, המת־פרסמות מפעם לפעם, חושף טפח מעיסקי־המימון של גוף זה.

בשנת 1974, נתנה הסוכנות היהודית לתנועת־החרות 2 מיליון לירות מענק, כחלקה בחלוקת השלל למיפלגות, מאותן סיבות שהסוכנות נותנת לממפד"ל. תנועת־החרות לוותה, לפני שנים, הלוואה צמודה לדולר מן הסוכנות־היהודית, וזו תפחה לסכום של מעל 20 מיליון לירות, שאין בידי התנועה לפרוע. ההלוואה הממשלתית שתתקבל לפי החוק למילווה־המיפלגות תאפשר לתנועת־החרות להמיר הלוואה קשה זו לסוכנות בהלוואה נוחה יותר, מכספי המדינה.

תנועת־החרות היתה כה בטוחה כי החוק למילווה המיפלגות, שיזמה עם מיפלגת העבודה והממפד"ל, יתקבל, עד שמיהרה לקחת עוד הלוואה של 2 מיליון לירות, ב־10 לאפריל 1975, כנגד שיעבוד זכות־החכירה של בניין מצודת־זאב בתל־אביב. ודאי סברו ראשי־התנועה כי כדאי לרכז את החובות ביד אחת, כדי להקל את הצגתם לצורכי פירעון לפני הכנסת.

הנכס המרכזי של תנועת החרות, מצודת זאב, ניתן לה למעשה במתנה מעיריית תל־אביב, בתקופת מרדכי נמיר. המיגרש שעליו נבנה הבית הוא מיגרש של עיריית תל־אביב, המוחכר לתנועת־החרות, והוא עד היום בבעלות העירייה. הבניין ניבנה ב־עיקרו ללא רישיון־בנייה חוקי. לצורך הקמת הבניין עשתה תנועת־החרות מיבצעי איסוף־כספים להנצחת שמו של זאב ז'בו־טינסקי, בעיקר בדרום־אמריקה ודרום־אפריקה. הבניין כולל כיום דפוס, אולם־חתונות וכן מישרדים רבים להשכרה.

באמצעות שיעבוד זכות החכירה בבניין קיבלה בעלת הבית — קרן תל־חי — הלוואות רבות. בשנת 1967 נרשם שיעבוד ראשון של זכות־החכירה לטובת בנק אפו־תיקאי כללי, כנגד הלוואות של 1.3 מיליון לירות לערך, ובאפריל השנה ניתנה ההל־וואה השנייה.

קרן תל־חי עצמה שימשה גם כגוף להע־ברת כספים לתנועת־החרות מרכוש המדי־נה. כך, למשל, חברה הקרן מינהל מקרקעי ישראל 43.3 דונם אדמה בפתח־תיקווה. בשנת 1971 התחייבה הקרן למסור 18.5 דונם משטח זה לסוכנות המכוניות פיאט, לצורך הקמת מוסך מרכזי של החברה. הקרקע לא נמסרה, ופיאט תבעה מקרן תל־חי פיצויים בסך 1.4 מיליון לירות.

הדיון־והחשבון האחרון על קרן תל־חי, המצוי ברשם־החברות, הוא משנת 1969, והוא מוסר כי מנהליה הם יעקב מרידור, חיים לנדאו, יוסף קרמרמן, פתחיה שמיר, דויד יוסן ויעקב תבין, איש הכספים המר־כזי כיום של תנועת־החרות ונציג הליכוד ברשות־השידור.

בתיק החברה מצוי המסמך ש־נערך בינה לבין „בנק לייצוא" כי ביוני 1970. לפי המסמך הפקידה „קרן תל־חי (ישראל) בע"מ" כי בנק פקדונות בסך כולל של 573.6 אלף לירות להבטחת פרעון הסכו־מים המגיעים לבנק מגוף הקרוי „פאן־אמריקן קרן תל־חי ניו־יורק".

מיסמך זה מלמד כי לתנועת־החרות גוף כספי אמריקאי, המעביר כספים לישראל.

מיסמך אחר בתיק, משנת 1968, מלמד כי קרן תל־חי ישראל קיבלה באופן קבוע סכומים מ„בנק רייס" בציריך.

עוד מיסמך מלמד כי קרן תל־חי הקימה חברה בשם דפוס־המצודה, שלה דפוס במצודת־זאב. הדפוס הוקם בכספי הלוואה מן הבנק לפיתוח התעשיה, והציוד שלו שועבד לבנק ממשלתי זה, המלווה בתנאי־מתנה. הבנק הסכים כי יוטל שיעבוד שני לטובת אוצר־עממי, אגודת אשראי הדדית, והיא תלווה כספים לקרן תל־חי.

אוצר עממי הוא גוף כספי מרכזי של תנועת־החרות בישראל. ראשיה הם נציגי תנועת־החרות. סך מאזן הבנק, שמישרדיו הם ברחוב מיקווה־ישראל בתל־אביב, כ־19 מיליון לירות. מסכום זה קרוב ל־4 מיליון לירות הולוו לגופים של תנועת־החרות, ובעיקר לקרן תל־חי וקופת־חולים לאומית (שהאיש המרכזי בה, ח"כ אליעזר שוסטק, פרש מן המרכז החופשי והקים פלג משלו, הקשור בכל לתנועת־החרות).

בסוף שנת 1974 איים בנק־ישראל כי יסגור את הבנק, אם לא יחסלו הנושים המקורבים אליו את החובות.

שר האוצר דאז, נחמן העזרה, ועדת־הכספים של הכנסת אישרה ל„קופת חולים לאומית" אישור ל־קבלת הלוואה במטבע זר, עם כי־סוי הצמדה של האוצר, בסכום של כ־14 מיליון לירות, שחלקן הוזרם להחזרת החובות ל„אוצר עממי".

אגב, חלק מקשיי אוצר־עממי נבעו מן החכם־גמליאל. הבנק הילווה כמאה אלף לירות למפיקי הסרט בשם זה, שלא הכניס כמעט פרוטה, וכל ההלוואה הפכה להפסד.

יש מיפלגת־שילטון, יש מיפלגת קוא־ליציה השומרת על גחלת הדת, יש מיפלגת־אופוזיציה הלוחמת למען שלימות המולדת בשם עמנו וארצנו — אך בענייני כספים הם כולם שותפים במסע־השוד לפריצת הקופה של המדינה.

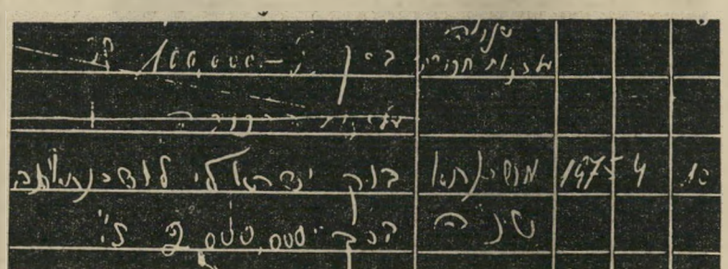

הלוואה לחרות

זהו קטע מנוסח הרישום בטאבו של בניין „מצודת זאב" על מגרשו. רואים כיצד שיעבדה „קרן תל־חי" בעלת הבית את המגרש לבנקים שונים כדי לקבל הלוואות. הצילום מראה כי רק לפני כמה חודשים — ב־10 באפריל 1975 — לקחה הקרן הלוואה נוספת של 2 מיליון לירות.

* מהדורה מתוקנת לשנת 1975. מהדורה קודמת פורסמה בהעולם הזה (1841) לפני שנתיים.

גילויים מדהימים נוספים על עיסקי מישרד־הביטחון:

מיליוני דולרים נשרפים במיכליות התידלוק

ע וד מיליון וחצי דולרים ממלאי מטבע־החוץ המדולדל של ישראל נשפכו השבוע על־ידי מישרד־הביטחון.

ביום הראשון השבוע הבריק מישרד־הביטחון למישלחת־הרכש בארצות־הברית, שני אישורי־הזמנה לרכישת 100 מיכליות־תידלוק מחברת פרייאוף האמריקאית (הזהות מספר 230/5003 ו־230/5004. כל אחת על סך 750.000 דולרים).

פירסומים רישמיים דיווחו, כי ישראל שוקלת צימצום מיספר מטוסי־הקרב החדישים שהיא עומדת לרכוש בארצות־הברית, בשל מחסור חמור במטבע־חוץ. בישראל, מפסידים טועלים בבתי־חרושת פרטיים וציבוריים, שהתמחו בבניית מיכליות־תידלוק, אין עבורם עבודה. באותה שעה עצמה מזמין מישרד הביטחון מיכליות־תידלוק בחו"ל, במטבע זר.

סיפור קניית 100 מיכליות־ת־

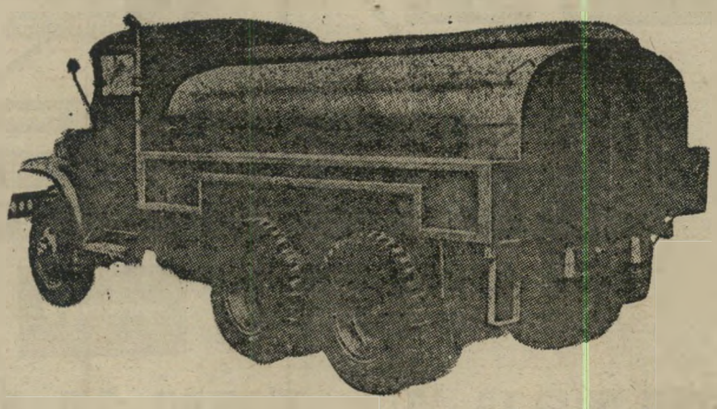

חברה זו לבין ישראל, והסוכנות שלה בארץ הפסה מה שמכונה „סוכנות רדומה".

מתחת לשולחן

ה קצין המופתע החל מברר מי היא חברת פרייאוף, ומצא שזוהי חברת־ענק לבניית מיכליות, אלא שהיתה עימה בעייה אחת. בטלקס ששיגר ארצה דיווח הקצין כי חברה זו קשורה בקשרים הדוקים עם חברת־הנפט האמריקאית עראמקו, הפועלת בסעודיה, ולכן אין היא מוכנה לסחור ישירות עם ישראל.

בטלקסים נוספים ששיגרו ארצה דיווח כי החברה, בשל אינטרסים והשקעות רבות בשוק הערבי, מוכנה לבצע את העיסקה „מתחת

מישרד־הביטחון החרים יצרנים מקומיים - ומסר הזמנות־ענק מתחת לשולחן

למיפעל הקשור לחברת־הנפט בסעודיה, המחרים את ישראל ושמנהליו הסתבכו בפלילים והורשעו במישפט הגדול ביותר בארצות־הברית

תידלוק משתנע בסיפור רכישת 200 מיכליות־תידלוק נוספות, כי יצואר שנה זו. זהו סיפור פרוץ של כיזבון כספים, רשלנות תחומית ו־מעשים פליליים.

עובדות מדהימות

ב חודש אוגוסט 1974 דרש צח"ל ממישרד־הביטחון אספקה דחופה של 250 מיכליות־תידלוק מדגם M49 AIIC. זהו דגם סטנדרטי של מיכלית־תידלוק בצבא ארצות־הברית.

איש לא טרח לבדוק מהי דרגת הדחיפות האמיתית של הזמנה זו. מישלחת־הרכש נדרשה לקנות את כל 250 המיכליות במהירות, בלא להתחשב במחיר.

המישלחת הצליחה לרכוש 50 מיכליות מוכנות. את שאר המיכליות צריך היה להזמין בבתי־חרושת בארץ או בחו"ל.

רון להב, ראש מערכה ייעודית (רו"מ) במישרד־הביטחון היה אחראי, בין שאר תפקידיו, גם לנושא זה.

להב פנה לבתי־החרושת בארץ, העוסקים בייצור מיכליות־תידלוק, הציע להם בניית המיכליות תוך פרק־זמן קצר, בלתי־סביר. לא נמצא בארץ אפילו בית־חרושת אחד שיכול היה לעמוד בהגבלת הזמן.

עתה יכול היה להב לפנות ל־מישלחת־הרכש, כדי שזו תציע את עיסקת בניית מיכליות־התידלוק לבתי־חרושת בחו"ל.

שיחזור ביצוע עיסקה זו מגלה שורה של עובדות מדהימות.

בניית 200 מיכליות־תידלוק היא עיסקה עדולה, גם בקנה־מידה אמריקאי. שלוש חברות השתתפו במיכרז שפירסמה מישלחת־הרכש בנושא זה.

האחת היתה חברת גרסייד, המייוצגת בארץ על־ידי החברה להנדסה. הצעת חברה זו היתה הזולה ביותר. מנהל החברה, דון קורנארס, הגיע לישראל, הציע להעביר את כל חיידע ותוכניות השירטוטים לצה"ל, כדי שניתן יהיה לתחזק את המיכליות כראוי.

חברה שנייה, שהשתתפה במיכרז, היתה חברת איסטרן, ואילו החברה השלישית היתה חברת הייל, שמהנדסה הראשי, פרנץ ברגסמא, הגיע במייוחד לשם כך לארץ.

רון להב מנע עבודה מבתי־חרושת ישראליים, בטענה שאין הם יכולים לעמוד בזווח־הזמנים שהציג לפניהם. אך לפתע, כאשר מדובר היה בחברות־חוץ, לא ניתנה אותו רון להב כמעט כלל ו־עיקר.

מאת **זאב יפת**

למרות שחברת גרסייד היתה חזולה ביותר, וניתן היה לחתום עימה על חוזה־ייצור, חלפו חודשים, ועיסקת המיכליות נשארה סתוחה.

לפתע דרש רון להב, בטלקסים ששיגר לקציון ממישלחת־הרכש, ל־קבל הצעה גם מחברת „פרייאוף".

האחים קרסו הם נציגי חברה זו בארץ. בזמן המגדאט מכרה חברת פרייאוף מיכליות ומשאיות רבות לערבים. היהודים, משום־מה, כימעט לא קנו כלי־רכב מתוצרתה. עם הקמת המדינה פסקו כל הקשרים בין

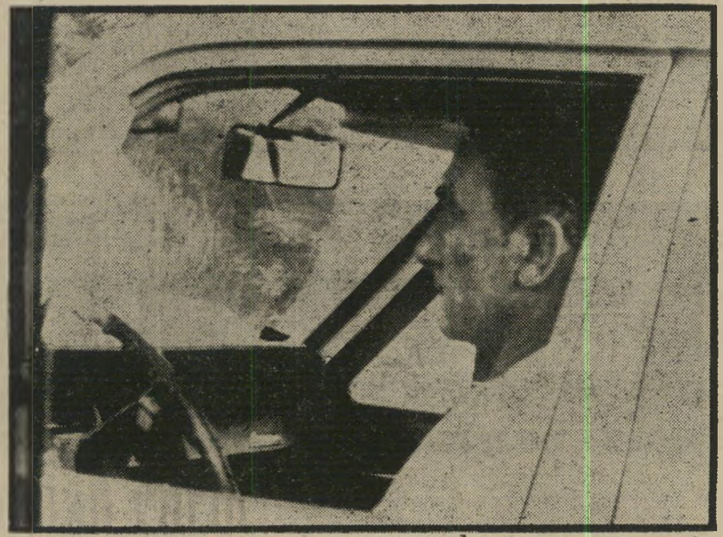

האיש האחראי: רון להב
מה המניעו?

חשולחן", תחת כותרת שך חברת־כת. כן דיווח כי החברה אינה מו־כנה להעביר ידע ושירטוטים.

מטעמים שלו המשיך רון להב ללחוץ על התקשרות עם חברת פרייאוף. הרעיון שמישרד־הביטחון יתקשר עם חברת, ה־מושפעת מהחרם הערבי, ואשר אינה מוכנה לסחור בגלוי עם ישראל, לא הדאיגו.

באותו זמן אף הובאה לתשומת־לבו של להב העובדה כי חברת פרייאוף הועמדה לדין על העלמת מס בשווי עשרות מיליוני דולרים. תיתה זו, לפי דיווחי וול סטריט ג'ורנל, העלמת־המס הגדולה ביותר באר־צות־הברית. מנהלי־החברה הורשעו בדין, הם צפויים למאסר עד חמש שנים, ואילו חברתם נתבעה לשלם 60 מיליון דולר, עבור המס שלא שולם וקנסות.

במוספי כלכלה, הובע בארצות־הברית החשש שמא החברה, אחר המהלומה הכס־פית והאישית שספגו מנהליה, תתקשה בהמשך פעילות תקינה.

גם עובדה זו לא הדאיגה כלל את רון להב. הוא המשיך ללחוץ על התקשרות עם חברה זו דווקא, ואכן, באמצע ינואר השנה, חתמה מישלחת הרכש חוזה עם חברת פרייאוף.

טרם נחתם ההסכם, שיגרה המישלחת מיברק לרון להב, ובו כתבה: „הברק אישורך לביצוע העיסקה." אנשי המישלחת הרגישו, בחושם כי ייתכן ויגיע היום בו תיפתח חקירה סביב ההתקשרות עם חברה זו והם ידעו שהם ירגישו הרבה יותר נוח אם בתיפתח החקירה יימצא בידם אישורו של רון להב לביצוע העיסקה.

גם בארץ הביעו האנשים הטכ־ניים, העוסקים בנושא המיכליות, התנגדות לחתקשרות עם חברת „פרייאוף". פנן־אלוף פסח מחיך־חימוש, העוסק בנושאים טכניים הקשורים במיכליות־תידלוק, ו־מיק, אף הוא מחיך־חימוש, טענו כי אם לא יתקבלו מהחברה האמ־ריקאית שירטוטים מדוייקים, קשה יהיה לתחזק את כלי־הרכב.

המורה והתלמיד: דיין וליביא
סיבות השמורות עימו

רון להב טוען כי הוא קיבל כיסוי לעיסקה מראש מינהל ההרכשה (מנה"ר) צבי אלון.

האמת היא שראש מנה"ר אינו יכול להיכנס לפרטי כל התקשרות. דיווחו של להב לראש המנה"ר לא היה מלא. הוא הבליע את העובדה כי החברה קשורה לחברת־הנפט עראמקו, ציין כי במועצת־המנהלים של החברה יושב יהודי חם, ציוני המוכן לעזור לישראל.

אכן במועצת־המנהלים של החברה יושב יהודי בשם אלכסנדר, אדם הגון, פרו־ישראלי. הוא הצטרף לחברה כתוצאה

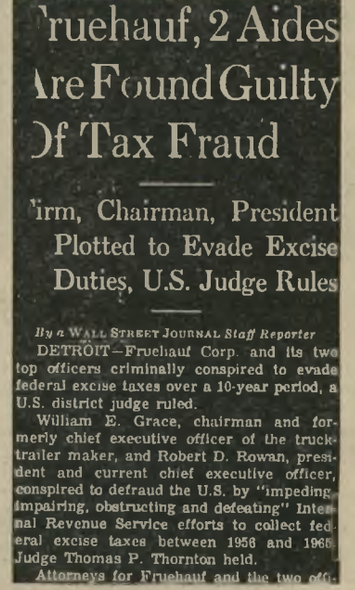
Fruehauf, 2 Aides Are Found Guilty Of Tax Fraud

Firm, Chairman, President Plotted to Evade Excise Duties, U.S. Judge Rules

By a WALL STREET JOURNAL Staff Reporter

DETROIT—Fruehauf Corp. and its two top officers criminally conspired to evade federal excise taxes over a 10-year period, a U.S. district judge ruled.

William E. Grace, chairman and formerly chief executive officer of the truck-trailer maker, and Robert D. Rowan, president and current chief executive officer, conspired to defraud the U.S. by "impeding, impairing, obstructing and defeating" Internal Revenue Service efforts to collect federal excise taxes between 1958 and 1965, Judge Thomas P. Thornton held.

Attorneys for Fruehauf and the two offi-

חרשעת „מנהלי פריאוף"•
העלמה של מיליונים

ממיזוג בין חברת פרייאוף לבין חברה פרטית שנבלעה בתוכה. אותו אלכסנדר מהווה מיעוט מבוטל בקרב חברי ההנהלה, ועם כל רצונו הטוב, אין הוא יכול לשנות את מדיניותה המוצהרת של החברה, המעדיפה שיתוף־פעולה עם אינטרסים ערביים, על פני שיתוף־פעולה גלוי עם ישראל.

כל מה שידע ראש מנה"ר על חברת פרייאוף הוא, כי במועצת־המנהלים שלה יושב יהודי חם. שאר הפרטים לא הגיעו כלל לידיעתו.

באמצע ינואר 1975 נחתם חוזה עם חברת פרייאוף. בחוזה זה התחייבה החברה לבנות ולספק לישראל, שלא בשמה, 200 מיכליות־תידלוק.

קרוב לחמישה חודשים חלפו מ־יום פירסום המיכרז ועד מועד ה־התקשרות. כעוד שבתי־חרושת ישראליים לא יכלו להתחייב לבצע את העבודה, כי נאמר להם שה־עבודה היא בעדיפות דחיפות עליונה, מפתיע כי טענה זו היתה כנראה מבויימת לחלוטין. אחרת אין להבין מדוע נזקק מישרד־הי־ביטחון לפרקיזמן כה ממושך עד לחתימת החוזה עם החברה הזרה.

עד היום, שנה לאחר שצה"ל דרש בדחיפות את המיכליות, טרם הגיעה ארצה אפילו מיכלית אחת, מכל אותן 200 מיכליות שהוזמנו.

בחודשים האחרונים נודע לכמה בע־לי מיפעלים בארץ לבניית מיכליות, כי רון להב עומד להזמין מחברת פרייאוף 100 מיכליות נוספות. הפעם הוא אפילו לא טרח לפנות תחילה אל היצרנים הישראליים.

ישראל אפרת, המנהל המפחרי של התעשייה האווירית בבאר־שבע, העוסקת בין השאר בבניית מיכליות, הרים קול־צעקה. הוא אינו מבין מה המניע המפתיע מאחרי ביזבוז סכומי־ענק במטבע זר, כאשר ניתן לייצר בארץ אותו ציוד עצמו.

תלונתו נשאה הפעם אופי מר במיוחד, על רקע העובדה שמיפעלו, כמיפעלים רבים אחרים, ייאלץ בקרוב לצמצם את הייצור ולפטר פועלים מיקצועיים.

מיפעל נוסף שרצה להיכנס לנושא זה היה מפעל מ־ג־ט בכרמיאל, המייצר מי־כלים סטאטיים, שהתכוון לגוון את מוצריו ולייצר אף מיכליות־תידלוק. אך רון להב אינו מעוניין לעבוד עם מיפעלים ישראליים.

רון להב דאג שמיליוני הלירות שהיו מייועדות לבניית המיכליות בארץ, יוסבו לדולרים, וכסף יקר יבוזבז בחו"ל על אובייקטים שניתן לייצרם בארץ.

השבוע נשלחה הזמנה נוספת ל„פריאוף" באריצות־הברית.

מה המניע?

לְ היטותו של רון להב לסחור עם חברת פרייאוף נראתה מוזרה. הוא לא רק קשר את מישרד־הביטחון עם חברה שהסתבכה בפלילים בצורה מכוערת, אלא אף גרם לכך שדווקא מישרד־הביטחון יהיה זה שיתקשר עם חברה הקשורה בחברת־הנפט עראמקו, ושאינה מוכנה לסחור, ישי־רות, עם ישראל.

כדי לכרר נקודות סתומות אלה עד תום, פנינו אל ראש מנה"ר צבי אלון, והתכוונו להביא לתשו־מת־לבו את מזוא העובדות המצו־יות בידינו. היינו מוכנים לתת הכ־טחה שהנושא יעבור בדיקה מדוק־דקת, תוך בירור הצד שלו.

צבי אלון היה מוכן להיפגש עימנו, אך היפנה אותנו, בהתאם לתקנות מישרד־הביטחון, אל דובר המישרד, נפתלי לביא, כדי לקבל את אישורו לשיחה.

נפתלי לביא, המקבל משכורת שמנה כדובר מישרד־הביטחון, סי־רב למלא את תפקידו. בוודאי היו לו מניעים טובים לכך — הטעונים חקירה כשלעצמם.

חיפוי זה של מישרד־הביטחון בהשראת שר־הביטחון שימעון פרס, על פרשה מד־הימה נוספת, מטיל אור על התיימרותו של פרס לבער את נגע השחיתות ששפה במישרדו מקיר־אל־קיר.

פרס נשאר פרס, ושום דבר לא השתנה.

• קטע מוול סטריט ג'ורנל, על פסק־הדין המרשיע את המנהלים בהעלמת־מסים במשך 10 שנים.

(המשך מעמוד 16)

המלצות בן־שחר כמות־שהן, כ„מיקשה אחת", ניצבת האמת. האוצר שינה את ה„מיקשה האחת" לטובת בעלי־ההון ולרעת השכירים, תוך התקנת סעיף גיזעני, המפלה לרעה את האזרחים הערביים במדינה.

גיום הימין. הסעיף המרכזי של ועדת בן־שחר היה סעיף המיסוי על כלל ההון במדינה. הסעיף שלה קבע כי כל גוף המוכר נכס הוני (מקרקעין או שיטרי־הון או כל צורה אחרת) ישלם על ההפרש שבין מחיר־הרכישה למחיר־המכירה מס קבוע בשיעור של 10%, ועוד מס של 60% על ההפרש שיווצר מניכוי עלייית־המדד, בתקופה שבה החזיק בנכס מן ההפרש במחירי הקנייה והמכירה.

כאשר הגיע הסעיף לוועדת־הכספים של הכנסת, גייסו לעזרתם מתנגדיו העיקריים, אנשי הליכוד וליע, את חברי המושבים ואגד, שזעקו על קיפוח השכיר הקטן החוסך.

אחד מחברי המושבים זעק חמס על שיקחו ממנו את מחצית הרווח שלו ממכי־רת פרדס, שאותו קיבל במתנה ממינהל־מקרקעי־ישראל.

כאשר התברר כי יושב־ראש ועדת־הכספים, ישראל קרגמן, תומך בעמדת הליכוד, דרש ח"כ אליעזר רונן שתהיה הכרעה של סיעת המערך בכנסת. הסיעה החליטה לייפות את כוח חברי סיעת המערך בוועדת־הכספים לקבוע עמדה. בין אלה היה רוב למתנגדי הצעת הליכוד ולתומכי

ח"כ רונן
בתוך המצפון

ח"כ בן־אהרון
לא כדאי לפשפש —

הצעת בן־שחר. נוכח קרגמן כי יישאר במיעוט, והביא את השאלה להכרעת כל חברי הקואליציה בוועדת־הכספים. בהרכב זה תמכו בו אנשי המפד"ל וליע, ונוצר רוב נגד החלטות בן־שחר.

כך החליטה ועדת־הכספים של הכנסת לשנות את החלטות בן־שחר בסעיף מרכזי ביותר, וקבעה כי מי שרכש את נכס ההון אחרי 1961 ישלם לפי הצעת בן־שחר, אך מי שרכשו קודם־לכן ישלם רק 15% מס על הרווח, ומזה יגכו אחוז אחד לכל שנה לאחור.

המשמעות המעשית של התיקון היא, שלפי החוק החדש ישלמו בעלי־הנכסים פחות מאשר לפי החוקים הקיימים. ההס־תדרות העלימה, משום־מה עין, משינוי עקרוני זה, ונכנסה למאבק בשאלות רכב וטלפונים, שהן שוליות לגבי חלוקת ההון בארץ.

חוקי־הגזע. שינוי אחר ב„מיקשה ה־אחת", המזכיר חוקי־גזע, נוגע לתשלומים לקיבוצות־ילדים. הצעת בן־שחר קבעה כי יינתנו קיבוצות של 200 לירות לכל ילד, החל מן השלישי והלאה, לכל המישפחות. ולשני הילדים הראשונים — קיבוצה של מאה לירות לילד.

האוצר ונציגי־העבודה בוועדת־הכספים התנגדו לסעיף זה, כי הוא תבטיח שגם מישפחות ערביות מרובות־ילדים תקבלה קיבוצות. נציגי העבודה הציעו אז תימרון של הונאה. כפי שגילה העולם הזה (1972) כבר לפני שישה שבועות, נמצאה תחבולה מחוכמת: הקיבוצה הממשלתית הורדה לסכום 125 ל"י לכל ילד החל בשלישי — אך כל מישפחה יהודית תקבל עוד 87.50 ל"י לילד שלישי והלאה, באמ־תלה של „קיבוצת יוצאי־צבא". לקיבוצה זו אין קשר אמיתי לצה"ל — כל יהודי המצהיר שקרוב־מישפחה כלשהו שלו שירת אי־פעם במחתרות או בצה"ל, מקבל אותה אוטומטית.

אין בדיקה של הטענה, והכל יודעים שמותר לזייף אותה, מאחר שהכוונה היא לתת לכל היהודים דבר שאינו ניתן לשום ערבי.

בישיבת סיעת־המערך בכנסת תבע ח"כ רונן הצבעה על סעיף זה, המפלה את הערבים בצורה גזענית. ח"כ יצחק בן־אהרון ביקש ממנו מספר פעמים לא להעמיד את הסעיף להצבעה, כדי שהוא, בן־אהרון, לא יצטרך להצביע בעד סעיף גזעני. שלוש פעמים ביקש בן־אהרון לבטל את ההצבעה, ורונן סירב, בניסוק כי לא יתן לבן־אהרון לברוח מהכרעות. יושב־ראש הישיבה, ח"כ משה ורטמן, מצא פשרה גואלת: להצביע על השאלה אם להצביע לפי דרישת רונן. הרוב, כולל בן־אהרון, הצביע נגד העלאת הסעיף להצבעה, וכך ניצל מצפונו של בן־אהרון ונתקע חוק גזעני מחפיר.

תעופה

מכה מחחת לחגורת הבטיחות

הקורבנות העיקריים של הסיכסוך ב„אלי־על" עלולים להיות הפרוטקציונרים

לא כדאי להרגיז ציבור עובדים. בייחוד כשזהו ציבור אינטליגנטי, כמו טייסי אל על.

השבוע ישבו ראשי צוותי־האוויר ותיכ־ננו את השביתה הגדולה, שנועדה להכ־ריח את החברה לגלם את שכר־הנטו ש־להם. אך כמה אנשי־אוויר חשבו גם על דרכי־מאבק פחות קונבנציאליים.

למשל: נוהג מקובל הוא אצל הבוסים של אל על להעניק פרוטקציה אישית ל־יקיריהם. פקידי־ממשלה בכירים וסתם ידי־דים זוכים בטיפול מיוחד. אף שיש בידיהם כרטיסים למחלקת־התיירות, מושיבים או־תם במחלקה הראשונה, היקרה הרבה יו־תר, והעולה כ־100 דולר יותר בהוצאות בחברה עצמה, בקו ניו־יורק.

זוהי עבירה חמורה על תקנות האירגון הבינלאומי של חברות־התעופה (יאט"א). בהיוודע עבירה כואת, מוטל קנס אוטומטי בסך 15 אלף דולר לכל מיקרה.

מילמל השבוע קפסן של אל על: „מה יקרה אם מישהו ימסור ליאט"א רשימה של כמה מאות מיקרים כאלה באל־על?"

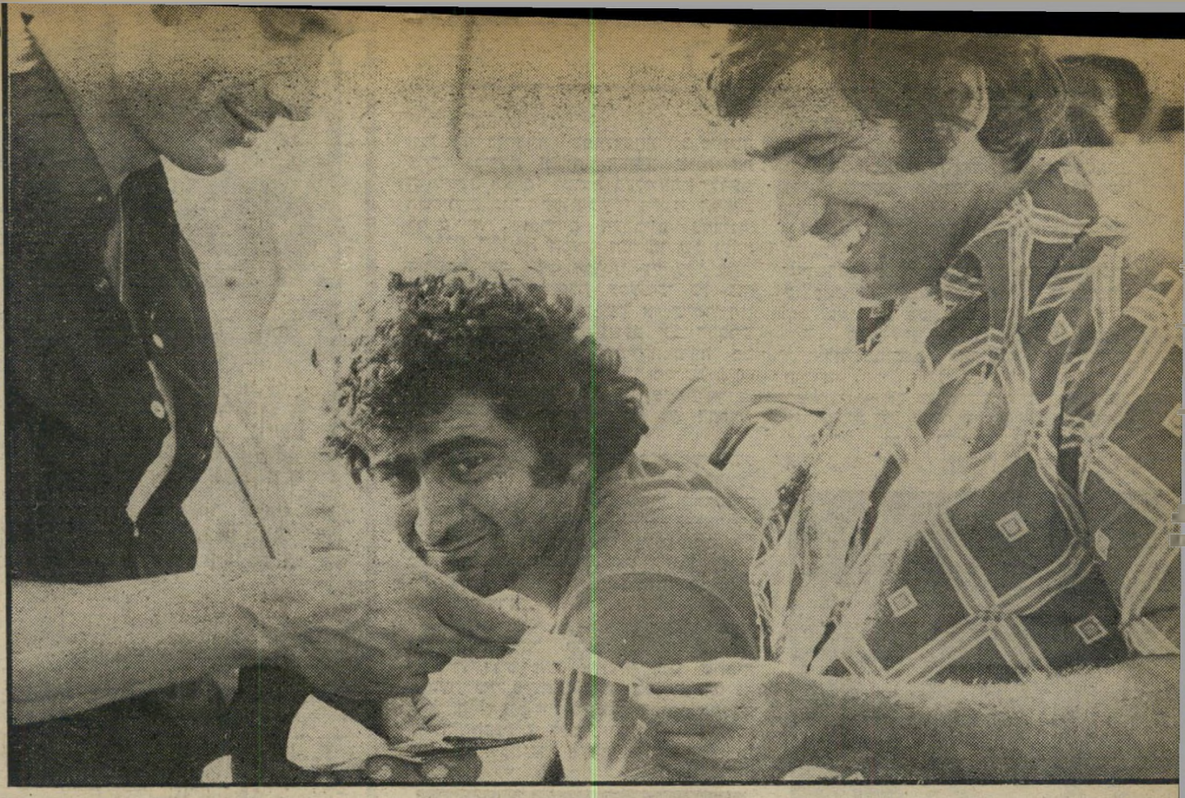

בכל יום ג' עוברות מאות אלפי ל"י מיד ליד בירידי־המכוניות

הרצלים על גלגלים

ב תוך מכונית פולקסוואגן ירוקה ומבהיקה יושבת נערה ומחכה, בידה ספר. מדי־פעם היא מרימה את ראשה, מסתכלת סביבה, וחיוך על פניה. לפתע ניגש אליה גבר, מתכופף לעבר החלון ומנהל עימה שיחה, מעיף מבט לעבר המכונית ומסתלק. כעבור כמה דקות ניגש עוד אחד, וכן הלאה.

כאשר מתקרבים ומאזינים לשיחה, שומעים הוא: „כמה?"; היא: „25.000"; הוא: „שנת ייצור?"; היא: „72". הגבר מתרומם מהחלון, סוקר את המכונית במבט ארוך, בועט בצמיגים, חושב רגע, וחוזר. הוא: „18 אלף עכשיו, ביד."

חנה ברוורמן, שטנית, נאה, כבת 25, עם מבט שובבי בעיניים, מעיפה לעבר הנ"ל מבט משועשע, ומחזירה „23 אלף ולא אגורה אחת פחות." הגבר מסתלק באכזבה.

הגערה מסתכלת סביב וחוזרת אל סיפרה אני והשימפנזים. לפעמים, לדבריה, אין כל הבדל בין התנהגות האנשים בחוץ לבין המתואר בספר.

חנה ברוורמן היא רק אחת מני הרבים והרבות המגיעים מדי יום שלישי בשבוע לירידי־המכוניות, המתקיים בעיר־המכוניות שעל כביש תל־אביב — הרצליה. העובר ביום השלישי בשבוע בדרך מתל־אביב צפונה נתקל לפתע בשיירה ארוכה של מכוניות, שדלתותיהן פתוחות ומיכסי־המגוע שלהן מורמים. המשונה הוא שאף אחת מהן אינה מקולקלת, למרות שמסביב לכל מכונית טורח בעליה הנרגשים.

הבעלים אינם מתקנים את המכוניות. הם עוסקים פשוט בסיפולי־יופי אחרונים, לקראת הכניסה לשטח הירידי.

שם תעבור המכונית תחת עינם הבוחנת והמבקרת של הקונים הפוטנציאליים, המשחררים לטרף ומסתערים על כל מכונית שמשנה כיוון מהאוטוסטראדה לתוך העיר. ואפילו בא נהג רק לקחת דלק, לא יעזור לו. אם יתנגד בחוזקה, הוא עלול למצוא עצמו עם צרור מזומנים בכיס במקום מכונית ביד.

ההצגה השבועית הגדולה

ע וד לא נכנס בעל המכונית בשערי הירידי, וכבר נדבקים לחלון מכוניתו כמה קונים, המנסים לדוג מציאות בלתי־חוזרות. הנהג עצמו, אם הגיע למקום לראשונה בחייו, עוצר נדהם מול נהמות המכוניות וצפירותיהן, צעקות בעלי הדוכנים למשקאות קרים המתערבות בוויכוחי ההתמקחות. מכוניות ובני־אדם מנסים לפלס להם דרך בהמון, תוך צפירות וצעקות מחרישות־אזניים, אך כעבור כמה דקות מתאושש הנהג הטירון, ומצטרף למישחק הגדול במלוא מירצו.

אם חשב אותו בעל־מכונית לרגע, שמתוך

ערב־רב של מכוניות ואנשים מ
מחרישי־אוזניים. ליצחק
בדוקה לבדיקת מכוניות. בתנועת ליטוף קלה הו
הוא טוען, כצדיק היודע נפש מכוניתו. את הנ
מפשפשים בקרבי המכוניות, דיודעים מייד אם עו

לקנות או לא לקנות

הקונה הפוטנציאלי רכון על קרבי המכונית, ומנסה לחדור לתוכה במבטו, לאחר שבדק כל סנטימטר בגופה, עשה עליה סיבוב ותחב ידו לכל חור פנוי במנוע. לידו עומד הידיד הניצחי, ה„מומחה", שמכניס בלב הקונה ספיקות וחשדות לגבי כל מכונית שמוצאת חן בעיניו. למעלה: סוף טוב — הכל טוב• העיסקה נשלמה, הכסף מחליף ידיים.

ניתוח אופי

עורך בעל־המכונית למכוניתו, כאשר מסביב בדיברי המוכר סחירות, תוך כדי שמיעת כל ראתה אראז' בחיים שלה," טוען בעל המכונית הנרגש• ככל שדבריו נ לשכנע. רבים הפתאים שנפלו בפח בצורה זו או אחרת ושמו את כספ

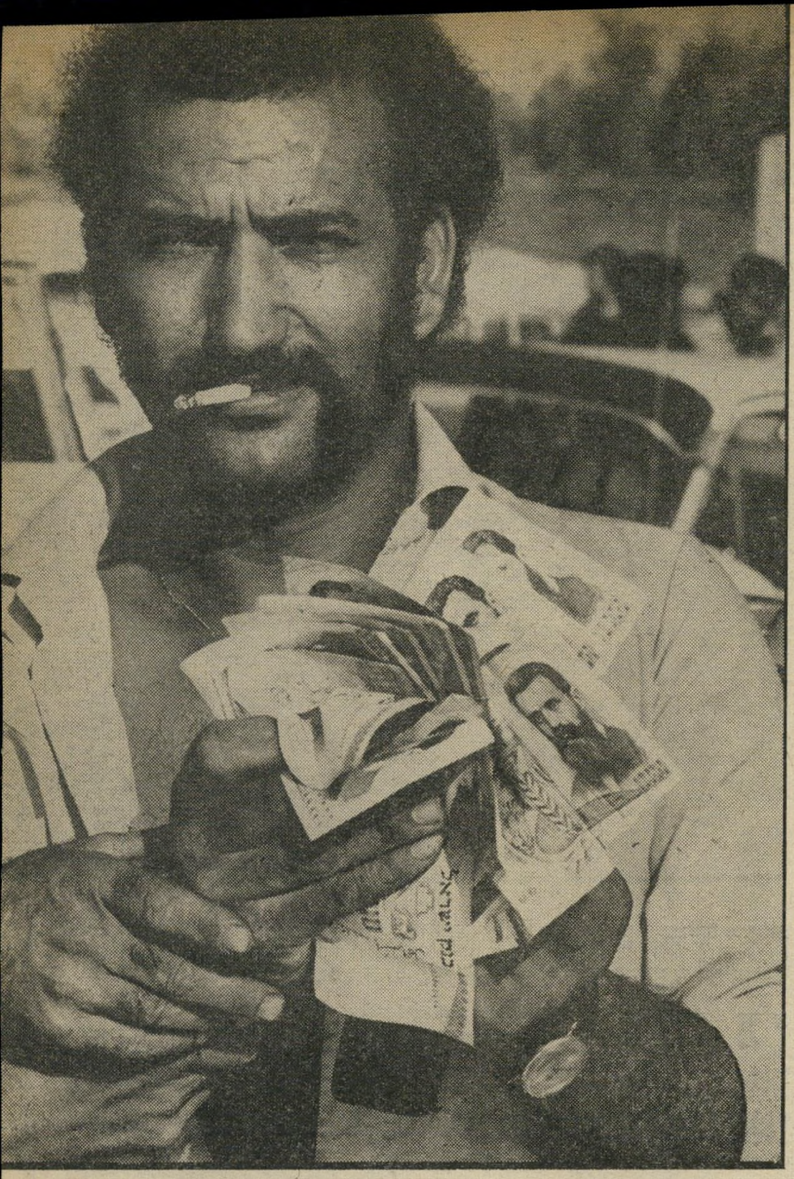

מו רופאים

מסביב לחולה אנוש
רוכנים הקונים על
בונית, ומנהלים קונסוליום רציני על מצבה.

מאות האנשים המסתובבים ביריד לבטח יימצא אחד שיענה על מבוקשו. הרי טעה טעות גדולה. תוך דקות ספורות יגלה את השליטים האמיתיים של השוק, את אלה המבצעים כ־90 אחוז מן העיסקות במקום. אלה שיחזרו משם כתום היום לא עם מכונית אחת בלבד, אלא עם שלוש־ארבע מכוניות. אלה המסתובבים בשוק כל היום כולו עם כיסים דחוסים בסכומים שעוברים לעיתים את המאה־אלף.

אלה הם הסוחרים, המיקצועניים המת־חזים כקונים פשוטים; אלה שמבט קצר מספיק להם כדי לדעת כל מה שעבר על המכונית בחמש השנים האחרונות, והם כמובן קונים תמיד את הטובות ביותר. ומי שמקשיב לצורת ניהול המו״מ, נוכחים מייד שהם מבינים באופיים של בני־אדם לא פחות מאשר במכוניות. אלה הם הפסי־כולוגים שבחבורה.

קשה לחדור לעולמם. אימת פקיד־השומה שמה מחסום לפיותיהם, וכדיברי אחד מהם: „אין שם, אין כתובת. אני משלם הכל

(המשך בעמוד 30)

ההרצלים

הם הניירות היחידים הנסחרים בשוק המכוניות. צ׳קים לא מתקב־לים. יורם ברדה מכר זה־עתה מכונית בשביל ידיד, והוא מנופף בגאווה את חבילת השטרות לעיני שאר בעלי־המכוניות הממתינים להשלמת עיסקותיהם.

סוגים נדחק בשוק, תוך כדי צ׳פצופים וצעקות
ני, סוחר־מכוניות מחיפה (למטה משמאל) שיטה
עביר את ידו על כנף המכונית. „וזה אומר הכל,״
ים אי־אפשר לרמות. הם מאזינים לנהם המנוע,
תאונה רצינית. במקרה כזה, ירחקו מן המכונית.

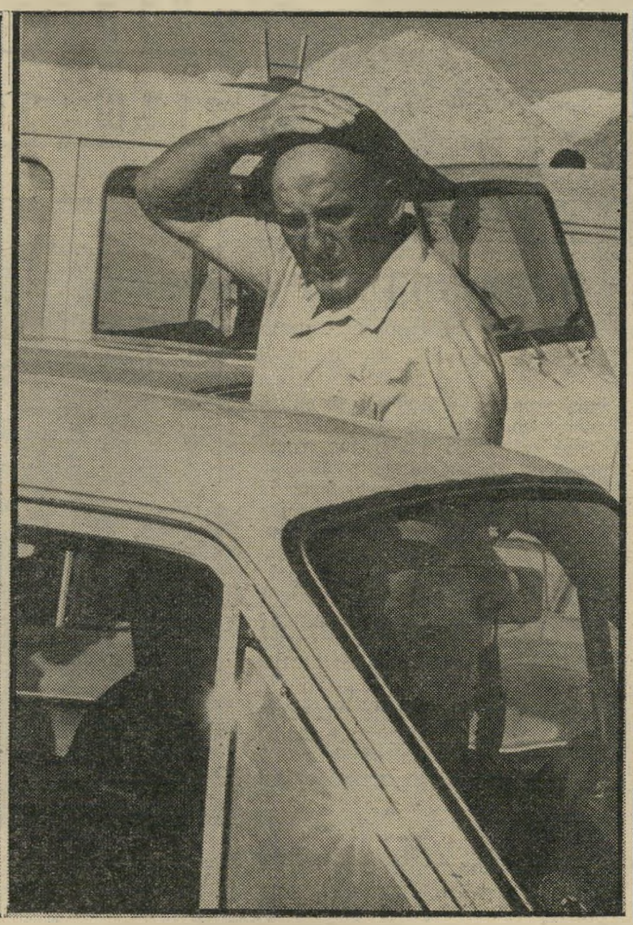

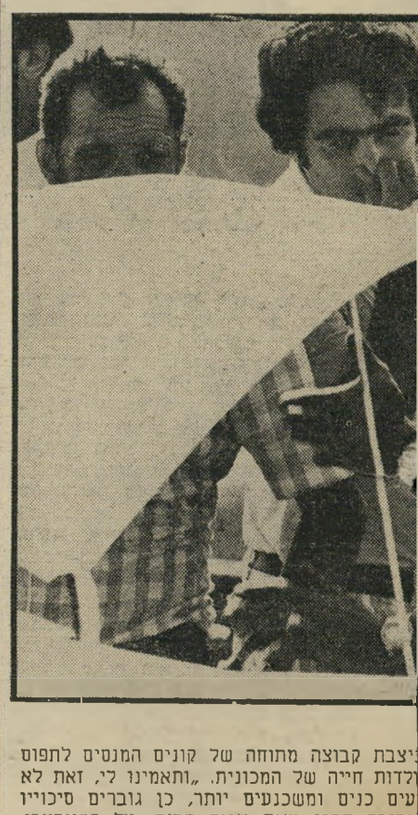

ציבת קבוצה מתוחה של קונים המנסים לתפוס
לדות חייה של המכונית. „ותאמינו לי, זאת לא
עים כנים ומשכנעים יותר, כן גוברים סיכוייו
שרובם חסכו משך שנים רבות, על קרן־הצבי.

הכצ'לה

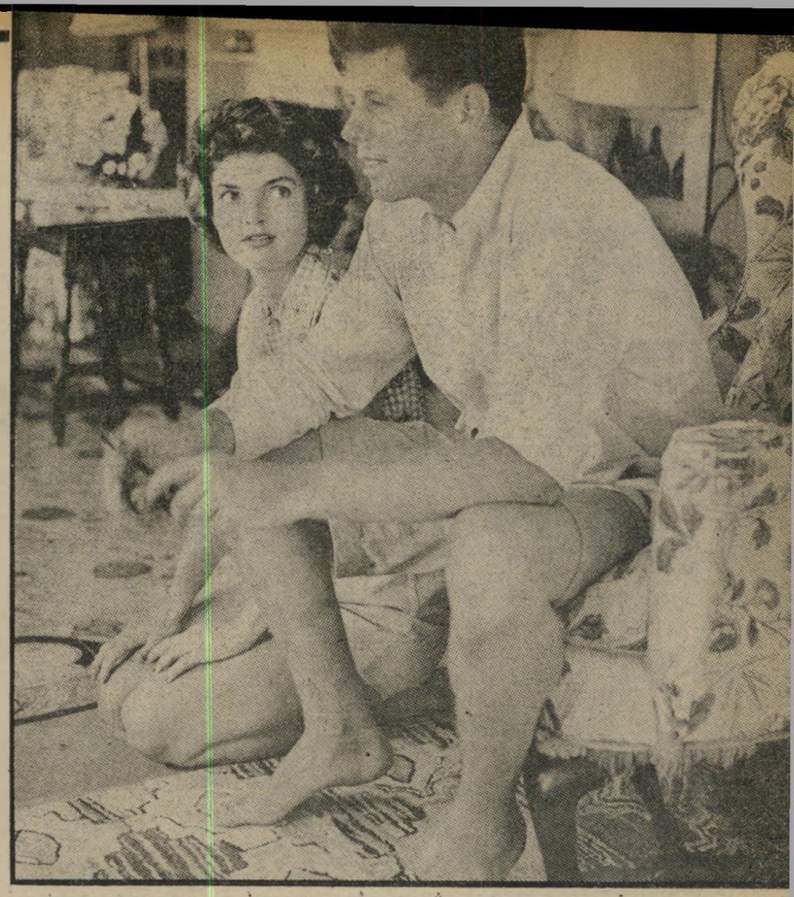

מס' 1 ז'קלין בחברת ג'ון קנדי, בעלה הראשון, בתקופת החיזור ביניהם. כשג'ון, בן "המאפיה האירית של בני קנדי" היה עדיין סנטור וז'קלין עבדה כעיתונאית צעירה. לאחרונה סידר לה כץ אפשרות לחזור חלקית למקצוע זה.

האם יוסי'ך מי שהי'ה מנהל מוזיאון "בצלאל" - את ז'קלין קנדי לאוסף שלו?

מס' 2 ז'קלין מאחורי אריסטו אוֹנאסיס, לו נישאה חמש שנים אחרי שבעלה הנשיא מת בזרועותיה.

ביקור בסקורפיוס

קרל כץ צועד על המזח של האי סקורפיוס, האי ששימש כמישכנם הפרטי של ז'קלין ואונאסיס, ושאותו הוריש לה במותו. התמונה צולמה בחודש שעבר, בעת שקרל כץ הגיע לאי לפי הזמנתה של ז'קלין, כדי לשהות במחיצתה ובחברת ידידה.

מס' 3? ז'קלין קנדי־אונאסיס בפגישה עם קרל כץ, איש האמנות היהודי מברוקלין, שבמשך 11 שנים שימש כמנהל מוזיאון **בצלאל** בירושלים, ושטורי הרכילות בעתוני העולם טוענים כי הוא עשוי להיות בעלה השלישי.

ש דכרים שהם מעל לכל דימיון. כמו החוצפה לתאר ש'קלין בובייה — קנדי—אונאסיס, האלמנה המבוקשת ביותר בעולם, ומי שראויה אולי יותר מכל אשה אחרת לתואר „הלידי הראשונה של העולם המערבי", תהפוך לפתע לגברת ז'קלין כץ.

אפשר היה לבלוע, בצורה קשה לעיכול, שמרילין מונרו מתגיירת. גם את אליזבט טיילור ניתן היה לתאר במידה גדושה של דימיון פרוע כבת עמן של גולדה מאיר ושולמית אלוני. אבל לחשוב על ז'קלין אונאסיס במונחים של יידישע מאמע?

וזה בדיוק מה שמנסים למכור כתריסר עתונים ברחבי העולם, הטוענים בעקשנות ראויה להערצה שמי שהיתה אשתם של אחד מנשיאי ארצות־הברית המהוללים ביותר ושל אחד מעשירי העולם, עשויה עוד יום אחד לעמוד זקופה מול רב, מתחת לחופה יהודית, לחייך למראה חתן שינפץ כוס ברגלו וכימעט להיחרש מרוב קריאות „מזל־טוב!"

ואם לא די בכך שהלבישו על בת האצולה מפילדלפיה, חניכת הסורבון ואוניברסיטת וושינגטון, מי שנולדה אל תוך חג הסילון הבינלאומי — תתן יהודי, בחרו בשבילה דווקא כזה שהוא גם ישראלי למחצה. אין מירשם בטוח יותר לעידוד האנטישמיות בארצות־הברית. יחלוף דור עד שהאמריקאים יסלחו ליוונים על שאילספנות מזדקן שלהם גזל מהם את אליליתם. ואם יקרה מה שמנבאים הרכילאים לא יסלחו לישראל לעולם.

רק שדכן עיוור וחרש יכול היה לזווג לז'קלין בת ה־46 שידוך יותר בלתי־מתקבל־על־הדעת. ולא מפני שקרל כץ (45) אינו, חלילה, שידוך טוב. נהפוך הוא. כל אמא יהודיה היתה ששה למצוא חתן כזה לבתה: גם נאה, גם מלומד, ממשפחה טובה ובעל מישרה די מכובדת — קרל הוא היו"ר למיבצעים מיוחדים של מוזיאון מטרופוליטן בניו־יורק. הצרה היא רק שלז'קלין אין אמא יהודיה, ואף פעם לא תהיה.

* * *

א ם ידבר כבר על הייחוס של החתן, הרי שיש לו מה להציע לז'קלין.

קרל כץ הממושקף ונעים ההליכות הוא יליד שכונת פלאטבוש שבברוקלין. את השכלתו רכש במכון העברי של פלאטבוש, שם למדו ארבע שעות ביום בעברית וארבע שעות נוספות באנגלית. אחר־כך השתלם באוניברסיטת קולומביה, שם היתמחה באמנות מודרנית ובכתבי־יד מוסלמיים עתיקים. אחרי תקופה קצרה של עבודה במטרופוליטן מיוזיאום במנהטן, שם עזר באירגון תערוכה ארכיאולוגית, יצא עם משלחת של המכון־האמריקאי־ללימודי־המזרח לחפור בקיסריה ובתל גת. זה היה ב־1955. כעבור שנה הצטרף למישלחות ארכיאולוגיות שחפרו באתרים אחרים.

את אהבתו לארכיאולוגיה רכש עוד בילדותו, בבית אמו בברוקלין. יום אחד, כך סיפר, הבחין שאמו משליכה את האשפה מביתם בשקיות נייר נקיות. כשהוא תוהה אילו סודות אמור להכיל הזבל המשפחתי, הוא החל לסייר מדי ערב סביב הבלוק בו התגוררו, כשהוא אוסף מידגמים מכל פח אשפה שבדרכו. במרתף דירת הוריו הוא בדק את מימצאיו, ניסה ללמוד על פיהם על אורח־החיים של השכנים. „בארכיאולוגיה," נהג לומר כעבור שנים, „הזבל הוא רק ישן יותר."

ב־1956 הגיע קרל כץ שנית לישראל. הוא שמע על תערוכה נדירה של פסלים וחפצי אמנות פרסיים עתיקים העומדת להיערך בבית־הנכאת הלאומי בצלאל ב־ירושלים, הלך לראות את הכלים והתנדב באירגון תצוגתם. זמן קצר אחר־כך נפטר מנהל בצלאל, מרדכי נרקיס. התפקיד הוצע לקרל. הוא הסכים לקבל אותו על עצמו „לתקופה קצרה," ונשאר 11 שנים.

בצלאל, שחגג זו את חגיגת היובל שלו, היה מוזיאון שאפשר היה להתברך באוספיו. כבר אז היה בו כרבע מיליון פריטים שהפכו אותו למוזיאון העשיר והמגוון ביותר במזרח־התיכון. וקרל כץ הפך ל־מנהל המוזיאון הצעיר ביותר בעולם, כשהוא בן 27 בילבד.

מעטים האנשים בעולם המסוגלים להעריך את ערך אוצרות בצלאל. קרל כץ היה אחד מהם. אך הוא לא הסתפק ביש. מדי תקופה היה יוצא למסעי־רכש כדי להעשיר את אוצרות בצלאל. כך, למשל, בעת סיור שערך בקהיר, הבחין בדלתות עץ מעוטרות בבית־הכנסת העתיק בפוסטאט. העיטורים היו שייכים לבית־כנסת העתיק בו נהג להתפלל הרמב"ם, שנהרס בשנת 1012 והוקם מחדש כעבור 28 שנים. אז נקבעו

פיתוחי העץ הנדירים בתוך דלתותיו. כץ דאג לכך שדלתות העץ המעוטרות יגיעו בסופו של דבר, אחרי גילגולים רבים, לאוסף בצלאל.

תוך שנתיים העשיר כץ את אוסף ה־מוזיאון באוספים ומוצגים יקרי־ערך. ב־1959 כבר הקדיש לו שבועון החדשות האמריקאי טיים מאמר מיוחד, בו ציין את העובדה כי כץ הצליח סוף סוף לקטלג את האוצרות הבלתי נידלים של בצלאל, משימה שהיתה זקוקה לידע ולאנרגיה של חצי תריסר מומחים.

הוא היה בין הראשונים שהגו את רעיון הקמת מוזיאון ישראל בירושלים, ניסה להקים קרן של מיליון דולאר להקמת המוזיאון ואף הזמין את התוכניות הרא־שונות שלו. כאשר נחנך מוזיאון ישראל בשנת 1965, היה קרל כץ אחד השושבינים.

* * *

כ־ 7 אותן שנים ערך קרל כץ תערו־כות בבצלאל ונשא הרצאות בנושאי אמנות, ששבו את לב נשות החברה הירו־שלמית. דמותו הסולידית והלהט שלו, הפכו אותו לחביב הנשים. מדי פעם היתה

שלל

פושטת בירושלים שמועה על רומן סוער שמנהל איש האמנות המבריק, שהיתה מספקת חומר רכילות לנשות העיר לשנה.

לאחר הקמת מוזיאון ישראל, התמנה כץ לאוצר הראשי של חטיבת בית־הנכאת הלאומי בצלאל במיסגרת המוזיאון. בתפקיד זה המשיך 3 שנים. אחרי מילחמת ששת־הימים עזב את הארץ. היו שטענו כי עזב משום שהתאכזב על כי לא מונה למנהל המוזיאון. אולם הוא נשאר ידיד מוזיאון ישראל עד עצם היום הזה.

כץ, שאחיו אליהוא היה מנהלה הראשון של הטלוויזיה הישראלית (כיום הוא ראש החוג לקומוניקציה באוניברסיטה העברית בירושלים), חזר לניו־יורק, התמנה שם כמנהל המוזיאון היהודי. כעבור שלוש שנים קיבל את תפקיד מנהל המיבצעים המיוחדים של מוזיאון מטרופוליטן, אבל לא לפני שהספיק להקים עבור ישיבה יוניברסיטי בניו־יורק מוזיאון גדול של תולדות בתי־הכנסת בעולם.

אז איך מגיע בחור עם ייחוס כזה לסי־פורי הרכילות כמחזר התורן של ז'קלין ? מסתבר כי כץ וז'קלין הם ידידים ותיקים. אסור לשכוח כי ז'קלין, שהתחילה את הקאריירה שלה כעתונאית, ניסתה להפוך בתקופת היותה רעייתו הנשיא, את הבית הלבן למוקד חיי הרוח והתרבות של ארצות־הברית. גדולי הנגנים, מרובינשטיין ועד קאזאלס, הוזמנו לערוך שם קונצרטים. היא גם חוללה מהפכה בצורה החיצונית של הבית הלבן, גילתה שם אוצרות בלומים של עתיקות ודברי־אמנות, שהוצגו על ידה בפעם הראשונה.

ז'קלין

ז'קלין רחבת האופקים היא שהשלימה את השכלתו של ג'ון קנדי, בעלה הראשון. החיבה שלה לכל הקשור באמנות, לא גוועה גם בשנות נישואיה לאונסיס. בבי־קוריה התכופים בניו־יורק היתה ז'קלין פטרונית אמנויות למיניהן. כך, למשל, היתה אחת המסייעות להקמת המרכז ה־ניו־יורקי לצילום, שקרל כץ היה אחד ממייסדיו, בתוקף תפקידו במטרופוליטן. בהשפעתו היא אף פירסמה מאמר בניו־יורקר על המרכז.

מומחיותו של כץ באמנות ובצילום, נושאים שריתקו את ז'קלין מאז ומתמיד, הפכו אותו לידיד המשפחה ולחביבם של שני ילדיה של ז'קלין, קרולין בת ה־17 וג'ון־ג'ון בן ה־14.

* * *

ב חודש שעבר, בעת שז'קלין בילתה עם ילדיה באי סקורפיוס שהוריש לה בעלה המנוח האחרון, הזדמן קרל כץ לאתונה, כדי לרכוש מוצגים עבור ה־מטרופוליטן. הוא התקשר עם ז'קלין והיא הזמינה אותו להתארח בחברתה באי.

הפאפארצ'י — הצלמים־הצייידים — שמאז מותו של אריסטוטלס אונאסיס במארס השנה לא הפסיקו לעקוב אחרי ז'קלין כדי לגלות את הגבר הראשון שבחברתו תצא — קפצו על המציאה. הם דהרו בסירות־הדייג שלהם בעקבות קרל, הנציחו במצלמות טלסקופיות כל רגע מתקופת שהותו באי.

לא היה צורך ביותר מזה. אלפי עתוני רכילות ברחבי העולם, המתרגשים שבוע אחרי שבוע במה שרק קורה לז'קלין, סוראייה, גרייס קלי ועוד תריסר דמויות אכסקלוסיביות, היו מוכנים לבלוע כל שמועה. גם עתונים יותר רציניים מיהרו לעוט על הסקופ. סוף סוף, זכרו כולם, גם לפני שנישאה לאונאסיס ב־1968, תכ־חישו כל הנוגעים בדבר במשך חודשים ארוכים, את גל השמועות על יחסיה עם איל־האוניות המבוגר ממנה ב־23 שנה.

מי שהיה עליז במיוחד למישמע הרכילות, היה דווקא ידידו של קרל כץ, ראש עיריית ירושלים, טדי קולק. „אני לא מכיר אשה שלא היתה בתקופה זו או אחרת ידידתו של קרל," אמר טדי בעדינות הפילית ה־מפורסמת שלו.

אבל קרל כץ עצמו, מסתבר, מכיר אחת כזאת: ז'קלין קנדי־אונאסיס. „אין אפילו בסיס לשמועות האלה," אמר כשהתבקש להגיב על הרכילות, „זה אבסורד מוחלט."

יש כאלה המוכנים להישבע שבדיוק נוסח כזה של הכחשה הוא עדות מובהקת לכך שמשהו בכל זאת מתרחש בין כץ לז'קלין. וזאת, למרות שהשבועון האמרי־קאי פיפל, השייך לרשת הטיים, כינה את כץ „דג במישקל־בינוני בים הרווקים."

למען אונאסיס כך צולמה ז'קלין אונאסיס לפני כשנתיים, בעת שיצאה להשתזף בחברת בעלה בפתח ביתם שבאי סקורפיוס בים האיגאי. בעזרת עדשות טלסקופיות הצליחו צלמים בספינות דייגים לצלם אותה.

למען כץ וכך צולמה ז'קלין בחודש שעבר, בשעת שאירחה את קרל כץ בביתה שבסקורפיוס. התפאורה לא הישתנתה. אותו הנוף ואותן הכורסות מופיעים בשתי התמונות. אבל תלבושתה של ז'קלין היא צנועה יותר.

במדינה

ראש הממשלה

יועץ הסתרים

קבין כאר־שבעי, עסקן מתוך הכרה, הוא ידיד של רבין והאיש שיד במחוז הדרום

למרות שהוא מכחיש זאת בכל־תוקף, טוענים יודעי־דבר כי יעקב חלפון הוא ממקורבי ראש־הממשלה יצחק רבין, ואחד מאלה שדחפו את רבין למנות את אריק שרון כיועצו.

הגבר הנמוך במיטב שנותיו, חובב הטיפה המרה ובעל חברת קבלני־הבנייה בבאר־שבע יעקב חלפון בע"מ, אינו מסתיר כי הוא נפגש עם ראש־הממשלה. הוא גם מוכן לאשר כי נפגש עימו לפחות עשר פעמים בשנה האחרונה. אולם מה פתאום זה הופך אותו מקורב? סתם נפגשים, ודברים על המצב.

קשר ישיר לצמרת. ככל שמתבוננים בדבר, וככל שקשה להבין מה מאחד את השניים, הרי עובדה היא שיצחק רבין נפגש פנים אל פנים עם חלפון, ולעיתים קרובות. בין אם הוא רואה בו יועץ או

יועץ חלפון
פגישה קבועה

שליח, או עושה מלאכתו במיפלגה — לחלפון יש קשר ישיר לראש־הממשלה.

משך שנים רבות היה חלפון, בולגרי במוצאו, אלמוני למדי בישראל. רק בירת הנגב הכירו אותו כמעריץ מושבע של דויד בן־גוריון, וכאחד מעסקני מפא"י בנגב. הוא עצמו מגדיר את מיקצועו כעסקנות, אומר כי זה הדבר שאותו הוא עושה עשרות שנים. חברת הקבלנות שלו, המעסיקה מאות עובדים, מנוהלת על־ידי בניו־מישפחתו. עם מחזור־עסקים של 4 מיליון לירות לשנה, יכול חלפון להיות עסקן.

כאשר פרש בן־גוריון ממפא"י הלך חלפון אחריו, הירבה לבקרו בשדה־בוקר, שם, אגב, הכיר את אלי מיזרחי, כיום מוהל לישכת ראש־הממשלה ואז אחד מעוזריו של בן־גוריון. יומיים אחרי מערכת־הבחירות שבה הלכה רפ"י נגד מפא"י וזכתה במיספר מנדטים זעום, פירסם חלפון (ב־4.11.65) בהארץ, מאמר בן אלפיים מילה שכותרתו היתה „נחזור". הוא קבע, במאמר, כי רפ"י נכשלה, וכי עליה לחזור לחיק מפא"י ולהיאבק שם. הוא עצמו עשה זאת אישית, הפך פעיל במחוז הנגב. במחוז זה חל מאז מיזוג מלא בין החטיבות, כאשר מזכיר־המיפלגה הוא איש רפ"י לשעבר דב תיאודוריס, וחלפון עצמו חבר מזכירות הסניף.

מעריץ של אריק. חלפון הכיר את יצחק רבין במערכת־הבחירות האחרונה, עת קרא לו יהושע רבינוביץ, שרץ כמועמד המערך לראשות עיריית תל־אביב, והטיל עליו להיות צמוד ליצחק רבין במחוז תל־אביב. חלפון שהה אז עם רבין שהות הדוקה כמה חודשים, עד הבחירות, כשהוא משמש גם נהגו ועוזרו, והפך אט־אט ידידו הקרוב.

חלפון נימנה גם עם מחנה מעריציו של

תשבץ העולם הזה 1979

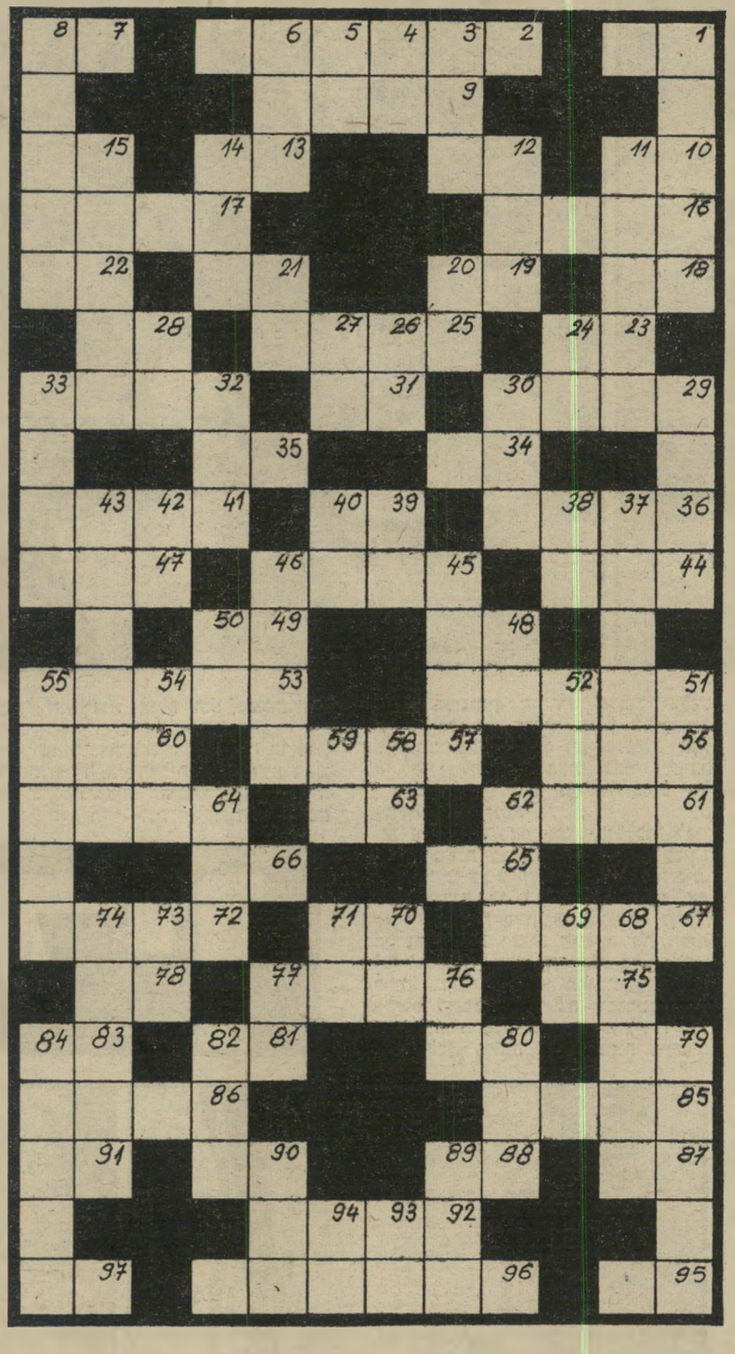

מאוזן:

1. מילת־בקשה. 2. מין ירק־מאכל. 7. גועם, רכות. 9. חוכמה. 10. כינור. 12. בסיס. 13. נקי, טהור. 15. אות, סימן. 16. מחבר־אופרות איטלקי. 17. מחלקי המכונית. 18. מן המעיים. 19. צאצאית. 21. פחד, יראה. 22. מתווי־הנגינה. 23. קרס. 25. סגור ר מסוגר. 28. לא קהה. 29. נידוי. 31. מתווי־הנגינה. 32. חם מאד. 34. חומת־מים. 35. בירת הנגב (ר"ת). 36. יישוב ליד תל־אביב. 39. אריג. 41. שכיח. 44. מעניית. 45. דליל. 47. אומנם, כן. 48. דוד ללא סוף. 49. לשד העצמות. 51. מחשבה, שיפוט. 53. סנוב. 56. זימרה. 57. מכ"ם. 60. נהרה. 61. שונא, כועס על. 63. לכל אדם, חי וצומח יש כזה. 64. צמת חריף ומייוחד. 65. עבורך. 66. נמס, מתרכך. 67. ביגדי־שרד. 70. מן ההורים. 72. רסיס, גץ. 75. נהר באפריקה. 76. יועצו של ראש־הממשלה לענייני עיתונות (ש"מ). 78. אם־הפנינה. 79. מחודשי השנה העברית. 80. מילת־שאלה. 81. עצם בפה. 83. אוייב. 85. גלדיאטור. 86. כלי־עבודה. 87. מזמר. 88. חברת־נפט בינלאומית. 90. לא עבה. 91. מילת־זירוז. 92. ממוצרי־החלב. 95. אותו אכלו בני ישראל במידבר. 96. כוח־סבל. 97. בתוכה.

מאינך:

1. בעל תיק במס־הכנסה. 3. כינוי לגדול בתורה. 4. קריאת־יגון. 5. צאצא. 6. מין מס. 8. כינוי לטפיל ונחות. 11. מפעיל את תומר־הנפץ. 12. אולקוס. 14. מישכן ה־פרות. 15. תוצאה. 20. חי לילי. 21. גיבעה נמוכה. 24. סיומת לרבות. 26. מבני יהודה. 27. יגון, שואה. 28. חס־וחלילה (ר"ת). 29. סקרלטינה. 30. לאן? 32. אבן יקרה. 33. טס להגשת תיקרובת. 37. רקדנית. 38. ישן. 39. מילת־שלילה. 40. מתווי־הנגינה. 42. בוא החוצה! 43. נטייה לוויכוחים. 45. צווארון לכלב. 46. מין ירק המשמש לתבלין. 48. שניים. 50. קרס בחוטם הפר. 51. כלל בעלי־החיים הקטנים ביבשה או במים. 52. רכשו בכסף. 54. המה, הרעיש. 55. ירחיב לב ועין ביופיו. 58. שמח, עלז. 59. מילת־שלילה. 62. ברקס. 64. טס. 68. גיר של חיית־יער. 69. מנעול פטנטי. 70. מילה להוראת יחס הפעול. 71. מילת־שאלה לזיהוי. 73. ענף רך. 74. נהר בארץ. 76. מפיתחי הגוף. 77. אביון. 79. ישוב ב־רמת־הגולן. 80. נעימה צבאית. 82. גגגרנה. 84. מדורת־איתות. 89. מאבות־המזון. 90. ציבעם נחלש. 93. מתווי־הנגינה. 94. הבל.

קשקשת 1979

חפשל את דימיונך ונפה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת", ת.ד. 136, תל־אביב. מחנה־דרות חקולשות ביותר תפורסמנה, ובמליהן זכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קול־נוע־השכונות מחזיר בישראל.

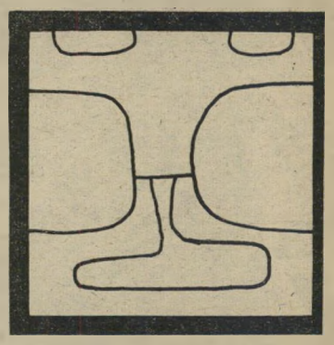

קשקשת 1977

● מארכס אנד ספנסר.
חוזה נדוד, קיבוץ נען

● כך נעשה ליהושע פרץ שחור בעיניים, עם סגירת הגמל.
אלי שמואל,
רחוב אבן־גבירול 110, תל־אביב

● עובדי־מדינה מביטים זה בזה ומבקשים תוספת כפילות.
ישראל דסינגר,
רח' אילת 19, רמת־יוסף, בת־ים

● צוות־המוחות מתאמן לקראת הכרעה.
איך בור,
רחוב מודיעין 259, רמת־גן

● מתקדמים, מתקדמים: יהלומים שחורים הם עכשיו העיניים של ה־מדינה.
ברוריה גרימברג,
שיכון תקומה 9/4, כפר־סבא

השבוע בדרייב אין
בשעה 8.00 — שבוע שלישי
סרט ההרפתקאות
„בילבי"
בשעה 10.30
סרט המתח
„ספסמו"

בסיטונות

● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון

כהן מודל

תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4, קומה ב', דרך המצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכ': טל. 50344, ת"א

אריק שרון, ובמשך שנת 1973 נפגש כמה פעמים עם ראש־הממשלה דאז, גולדה מאיר, ועם פינחס ספיר, בבקשה שימנעו את פרישת שרון מן הצבא. במאי 1973 אמר חלפון לגולדה כי אריק פתוח להצטרפות למערך, ויש לטפחו, אולם לא שעו לו.

מאז נבחר רבין כראש־הממשלה נפגש עמו חלפון, לדבריו, עשר פעמים, מזה שש פעמים באופן פרטי — אבל לא במישרד ראש־הממשלה. חלפון מעריץ את רבין, פועל למענו במיפלגה. לדבריו, מחוז ה־נגב, המונה 16% בצירי ועידת המפלגה, תמוך כולו ברבין. נציג המחוז בלישכת המיפלגה, אורי סבאג, תומך ברבין.

חלפון פועל גם במחוז המושבים של מיפלגתו, להבטחת התמיכה ברבין בוועידה הקרובה של המפלגה. לדבריו שולט במחוז אהרון אוזן, שר־החקלאות, והוא תומך ב־רבין. כמוהו גם שני הבאים אחריו בסדר החשיבות במחוז המושבים, סעיד אהל, מרכז אירגון־הקניות בנגב (קודם מילא תפקיד זה אוזן), ורענן נעים, מרכז אירגון־הקניות בצפון.

נכס רב־ערך. חלפון מכחיש כי היא עוזר עתה לרבינוביץ להשתלט על תל־אביב, אולם מאשר כי מחוז זה הוא ה־בעייתי ביותר.

חלפון שבע־רצון מרבין, המגלה קשר־חות מול האמריקאים יותר מאשר היה דיין מגלה באותם ימים. הוא טוען כי רבין מבקר במקומות שונים בישראל יותר מכל ראש־ממשלה אחר, וכי בבאר־שבע היה כבר שלוש פעמים.

לגבי יצחק רבין מהווים אנשים כחלפון נכס רב־ערך, בהיותו חסר כל קשרים ב־מיפלגה. כדי להבטיח את תמיכת המחוזות של הנגב והמרשבים, מטפח ראש־הממשלה את האיש שלו בדרום.

אורחים

מישחק הנשיאים

האמת שמאחרי ביקור אצ'וריה; מאמצי רביעיית־נשיאים להביא להסדר במיזרח־התיכון

כאשר יגיע ארצה נשיא מכסיקו, לואיס אצ'וריה, לביקור קצר, ויטייל במקומות שונים בארץ, יהיה עיקר מעייניו שונה מ־

שגריר ברזין
ביקור פיתאומי

הסכסוך־תרבות וסחר גרידא בין ארצו לבין ישראל.

שכן, בשנה האחרונה החל נשיא מכסיקו תופס את המקום שהיה שמור בשעתו ל־נשיא יוגוסלביה, המרשל טיטו — מנהיג העולם המתפתח, המנסה להשכין שלום ב־איזורים מוכי־מילחמות.

אצ'וריה הקים מעין מועדון שלו ושל נשיא רומניה, נשיא סנגל וראש־ממשלת אוסטריה.

רביעיית־צמרת זו נפגשת לעיתים קרו־בות, מתאמת עמדות בשאלות שונות ה־נוגעות לארצות המנסות לחיות בין הגושים הגדולים. לאחרונה מנסה הרביעייה למלא תפקיד בהשכנת שלום בין ישראל לערב־ים.

פגישה באמריקה. אצ'וריה בא ל־

(המשך בעמוד 28)

„לון" במקום הראשון

הנה הפתעה: החברה שמכרה הכי הרבה קוסמטיקה בישראל בשנה האחרו־נה היא „לון", או בשמה המלא „לון מעבדות ביוכימיות מאוחדות", שמכי־רותיה בשנת 1974/75 הגיעו ל־19 מיליון לירות. ובכן, כאשר גוף אלמוני כזה מזנק פיתאום לזרקורים, ועוד עושה ייצוא של למעלה ממיליון דולר בשנה האחרונה, כדאי לראות מה קורה בו.

בשנות ה־60 חשבו כמה יהודים, כי כדאי לייצר תמרוקים על בסיס מי ים־המלח, המכילים מלחים רפואיים לרוב. הם הקימו חברה וקראו לה „לון", על שם החברה של אחד המייסדים. „לון" ייצרה משך כמה שנים תמרוקים, ממים מחמי־זוהר, הגיעה למכירות של 2000 לירות לחודש.

נוכחו המייסדים כי אינם מצליחים להזיז את העניין, ואחד מהם, מהנדס־חשמל בשם **אברהם ילון**, עניין במיפעל את **שי קופילוביץ**. שי הוא בנו של **יהודה קופילוביץ**, מי שהיה שותף במיפעל לייצור סוכר בשם „פרי־סוכר", ברמת־גן. למיפעל היתה גם מחלקה ליי־צור ספירט עבור מיפעלי המיצים.

בשנת 1965 נסגר מיפעל הסוכר, לאחר שנרכש על־ידי הממשלה, שהחליטה כי יש יותר מדי מיפעלי־סוכר בארץ. את זכויותיהם במיפעל הספירט מסרו ל־מיפעלי „עסיס" ו„פקא", וחקופילוביצים ניפנו לעסוק בתמרוקי „לון".

אותה שעה היתה הפצת מוצרי „לון" נתונה בילעדית בידי חברת „מפיצים", ה־שייכת למפא"י, שפיתחה בארץ את שיטת המכירות מדלת־אל־דלת. שיטה זו נהוגה בארצות־הברית על־ידי חברת־הענק לתמ־רוקים, „אייבון". יתרונה הוא בחיסכון בעמלות חנויות־התמרוקים, כיוון שהמפיץ מקבל עמלה קטנה יותר מאשר החנות.

שי קופילוביץ שיחרר את „לון" מחברת „מפיצים", הקים רשת דיילות־יופי משלו, המונה עתה כ־500 דיילות. בניהול נבון ושיטות מכירה חדישות, שילש את המכי־רות מדי שנה, וכן פיתח שוקי־ייצוא נרחבים, המבוססים על הרפואיות של מילחי ים־המלח.

לפני שנה וחצי רכשה „לון" את מיפעל „הדס", שמכר תמרוקים לחנויות התמרו־קים והיה שרוי בקשיי נזילות. לפני שלוש שנים רכשה „לון" את הזכויות על הסוכ־נות של „פאברז'ה", חברת־הענק האמרי־קאית לתמרוקים, שמוצרה הידוע ביותר הוא „ברוט". מכירות „פאברז'ה" באמרי־קה עולות על 200 מיליון דולר לשנה, והחברה נמצאת עתה בתהליכי התקדמות מהירים. היא רכשה לעצמה את המתאגרף מוחמד עלי שיפרסם רק אותה (את ה־פירסום אפשר לראות בטלוויזיה היר־דנית), וכן מונופול על הפירסומת של האולימפיאדה הקרובה במונטריאול. כן היא עוסקת קצת בסרטים, הפיקה את „אהבת החיים" עם **גלנדה ג'קסון** ו**ג'ורג' סגל**, וסרטים נוספים.

נראה כי קופילוביץ קידם בישראל את מכירות „פאברז'ה" כה יפה, עד שקיבל את הסוכנות לעוד 25 ארצות, כל ארצות המיזרח הרחוק וכן ארצות הגוש הקו־מוניסטי.

לשם דוגמה לדינמיות של החברה: בשנת 1974/75 מכרה בארץ ב־19 מיליון, לעומת 11 מיליון שנה קודם. הייצוא גדל בהתאמה, מחצי־מיליון דולר למיליון שלם. שי קופילוביץ עצמו שוהה חמישה שבועות בישראל, שלושה במיזרח הרחוק.

כדי לעמוד בגידול לקח אליו את **אביחי פאוזנר**, ומינהו על המיזרח הרחוק, ואת **יוסף שטיינר** מינה כאח־ראי לשוקים החדשים באירופה.

קופילוביץ בטוח, כי בזכות ההסכם עם השוק המשותף תהיה חדירה של

מנכ"ל קופילוביץ
בדרך למעלה

תמרוקים מאירופה לישראל, והוא רוצה לקזז את ירידת המכירות הצפוייה על־ידי ייצוא של מוצרי „לון" לארצות השוק. אין הוא מחכה להצפה מאירופה, בונה כבר עכשיו את רשת הייצוא שלו.

כימעט כל מוצרי החברה מייוצרים בשני מיפעליה, בירוחם וברעננה. לקופי־לוביץ תוכניות־פיתוח רבות לשנה הקרו־בה. לגבי „לון" הוא צופה גידול טיבעי של 30%, בעיקר בתחום מישחות־הפנים. „הדס" תיכנס יותר למוצרים עממיים, בעיקר בתחום האיפור, בו היא חזקה, ותוציא סידרת־מוצרים חדשה בשם „וונדר לייף". „פאברז'ה" תנסה להצליח את הלהיט הבינלאומי „ברוט 33", שהוא מוצר גברי (אגב, ה„ברוט" הרגיל מחירו 50 לירות היחידה, ואילו ה„ברוט 33" מחירו 38 לירות ליחידה, המכילה כמות כפולה של נוזלים!).

כן ייצאו לשוק סדרות מיוחדות לנשים, כמו „פלמבו". סידרה חדשה של „פא־ברז'ה" תצא לשוק בסוף השנה, ותכלול בעיקר מוצרים לטיפול בשיער.

קופילוביץ מקווה למכור השנה ב־30 מיליון לירות, גידול של יותר מ־50%! ויש לו המרץ לשם כך.

„כלל" יגדיל הונו ל־250 מיליון

קונצרן „כלל" מתכנן הגדלת הונו ל־250 מיליון לירות, לעומת 190 מיליון כיום. הגדלת ההון דרושה, לדעת המנכ"ל, **אהרון דוברת**, על מנת לשמור את היחס שבין סך האמצעים להון לבולרים, מכיוון שמרבית בעלי־המניות של החברה הם תושבי־חוץ. הפיחותים גורמים לחק־טנת הון החברה בבולרים, וכדי לשמור על אותו שיעור של הון בבולרים יש להגדיל את ההון בלירות מדי פיחות ופיחות.

הגדלת ההון מותנית בהסכמת הבנקים הגדולים, המחזיקים במחצית מניות ה־חברה כימעט, ובעיקר „בנק דיסקונט" ו„בנק הפועלים". הגדלת הון החברה תאלץ את הבנקים להשקיע סכומים נכבדים במניות חדשות, כדי לשמור על חלקם היחסי בחברה. פרט לשני הבנקים הגדולים, „דיסקונט" ו„הפועלים", חמח־זיקים כל אחד ביותר מ־20% מן המניות, מפוזרות שאר המניות בידי בעלי־מניות רבים.

נוסף לגיוס הון על־ידי הגדלת הונה־שלה, מתכננת החברה מיזוג של שתי חברות־בנות שלה, „כלל־תעשיות" ו„חב־רה המרכזית". הון „כלל־תעשיות" כיום הוא 20 מיליון לירות, והון „המרכזית" כיום 40 מיליון לירות. לפי התוכנית, תוך חודשיים תמוזגנה שתי החברות על־ידי קניית האחת על־ידי השנייה, והגדלת הון החברה החדשה ל־100 מיליון לירות.

שער „המרכזית" הוא כיום סביב 185 נקודות בבורסה, ושער „כלל" תעשיות כ־140. המיזוג יגרום העלאה ודאית של שער „כלל־תעשיות", ולכן כדאי לקנות מניות אלו עכשיו.

פיכמן במקום עירן

צבי פיכמן, מנכ"ל חברת הנכסים „אמות" של ההסתדרות, יחליף את **עמוס עירן** כמנכ"ל קרן חביטוח „מיב־טחים". עירן עובר לתפקיד מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, ויוצא מתפקידו תנוכחי לחופשה־ללא־תשלום, לשנים אחדות.

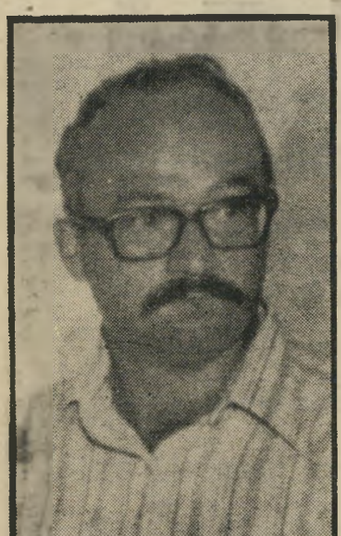

מנכ"ל עירן
בדרך לחופשה

מישרד השיכון מקפיא תשלומים

מישרד־השיכון הפסיק, למעשה, לשלם לחברות־בנייה את התשלומים המגיעים להן, וגורם לשיתוק מוחלט של החברות. כמה חברות־בנייה ציבוריות מאיימות בהפסקת כל הבנייה הציבורית שלהן, אם לא תקבלנה את המגיע להן ממישרד־השיכון.

חברה ממשלתית כמו „שיכון ופיתוח", שמשך כל השנים שילמה בתחילת כל חודש, הפסיקה למעשה לשלם לקבלנים כספים המגיעים להם. חברות יציבות וגדולות כמו „סולל־בונה" או „שיכון־עובדים" נמצאות בקשיי נזילות חמורים, בגלל אותה סיבה.

לדוגמה, חברת־בנייה גדולה כמו „אזורים" היתה צריכה לקבל ממישרד־השיכון ב־15 ליולי 27 מיליון לירות, שלא שולמו עד כה. באוגוסט צריכה החברה לקבל עוד 25 מיליון לירות, ואם לא תקבלן בזמן, תיאלץ להפסיק את הבנייה.

במדינה

(המשך מעמוד 27)

ישראל לאחר שהייה בסנגל, ימשיך מכאן לירדן (שנוספה לסיור מחוץ לתוכנית המקורית), ומשם לאיראן ולערב הסעודית. איראן תופסת לאחרונה מעמד של נותנת־חסות לירדן, עמדה מאחרי הברית שבין סוריה לירדן. השאה האיראני רואה בירדן מכשיר שיוכל לאיים בשעת הצורך על אוייבתו העיקרית, עיראק. השאה גם מעוניין בהסדר בין ישראל לירדן, שיחזק את מעמדו של חוסין ויבטיח שלום באיזור.

לפני כמה חודשים ביקרו בירדן גם השאה האיראני וגם נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו. נשיא סנגל, ליאופולד סנגור, נפגש באותו זמן עם ראש־ממשלת אוסטריה, ואחר המשיך לאמריקה — שם נפגש עם ראשי היהדות האמריקאית, כדי לבקשם ללחוץ על ישראל שתיאות להסדר.

קרית־עופה למכסיקו. עתה בא נשיא מכסיקו לישראל, רישמית, כדי ללמוד את הבעיות, הביא עימו לשם כך מומחים רבים. הביקור יעזור, ללא־ספק, לנשיא המכסיקאי להבין את הבעיות המיוחדות של השכנת השלום באיזור והוא מהווה שלב הכרחי במהלכי הרבייעייה להבאת השלום. ושלום, מנקודת־מבטם, פירושו — בין השאר — נסיגה מוחלטת של ישראל מן השטחים המוחזקים.

כרמז לטובות־ההנאה שבהן תזכה ישראל מהתקדמות להסדר, הסכים נשיא מכסיקו לפני כמה שבועות למכור נפט לישראל, הביא עימו עתה את נשיא חברת־התעופה הלאומית שלו. חברת אל־על יודעת כי פתיחת קו למכסיקו היא האפשרות היחידה שלה לטוס ליבשת האמריקאית, והכל בידי אצ'וריה.

בסוף אוגוסט יסע הנשיא המכסיקני לימה, בירת פרו, ישתתף שם בוועידת המדינות הבלתי־מזדהות. כפי שהסביר זאת שגריר מכסיקו בישראל, בניטו ברלין, תהיה מכסיקו משקיפה בלבד בוועידה, ולא משתתפת, אולם תשפיע ככל יכולתה על כך שההחלטות שם יתרמו להסדר המיזרח־תיכוני.

מישפט

צדק זה דבר יחסי

אם ל־10 ילדים — לכלא על התפרעות, ואילו עבריינים פיליים בעלי־קשרים — הביתה

„ישבתי במישרדה של הפקידת עמירה בעיריית חולון, וביקשתי שתעזור לי ולבת שלי שושנה לקבל צריף, כדי שיהיה לה ולבעלה איפה לגור. הפקידה אמרה לי שהיא תתן לנו הלוואה של 70 אלף לירות כדי שנקנה דירה, אבל צריכים להביא ערבים. היא גם אמרה שבעלה של בתי הוא בעל חנות לירקות. זה עיצבן אותי.

„אני אם ל־10 ילדים, ובעלי חולה־אסטמה. מאיפה אביא ערבים, מי יחתום עבור 70 אלף לירות? איזה חנות־ירקות? הרגשתי שאני משתגעת. קמתי והפכתי את השולחן של עמירה. תפסתי גם אותה, בחולצה, והרבצתי לה. באה המישטרה, הגישו כתב־אישום נגדי ומישפט."

כך סיפרה השבוע סימה דעבוש (42) משכונת ג'סי כהן מחולון, כאשר היא וילדיה מסתכלים מדי־פעם בפחד אל הדלת, מחשש שהשוטרים יבואו לעצור אותה.

התקרית אירעה לפני כשנה, כאשר סימה ניסתה למצוא צריף עבור בתה, שושנה בת 21. לפי סיפורה של האם, הלכה שושנה ארבע שנים עם בחור שסירב להתחתן איתה, ורצה רק לנהל איתה פרשת־אהבים. כאשר נמצא צעיר אחר, שמצא חן בעיניה של האם, לא היה מקום בבית לשכן בו את הזוג הצעיר.

סימה עלתה לארץ מלוב בשנת 1949, התחתנה ב־1951 עם בעלה חיוטו (47), ועברה לגור במעברת בארי־יעקב. אחרי 15 שנים מצאה דירה במעברת חולון. היא עבדה במשק־בית, ובעלה, שתחילה הועסק במיסגרת המשקם, הפסיק כליל לעבוד, אחרי שלקה בקצרת חמורה.

בביתה של מישפחת דעבוש ישנים חמישה ילדים בחדר אחד, שני ילדים נוספים ישנים יחד עם הוריהם במיטה אחת, שתי בנות התחתנו והן מתגוררות עם בעליהן בחדר נוסף, ושושנה ובעלה, שגם הוא חולני, תפסו את המיטה האחרונה בבית.

ב־22.4.75 דן שופט־השלום עמיקם פיאלקוב את האם, סימה, ואת בתה שושנה, ל־30 ימי מאסר בפועל.

בעתירה שהגישה סימה דעבוש בבית־

באור־ורשבסקי

המישפט העליון, נגד מפקד מישטרת מחוז תל־אביב ניצב דוד עופר, ונגד שר־המישטרה שלמה היללי, סיפרה האשה, באמצעותו של סניגורה, עורך־הדין חיים משגב: „הרקע למעשה, הוא מצוקת־דיור קשה ביותר."

בית־המישפט המחוזי קיבל את עירעורה של הבת, בטענה שעונשה נגזר מבלי שנתקבל תסקיר־מיבחן כחוק. את עירעורה של האם דחה, וכן דחה את תחילת ריצוי העונש, על־מנת לאפשר לסימה דעבוש לערער בפני שר־המישטרה על דחיית בקשתה לעבור את תקופת המאסר בעבודות־חוץ, בהתאם לפקודת עבודת־עונשין.

„תשובתו של מפקד מחוז תל־אביב, הדוחה את הבקשה לעבודות־חוץ, לא רק שהיא מתייחסת אל העותרת כאל עבריינית, דבר שאין לו יסוד נוכח שתי הרשעותיה הקודמות — האחת מלפני שש שנים והשנייה מלפני 17 שנה — אלא שהיא אף מתעלמת מהעילה העיקרית לבקשה, נסיבותיה האישיות של העותרת." כך הדגיש עורך־הדין משגב בפנייה לבג"ץ נגד שר־המישטרה וניצב דויד עופר.

המשיך הסניגור: „העותרת לא ביקשה לפטור אותה מעונש־המאסר, אלא רק לאפשר לה לרצותו באופן שתוכל לחזור בערבים לביתה, על־מנת לטפל בבעלה החולה בקצרת ובילדיה הרבים, שהקטן בהם הוא רק בן שנתיים וחצי." משגב טען בעתירה שמפקד מישטרת תל־אביב נעתר, במיקרים חמורים לא־פחות, לבקשות דומות. „למפקד מחוז תל־אביב אין אמות־מידה ברורות להתייחסותו לבקשות ממין זה ומתקבל הרושם," אמר, „שהיענותו לבקשות מסוג זה תלויות במעמדו של המבקש וביכולתו להפעיל לחצים אישיים. „כך, למשל, אין להבין מדוע במיקרים אחרים, כגון אלה שיפורטו להלן, נעתר מפקד מחוז ת"א לבקשות דומות: בקשתו של אמן־חקיין־בדרן ידוע שנידון על הפרעות באולם בית־המישפט לשלושה חודשי־מאסר ובילה אותם בבית־קולנוע בתל־אביב; בקשתה של בתו של סופר ידוע, שנידונה על עבירות מטבע בתיקף חסר־תקדים, ובילתה את תקופת מאסרה ביחד עם בתה בבית־מלון מפואר ליד מטה מחוז תל־אביב.

„בקשתו של איש־חברה מבוגר, שהורשע בעבירות־מס וממשיך לבלות בחברת נערות." משגב טען שבידיו פרטים על מיקרים נוספים רבים.

כאשר פנה משגב בשמה של סימה דעבוש אל שר־המישטרה, וגם מאוחר יותר בבקשה לעיון חוזר, שוב נידחתה הבקשה.

בית־המישפט העליון החליט לקיים דיון בנדון, ובכך קיבל את נימוקיו של משגב. שופט בית־המישפט העליון, צבי ברנזון, קבע שסימה דעבוש מטורה מללכת לבית־הסוהר, עד שישמע בית־המישפט את טענותיהם של שר־המישטרה ושל ניצב דויד עופר, בדבר סירובם לקבל את בקשתה לעבודות־חוץ.

כינוסים

תחנה על הגבול הירוק

הצבע הירוק מפסיק את התיקווה. השבוע נחרו אדפים אל הקו הירוק והביעו אמונה

עשרים איש באו במאורגן מן הקצה הדרומי של הארץ — קיבוץ כרם־שלום, קבוצות דומות באו מן הקצה השני — קיבוצי הגבול הלבנוני. מאות באו מן הכפרים הערביים בגליל ובמשולש.

כולם נפגשו בצומת ההיסטורי, שבו נפגשו הצבאות מאז קידמת דנא: מגידו*. שם, בין עצי חורשה שהגנה על הבאים מפני לחט יום קייץ, נערך הכינוס המרשים ביותר של מחנה־השלום הישראלי, מאז ההפגנות הגדולות למען החזרת תושבי איקרית ובירעם לפני שלוש שנים.

מדיזנגוף ומנצרת. קראו לכינוס כמאתיים אנשי־רוח, סופרים ואמנים, יחד עם אישי־ציבור ממיגוון רחב של תנועות פוליטיות — החל בח"כ מרשה פרידמן מיעד, דרך מיכה רחמן ממוקד (שמנהיגיו החרימו את האירוע) ועד אמיל תומא מרק"ח.

במקום ניטשטשו ההבדלים בין יוצאי התנועות השונות, ואף בין בני העמים. קשה היה לדעת בדיוק מיהו ערבי ומיהו יהודי. יהודים נשאו סיסמות בערבית („תחי האחווה היהודית—ערבית"), ערבים נשאו כרזות בעברית („גבול ישראל—פלסטין — לא מחיצה של איבה, אלא גשר של שלום ושכנות טובה"). ח"כ תופיק טובי הערבי נאם בעברית, ד"ר אמנון קפליוק, המיורחן של על המישמר, נאם בערבית. הבמאי גרשון פלוטקין עמד ליד פלח חובש־כפייה, פרופסורים עמדו בין נוער כפרי, נערות מנצרת התערבבו עם נערות מרחוב דיזנגוף, כשאלה וגם אלה לובשות ג'ינס.

גם בנאומים עצמם לא היה הבדל רב. למרות הבדלי הגוונים, הצטרפו כולם, למשא אחד:

● **ד"ר אמנון קפליוק:** „ישנה חזית־סירוב ערבית, המתנגדת לכל הסדר עם ישראל, וישנה חזית־סירוב ישראלית, של חרות, גוש־אימונים ואחרים, המתנגדת לכל הסדר עם הפלסטינים."

● **אורי אבנרי:** „מי שמרים את ידו למען גירוש ישראל מן האו"ם מרים את ידו נגד השלום והתידברות. האו"ם הוא במה למיפגש. אנו רוצים כי בבוא היום יתפוס שגריר מדינת־פלסטין את מקומו באו"ם ליד שגריר מדינת־ישראל."

● **פרופסור דן מירון:** „הכיבוש מביא לעליית תופעות של פאשיזם בישראל. פאשיזם זה, כמו כל פאשיזם, אינו מופנה רק נגד העם השני, אלא גם נגד הפועלים בארצנו שלנו. הוא קורא להם בשם בוגדים, מחבלים ואוייבי המדינה."

המשורר יבי, שעשה רבות להחתמת אנשי־הרוח על הקריאה לעצרת, קרא משיריו. כאשר ביקש המנחה, נתן ילין־מור, להגביל את יבי לשני שירים, „התנקם" בו יבי וקרא שיר שלישי, אותו הקדיש לילין־מור עצמו: „לא אני הרסתי את ביתך, אחמד..."

דיין או לשחרר! אך את ההצגה גנבה, בלי ספק, אשה שחורת־שיער יפהפיה, לבושה במכנסיים אופנתיים, שבאה עם מישלחת נשים משכם ומרמאללה. עפאף חרב היא אשתו של רסאן חרב איש־ציבור מרמאללה, הכלוא מזה 15 חודשים במעצר מינהלי, ללא מישפט. הוא נמנה עם שלושים האסירים המינהליים, המקיימים מזה שלושה שבועות שביתת־רעב, בדרישה לשחררם או להעמידם לדין.

אחרי דבריה הלוהטים, שנסתיימו בקריאה: „ברכה לכל הלוחמים למען שלום ישראלי—ערבי!", קיבלה העצרת באופן ספונטאני החלטה שקראה לשר־הביטחון להעמיד את האסירים המינהליים לדין — או לשחררם.

אבן עד הגבול. אולם העצרת כולה היתה רק הקדמה למטרה האמיתית של „מחנה השלום" להמחיש באופן דרמאתי את מהותו ומקומו של הגבול הצריך לחבר בבוא היום את מדינת־ישראל עם מדינת־פלסטין.

מצומת מגידו נהרו אלפי משתתפי ה־

* נואם: נתן ילין־מור. יושבים על הבמה, מאחור: יעקב ריפתין, פרופ' דן מירון, אורי אבנרי, אהרון כהן.

* הקרב המאורגן הראשון הרשום בהיסטוריה נערך במגידו, לפני למעלה מ־3000 שנה, בין צבא פרעה מצריים וכוחות צפוניים. הוא הונצח בעמוד מצרי.

הצבת עמודי הגבול בקו הירוק
„גבול ישראל־פלסטין —

העצרת בחורשת מגידו*
— לא מחיצה של איבה, אלא —

אשת־עציר חרב
— גשר של שלום ושכנות!"

עצרת בכביש מגידו—ג'נין אל הקו הירוק. שם גילו אבן־גבול ישנה, המוטלת על הצד, והקימוה מחדש. לידה הציבו תחנת־גבול, כששלט אחד מצביע מערבה ועליו המלים „מדינת ישראל", והשני מורה מיזרחה, ועליו המלים „מדינת פלסטין".

תוכנית־השלום מוצתה בכמה פסוקים: „גבול של שלום הוא גבול של ביטחון — הגבול לא יפריד בין העמים אלא יגשר ביניהם — לא התנחלות וכיבוש יבטיחו את ביטחון ישראל, אלא הכרה הדדית בזכויות הלאומיות של שני העמים!"

בחו"ל ובארץ. מילבד הטלוויזיה הישראלית, שסיקרה את האירוע בצורה הוגנת, בלטו במקום כתריסר צוותות־טלוויזיה שהעבירו אותו לרחבי העולם, כאקט סמלי של ישראל שוחרת־השלום.

לגמרי שונה היה יחסם של עיתוני ישראל:

● **„הארץ"** פירסם תצלום של העצרת, אך מבלי לדווח על תוכנה.

● **„ידיעות אחרונות"** הקדיש שש שורות לדבריו של אורי אבנרי בעצרת, אך לא הזכיר אף במילה אחת את העצרת עצמה, ולא כל שכן את הטכס הסמלי על הקו הירוק.

● **„מעריב"** פירסם כתבה ארוכה, רצופת שקרים גסים. אלפי המשתתפים (2000 לפי דיווח הטלוויזיה, 3000 עד 5000 לדעת עדי־ראייה אחרים) הפכו במעריב ל„כמה מאות". במקום הקריאות **לאחווה יהודית—ערבית ודו־קיום ישראלי—פלסטיני** שמעה כתבת מעריב, שאינה מבינה ערבית, קריאות ערביות „יחי הקומוניזם". בחוש גזעני מפותח היא גם זיהתה ש„רוב המשתתפים היו ערבים", ואת האירוע כולו זקפה, בין השאר, על חשבון „מצפן", שלא היה לו כל חלק באירוע. הדיווח כולו היה שיעור־לדוגמה בשטיפת־מוח שקרנית.

עותרת דעבוש עם חלק ממישפחתה
הצדק של בעלי־הקשרים

הרצלים על גלגלים

(המשך מעמוד 23)

במזומן, ושלום!" אחד מיוצאי־הדופן הוא יצחק חצרוני, סוחר־מכוניות מחיפה ובעל מיגרש משלו. הוא מגיע מדי יום שלישי ליריד, וחוזר ממנו בכל פעם עם לא פחות משתי מכוניות, שאותן ימכור תוך שבועיים. „למה לי לא לישון בלילות בגלל כסף? אני משלם הכל, וחי לי בשקט," הוא אומר. יצחק חצרוני, מכונאי־לשעבר, סומך על עצמו בלבד. „בעסק הזה, אם אתה יודע מה זאת מכונית טובה, אתה חי. אם לא — אתה מפסיד — והרבה!" בדיקת מכונית אינה אורכת אצלו זמן רב.

ראשית הוא בודק אם המכונית לא עברה תאונה רצינית, „כזאת אסור בשום אופן לקחת." לאחר־מכן הוא מתכופף, מפשפש רגע בתוך קרבי המכונית, קם ומבקש להגיעה. הוא עוצם את עיניו ומאזין רגע ארוך. זהו הרגע הקריטי! אם יחליט לחיוב, יתחיל המיקוח. ואם לשלילה, יודה לבעל־הרכב, יעיף מבט מזלזל במכונית המבויישת, ויפנה אל הבאה אחריה.

הסוחרים חיים מהזדמנויות, ויש כאלו. במיקרים כאלה מרקיעים ריווחי התיווך שחקים, ומגיעים לעיתים עד עשרת אלפים לירות. ויש אחרים, הקונים בכוונה מכוניות במצב גרוע, משפצים אותן, צובעים, מחלי־פים ריפוד ועוד כהנה וכהנה, עד שאפילו בעל המכונית לשעבר לא יכירנה.

הסוחרים מבצעים אומנם כ־90 אחוז מהעיסקות, אך מהווים רק כ־30 אחוז מקהל הקונים.

קל מאד להבחין בין הסוחר־המומחה לבין הקונה־החובב. החובב יבדוק תחילה את הצופר, את שלימות הריפוד, יפעיל את המגבים, יוודא אם נמצאים במקומם כל הפיצ'יפקעס והמדבקות שבלעדיהם אין מכונית יכולה לעלות על הכביש.

לכל פתי יש מחיר

א לה הבאים למכור את מכוניותיהם מביניס לנפש הקונה־בכוח ולכן יכינו הכל מבעוד־מועד. עמוס, הרסד מיפו, מאוכזב: „אין פרנסה. זאת הפעם הרא־שונה שאני פה, וגם האחרונה. הם מביאים הכל איתם כשהם מגיעים הנה. אין לי מה לחפש פה."

הקונה החובב משתדל בכל מחיר לא להפגין עד־כמה אין הוא מבין, ולכן ירים את מיכסה־המנוע ביד מנומסה וקצת רועדת, יקשיב בכובד־ראש לצלילי המנוע, יתחב את חצי גופו העליון לתוך המכונית, יבקש „לעשות סיבוב," וישתדל ללא־הרף להי־ראות כקונה קשוח היודע את אשר לפניו, ומגן בידו. לא כולם באים עם החלטה נחושה לגבי הסוג, הדגם, הצבע והמחיר. הם מחפשים משהו שימשוך את עינם וליבם, ולא ירוקן את חשבון הבנק. בקיצור, את המכונית המושלמת, זאת שעדיין לא נולדה.

לעומתם יש כאלה החוזרים למקום שלוש וארבע פעמים. הם רוצים מכונית מסויימת במחיר טוב, ולא יתפשרו. המכונית המבו־קשת ביותר היא הפז'ו מתוצרת צרפת, שקשה מאד למצאה. ואם היא כבר עומדת למכירה, המחיר בדרך־כלל גבוה מאד. בעלי המכוניות הנדרשות בשוק יעדיפו לבוא כמה פעמים, כדי להשיג את המחיר הטוב.

כפי שתתך אחד מהם, בעל מכונית פז'ו שהגיע ליריד כבר פעם שלישית: „פז'ו זה צ'ק טוב!" כלומר, גם מכונית טובה שלא עושה צרות, וגם אחת שמסוכן להביא כל־כך הרבה מזומנים כדי לקנותה.

לעומתו, ליד מכונית סוסיתא הנראית כאילו השתתפה בכל מילחמות ישראל, עומד נחמיה דוני ומנסה לעניין אנשים במכוניתו. בשקט הוא מגלה שרק לפני שבועיים קנה אותה ביריד. אבל „בשבועיים האלה דחפתי אותה יותר קילומטרים משהיא סחבה אותי." כעת הוא מחפש פתי שישחרר אותו ממנה. ואכן, לאחר שעה קלה הוא נראה כשחיוך גדול על פניו וחבילת שטרות בידיו, והוא מחפש את המכונית הבאה.

לאלי ברנס, צעיר דתי במעיל שחור ושטריימל לראשו, אין בעיות כאלה. הוא מתכונן לקנות מכונית חדשה ב־80 אלף לירות, ואת הכסף שלו הוא מוכר, כי „לא־כל־כך צריכים שתי מכוניות בבית. ובכסף שאקבל תמורת המכונית הזאת אכסה בקושי את כל הוצאות הרישוי והביטוח של המכונית החדשה." זו לו הפעם הראשונה בשוק, ונראה לו כי יצליח למכור את המכונית בנקל.

מוכרת ברזילאית
כמו אצל השימפנזים

הכסף הולך בקלפים

ע מום גיבדרי, עם מכונית סימקה לבנה, נמצא בשוק בפעם השנייה. בפעם הראשונה כבר עשה עיסקה, אך הקונה נסוג ברגע האחרון בתיקווה להוריד מן המחיר. אבל עמוס התעקש. לדבריו, לא איכפת לו כלל לבוא לכאן שנית. „אתה בא למקום, משלם 10 לירות עבור הכניסה, יושב ארבע שעות, ועם קצת סבלנות מרוויח עוד אלף לירות על המכירה." לדעתו, עדיף שוק המכוניות על מודעה בעיתון — „מודעה תכי קטנה עולה 50 לירות ומצלצלים רק עשרים איש, ומהם באים רק חמישה. ופה, במשך שלוש שעות כבר התעניינו ובדקו את האוטו כחמישים איש, וזה עולה לי רק עשר לירות."

יורם ברדה נשען לו על טריומף צהובה, וכולו חיוכים. הוא אינו סוחר, אך הוא בא הנה מדי יום שלישי בשבוע, זה שנתיים, ולדבריו הוא מתפרנס בכבוד. „אנשים שאין להם סבלנות וכישרון למכור או לקנות מכונית, פונים אלי," אומר יורם. „אומרים לי איזה מכונית הם רוצים, או בכמה הם רוצים למכור, ואני עושה את זה בשבילם במאה לירות. ואם הם רוצים, אני לוקח את המכונית כמה ימים לפני השוק ומכין אותה, שתיראה ותישמע טוב ביום הגדול שלה."

בתוך כל המהומה הזו מסתובב מפקח ראובן הכט, הממונה מטעם מישטרת רמת־גן על עיר־המכוניות. לדבריו, מעולם לא היה צורך להתערב. למרות הרעש, הכל מסתדר בדרך שקטה. הבעייה היחידה היא פקקי התנועה הנוצרים בכניסה ליריד, ועל אלה מתגברים. אבל דבר אחד מצחיק אותו: „אנשים אוספים עשרה או חמישה־עשר אלף לירות ובאים לקנות מכונית, מסתובבים קצת ומאבדים את הסבלנות, מרוב מכוניות. אז כדי להפיג את המתח, הם מתיישבים לשחק קצת קלפים, ובחצי־שעה מפסידים את הכסף שחסכו במשך חודשים."

ספורט טוטו

משתתף יחיד מת"א זכה השבוע ב-273,000 ל"י בערך פרס ראשון ופרסים נוספים.
השבוע משחקי הליגות האוסטראליות

מינימום הפרס הראשון
100.000 ל"י

מינימום כלל הפרסים
200.000 ל"י

ביום ח' — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

תירמו והביאו
ספרי כים ורומנים
למען
עצירים ואסירים
האירגון לשיקום משפטי (הל"ם)
תל-אביב, רח' הנגב 10, טל' 30448

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת
חד"ר מרדכי זידמן
הוצאת רשפים

JADIT
לאצבעות הרגליים
האם חשת אמש לפני לכתך לישון בתחושה עזה של צריבה וגרוי בין אצבעות הרגליים?
כמחצית מאוכלוסיית ארצנו סובלים בעיקר בקיץ באיזור אצבעות הרגליים מהופעת פטריות.
תחושת הגרוי והצריבה עוד נוברים כתוצאה מחליכה על חול חם החם וכן מהזעה והרטיבות.
אחת החברות הגדולות בעולם לתרופות פיתחה תרופה בשם JADIT שהיא תכשיר אנטימיקוטי לחיסול סוגים שונים של פטריות.
טיפול בידית, בנוזל או במשחה יכול לחיות יעיל גם במקרים שהראו עמידות בפני כל סוגי החומרים האנטימיקוטיים המקובלים.
בקש JADIT בבית המרקחת וחיוועץ עם הרוקח על אופן השימוש.

חשבץ 1979
זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן חספ־רות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

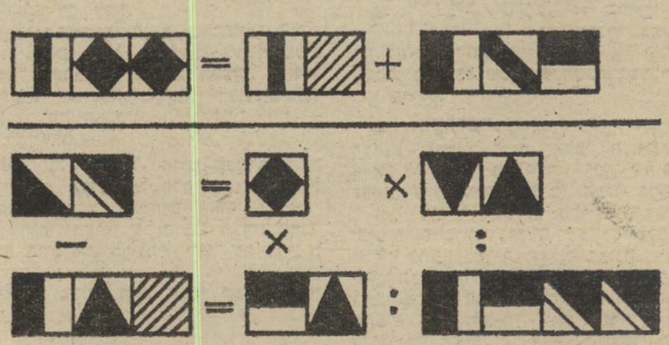

סרט־התעמולה היחידי של הפלסטינים המופץ ברחבי העולם

נעשה בידי ישראלית, ילידת לבנון, עובדת הטלוויזיה לשעבר

המרד הפוליטי של עדנה פוליטי

מזה כשנה מוקרן ברחבי אירופה סרט תעמולה פלסטיני.

הסרט, הנושא את השם לשם הפלסטינים, מוקרן בתחנות טלוויזיה, מוצג במיסגרת פסטיבלי־סרטים שונים. במשך שבוע אף הוקרן בבית־קולנוע בברלין. בין פסטיבל לפסטיבל הוא מוצג בבתי־ספר, בכנסיות ובאולמות סגורים בפני אגודות שהנושא הפלסטיני קרוב ללבן.

זהו סרט התעמולה הפלסטיני הראשון והיחיד, המופץ באירופה והמעורר ויכוחים סוערים בכל מקום בו הוא מוצג. הוא אינו מתאר את אירגוני הפידאיון ואת מילחמתם בישראל. הוא אינו עוסק, כמו רוב סרטי התעמולה הפלסטיניים שלא יצאו מתחומי מדינות־ערב, במחנות הפליטים ובסיבלם של הפליטים. אין הוא מתיימר גם להקיף את הבעייה הפלסטינית בצורה שיטתית ומדעית, ולספר את תולדות הסיכסוך הישראלי—פלסטיני במזרח־התיכון. זהו סרט על ערביי ישראל, על אזרחי ישראל הערבים ועל הערבים החיים בשטחים המוחזקים.

והוא מזעזע את כל מי שצופה בו.

אין בסרט כמעט כל דבר חדש, שאינו ידוע לאזרחי ישראל. הוא מציג על הבד תופעות שהם חלק מהמציאות היומיומית בישראל: פועלות ערביות מהשטחים ב־מיפעל טכסטיל ישראלי, אסירים בטחוניים בבית־כלא, ערבים ישראליים הקובלים על הפקעת אדמותיהם, עוברים ושבים במיזרח ירושלים על רקע קני־הרובים של אנשי מישמר־הגבול. אולם כשכל המראות השיגרתיים האלה מוצגים במקובץ, בעריכה קולנועית ותוך הקראה מילולית של חוקי החירום או צו גירוש לערבי, החתום בידי אלוף פיקוד המרכז, הם יוצרים אפקט קולנועי מדהים.

סצינה מתוך הסרט: מפה טופוגראפית של ארץ־ישראל לפני הקמת המדינה. בזה אחר זה מופיעים על גבי המפה עיגולים על שמות כפרים ערביים שהיו קיימים עד 1948 ואינם קיימים עוד. תוך דקה מתכסה המפה כולה בעיגולים.

סצינה נוספת: קבוצת ילדים משחקת בחצר קיבוץ בית־העמק שבעמק יזרעאל. המצלמה משוטטת בין הילדים לבין מיספר מיבנים ערבים ישנים, שהפכו למיבנים בקיבוץ. הילדים מתקרבים אל המצלמה, מחייכים. „איפה האנשים שגרו כאן?" שואלים אותם. „הם ברחו," משיב אחד הילדים. „לאן ברחו?" — „ללבנון," משיב הילד ומוסיף: „אומרים שאחד מהם השתתף בהתקפת המחבלים באוילימפיאדת מינכן."

אף סצינה בסרט אינה מפוברקת ואינה מסולפת. הדברים מוצגים בפשטות. והרושם המצטבר שלהם הוא מחלחל: הוא מציג את מדינת־ישראל כמדינת כיבוש ונישול, המדכאת את התושבים הפלסטיניים שבתחומה.

לא לחינם פרצו כמה עשרות סטודנטים שמאלניים במחיאות־כפיים במהלך הסרט, כאשר זה הוקרן במיסגרת ה„פורום", הפסטיבל לסרטים אמנותיים וסרטי תעודה, שנערך במיסגרת פסטיבל הסרטים של ברלין.

„זה ממש מה שעשו ליהודים בגרמניה הנאצית," אמר אחד הצופים, בהבעה של שמחה לאיד.

„אתה רק שוכח שבגרמניה הנאצית אי־אפשר היה לצלם סרטים כאלה ולצאת במחאה על מה שעושים ליהודים." השיבה לו במאית הסרט, עדנה פוליטי, בת ה־27, שנכחה במקום.

סרט התעמולה הפלסטיני המציג את ערביי ישראל בצורה חד־צדדית, ומגיש את העוולות הנגרמות להם בניתוק גמור מההקשר הסיבתי שלהם, הוא סרט ישראלי המוצג גם בכל מקום בתור שכזה. התרגום האמיתי של שמו המלא: למען הפלסטינים — ישראלית מדוחת.

אהבת קולנוע בגטו בביירות

ביוני 1973 הגיעה עדנה פוליטי לישראל, עם מצלמת קולנוע של 16 מ"מ ותקציב של 15 אלף מארק, כדי להפיק סרט תעודתי על „הפנתרים השחורים".

שלוש שנים קודם לכן עזבה עדנה פוליטי את ישראל, בדרכה לברלין, כדי ללמוד שם באקדמיה לאומנויות הקולנוע.

היא נולדה בעיר צידון שבלבנון, ל־משפחה ממוצא יווני. אביה ניהל שם חנות קטנה. אחרי מילחמת העצמאות עברה המישפחה להתגורר בביירות, שם פתח האב חנות בדים. היא התגוררה עם משפחתה המסורתית בגטו היהודי בביירות, למדה בבית־ספר יהודי.

אחרי עלייתה של עדנה לישראל היא החליטה ללמוד ארכיטקטורה בטכניון בחיפה. במשך שנה השתתפה בקורס הכנה, עד שהגיעה למסקנה שהיא מעדיפה לעשות סרטים מאשר לבנות בתים. מאחר שלא יכלה ללמוד זאת בארץ, העדיפה להשיג מה שיותר מהר תואר ב.א. באוניברסיטה בירושלים. לשם כך, חיפשה עבודה ב־ירושלים.

מאחר שהיא דוברת מיספר שפות, חיפשה עבודה ברדיו. במעלית בבנין רשות־השידור שמעה שמחפשים עובדים לשידורי הטל־וויזיה הערבית. הציעה את עצמה והתקבלה לקורס עריכה. במשך כשנתיים עבדה כעורכת סרטים, כשהיא לומדת במקביל מזרחנות ותולדות האמנות באוניברסיטה העברית.

„ראיתי שאני לא מתקדמת," סיפרה עדנה, „החלטתי שעלי לנסוע וללמוד. רציתי ללמוד בפאריס או בלונדון, אבל לא היה לי כסף. שמעתי על האקדמיה לקולנוע וטלוויזיה בברלין. מה שמשך אותי לשם היתה העובדה שלא משלמים שם שכר־לימוד. אם אתה מתקבל לאקדמיה, אתה נהנה ממילגה המאפשרת לך לחיות וללמוד. חוץ מזה, יש שם הרבה ציוד וכסף, ומאפשרים לכל סטודנט שמתקבל לעשות כל שנה סרט בעצמו."

למרות שלא ידעה מילה בגרמנית, הגישה עדנה את מועמדותה לאקדמיה, המקבלת רק 21 תלמידים כל שנה. היא התקבלה מתוך 40 מועמדים. אחרי שתי שנות לימוד קיבלה תקציב וציוד להפיק סרט משלה. היא החליטה לעשות את הסרט בישראל.

סרט לישראלים וגרמנים

עדנה מגדירה את עצמה כמי שמת־עניינת בפוליטיקה וכבעלת השקפות שמאלניות. זאת היתה הסיבה שביקשה להפיק את סירטה הראשון על „הפנתרים השחורים". במשך מיספר שבועות למדה את הבעייה, ניפגשה עם אנשים ויחד עם ידיד ישראלי, גד פרוידנטאל — כיום מרצה באוניברסיטת ירושלים על הפילוסופיה של המדע — החלה להכין את צילומי הסרט.

„התחלנו לצלם ביום שישי," סיפרה עדנה, „בשבת פרצה מילחמת יום־הכיפורים. מיד היה ברור לנו שכל התיזה של הסרט שלנו אינה נכונה. אז עוד יצאנו מנקודת־מוצא שלא יהיו יותר מילחמות. חוץ מזה

(המשך בעמוד 34)

ההנאה שבחיים!!!

אם אתה גבר שאוהב את החיים, בוא
למכון „בזל" שם תפנקנה אותך
3 מסג'יסטיות יפהפיות.

★ מסג' מהנה
★ טיפול פיזיותרפי
★ ריפוי והרזייה

במכון „בזל"

● נקיון למופת
● ציוד חדיש
● מזגני אוויר

אווירה נעימה ואקסלוסיבית
חניה ופרטיות — סודיות מובטחת

„בזל" המכון המפואר והמשוכלל ביותר בעיר.
ת"א, רח' בזל 31 (לייד מכבי אש)
פתוח 21.00 — 9.00 ללא הפסקה
בקרוב תפתח סאונה

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם
ל־8.8.75 – 3.8.75

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של השופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן		
ירקות			
עגבניות מעולות	1.40	ל"י	חק"ג
גזר	1.90	"	"
חצילים	1.15	"	"
פלפל מזן קליפורניה	2.25	"	"
תפוא"ד בתפזורת	1.95	"	"
תפוא"ד ארוזים	2.20	"	"
בצל יבש	1.10	"	"
בצל ארוז	1.25	"	"
פירות			
תפוחים — גרנד אלכסנדר גודל 6.5	2.35	"	"
אגסים — ספדונה 5.5	3.35	"	"
ענבים — טומפסון	2.75	"	"
ענבים — דבוקי, תמר בירותי ואלפונס	2.00	"	"
שזיפים — שגיב מגודל 3 ומעלה	2.00	"	"
שזיפים — רדרוזה גודל 4	2.25	"	"
אפרסקים — אלברטה גודל 6 וזן 198/12	3.25	"	"
עופות			
פטם צעיר קפוא מוכן לבשול			
גודל 1 (עד 1,4 ק"ג היחידה)	11.00	"	"
גודל 2 (עד 1,8 ק"ג היחידה)	10.00	"	"
גודל 3 (מעל 1,8 ק"ג היחידה)	9.00	"	"
תנועוף, טנא עוף, עוף מיוחד	11.00	"	"
דגים			
בקלה — פרוס אחיד עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־250 גר'	10.00	"	"
כסיף	8.50	"	"

המנוי

קיבלת חשבון, אנא, פרע אותו בהקדם.

מחלקת המנויים

מועדון „בר־ברים"

רח' בן־אביגדור 28, ת"א

מיקי גבע מארח!!!
לילות „חאן־דו"

ריקודי עם, עמים ופופ
משעה 22.00 בחדרכת יהודה עמנואל

סיאנס־בר משעה 23.00
ליד הפסנתר — יוסי דביר

פול סמית

הזכור לנו מ־סרטים שונים כ„פישקה במילואים" ו„קוראים לי שמיל" החל בקריירה עשירה באירופה. זה עתה סיים את סרטו הרביעי באיטליה ועוד ידו נטויה. סרטו הראשון בו מככב בתפקיד ראשי הוא „קרמבולה" סרט הרפתקאות משעשע נוסח „טריניטי" מוצג בהצגת בכורה ארצית בקולנוע „חן" בתל־אביב. לפול סמית הצעות רבות לתפקידים שונים באירופה והוא חתם על כיכוב בשלושה סרטים נוספים. אבל ישראלי נשאר ישראלי וחלומו הגדול של פול לחזור לישראל ולככב בסרט ישראלי. עתה, מתנהל מו"מ עם מפיקים בארץ על כיכוב בסרט ישראלי, אבל, בעיה אחת עומדת למכשול במו"מ והיא שכרו של פול שהינו גבוה מאד, אפילו בקנה מידה אירופי. נקוה שהמו"מ יסתיים בהצלחה ונראה שוב את פול משחק בשפה העברית.

בשבח הפאטריוטיזם

חנה אחת אמיתית, מאלו שפעם קראנו להן מלח־האדמה, והיום מקובל לחשוב שהן רק זיכרון רחוק.

הקשיבו בעצמכם מה יש ל(1/79) להגיד. אלה שהיא לא בשבילם יוכלו לפחות ל־התרפק בנוסטאלגיה: „השבוע, לפני 27 קייצים נולדתי, פיצפונת ועגלגלה. אחרי הזנה וטיפול אוהב הגעתי לגובה 165 ס״מ ונשארתי קצת שמנמונת. רווקה עם הרבה אהבת־חיים, טבע ואנשים בכלל. חובבת טיולים, אמנות וכל הקשור בשינויים. אוהבת שירים ובכל זאת אינני יודעת לשיר. אוהבת סיפורים ובכל זאת אינני יודעת לכתוב. אוהבת אהבה ובכל זאת... מחכה לך לעזרה.

„רוצה אותך שקט, רציני, בעל חוש־הומור אוהב מוסיקה לסוגיה וכמובן את ארצנו הקטנטונת — פשוטו כמשמעו, פטריוט. מקווה שנשארו עדיין כאלה.״

תיפסו אותה. אולי היא אחרונת הנערות עם הקוקו והסרפאן.

* * *

עדיין לא איש

(2/79) קצת נבוך שהוא רק בן 19, „עדיין לא איש.״ כהגדרתו, וכבר הוא פונה לעז־רתי. מה שיש לו להגיד על עצמו זה: „אדם פשוט ורגיל. אוהב את החיים. לא מקסר אף פעם. וגם אינני מחפש את בת־זוגי לחיים במדורך. בסך־הכל מבקש אחת כמוני, שאוהבת לחיות ולוקחת את החיים כמו שהם, בלי להתרגש. לא משנה איך היא נראית. היא יכולה להיות פצצת־סכס משגעת, או סתם פרצוף שיגרתי. במידה שברצונה להחליף חוויות ודיעות בנושא הזה (חיים ו), שתכתוב. אשמח לענות.״

הגבר שעדיין אינו איש, מתקשה כנראה למצוא כאלה בסביבתו. הוא איש קיבוץ בדרום, עם עיני תכלת ושיער חום, מזוקן קשות וממושקף קלות.

* * *

גבר המעדיף בלונדיות

האמיץ הראשון, שנענה לאתגר וצירף תמונה למיכתבו (3/79), לא הסתפק בכך,

3/79

והוסיף גם דברי פרשנות, כדי שתוכלי להתעמק בתמונה ולהבין מה היא רוצה לומר לך.

נאום הגבר: „כדי שלא תהיינה הפתעות, היום אני בלי זקן ובלי שפם. זו שאכיר תצטרך להחליט איך אני מוצא־חן בעיניה יותר. גם החיוך שלי היום קצת יותר רחב מאשר בתמונה. ועכשיו, מה דורש חמבט הזה? אני בן 24, לומד תנדסת־ייצור בתל־אביב. שונא פוליטיקה ואוהב את שימחת־החיים. שונא גיזענות ובעד גישואי־תערובת. כלומר, בעד נישואים של אחת בלונדינית עם אחד כמוני. למה? מפני ששמעתי שמנישואים כאלה נולדים ילדים יפים. חוץ מזה אני אוהב בלונדיניות.״

בקשר לעיניים, הוא מוכן להתפשר. ירוק, תכול, כחול, הכל הולך. אבל בעניין השיער הוא עקשן גדול. מכסימום הוא מוכן להס־

מיכתבים לצ׳יפי

תפק בשיער חום־בהיר. „פעם אמרו לי שאני חייב לנסוע למדינות סקנדינביה כדי לספק את דרישותי. אבל אני מאמין שגם בארץ נותרו עדיין בלונדיניות.״ אם את כבר בלונדינית (קצת חמצן יכול לעזור) את חייבת גם לא לאהוב דיסקוטקים ול־העדיף סרטים והצגות, כמוהו. גם אהבת מוסיקה לירית וטיולים, לאו־דווקא עם רכב צמוד, היא פלוס. לאחת שתענה על דרי־שותיו הוא מבטיח אושר רוחני, לב חם ותיתכן גם טבעת־יהב חלקה.

* * *

ל(7/77). יש דואר בשבילך. אבל הכתובת שלך קצת השתבשה. זה קורה לי תמיד כשאני מתרגשת. לא מסוגלת לקרוא את כתב־ידי אחר־כך. אנא, שלח מחדש את כתובתך. בכתב ברור.

* * *

הקולטים בע״מ

השבוע, כמו שאני רואה, זה שבוע של גברים. שמתי־לב שזה הולך במחזורים. שבוע אחד אני מוצפת במכתבי נקבות ובשבוע שאחריו — שממה. כל מה שאני שולפת, חתום על־ידי זכר. אבל גם בין אלה יש יוצאים מהכלל. כמו (4/79), למשל.

קודם־כל (4/79) זה לא אחד אלא שניים. שנית, הם לא נמצאים כאן, אלא בגולה הדוויה, יעני. אלה הם שני סטודנטים יש־ראליים, בני 22, הרוכשים תרבות והשכלה בגלות ארה״ב. בחוף המיזרחי אם אתן דווקא רוצות לדעת. יש להם שם הכל, חוץ מדבר אחד: נערות ישראליות. ותאמינו או לא, דווקא זה מה שחסר להם. לפי איך שהם כותבים, אפשר לחשוב שישראלית זו באמת מציאה נדירה.

שני הסטודנטים שלנו מוכנים לשוט לאורך כל החוף המיזרחי כדי לפגוש את הישראלית הצעירה, המעוניינת בישראלים כמוה. העניין כל־כך חמור, עד שהם מוכנים אפילו להתקשר בשלב זה עם צעירות מהארץ, המתכננות באיזה שלב שהוא ל־הגיע לאמריקה, כדי לסייע להן להתגבר על ייסורי־הקליטה שם.

מאחר שהעולם הזה הוא אחד מאמצעי הקשר הנפוצים ביותר של הישראלים ב־ארה״ב, הם מבקשים שאלו המעוניינות בהם יכתבו אלי, לארץ, כדי שאני אעביר להם את המיכתבים לחוף המיזרחי. חושבת שאחרי מחמאה כזאת, אני חולכת לבקש מעמד רישמי באו״ם.

* * *

בספר הנושא את השם כל מה שאף פעם לא רצית לדעת על המין, מאת הרו־מורימט היהודי האמריקאי סול ויינשטיין, מופיעה, בין השאר, גם השאלה: „כמה ארוך צריך להיות אבר־הזכרות?״

משיב ויינשטיין: „פעם, בעמדו על מד־רגות הפארתנון באתונה, נשאל סוקראטס הנצחי: ,מה האורך שצריך להיות לרגלי הגבר?׳. הוא השתתק לרגע, חייך והשיב: ,בדיוק האורך שיספיק לו כדי להגיע ל־אדמה.׳״

* * *

נסיך החלומות

מתה על כאלה, כמו (5/79) הכותבת לי: „היססתי רבות והתלבטתי קשות בטרם החלטתי לפנות אלייך. אינני נמנית עם קוראי העולם הזה ויש לי דיעה שלילית מאד על העתון, בעיקר באשר לדיעות הפוליטיות המובעות מעל גבי דפיו.״

אם למרות זאת היא החליטה לעשות לי טובה ולזכות אותי במיכתב מפרי־עטה הרי זה רק משום „שהגיעו מים עד נפש. אני מתקרבת לשנתי ה־34 ועדיין רווקה. הורי טוענים שאני בררנית מדי. בלא ידיעתי הם פנו אף למישרדי־שידוכין, בניסיון למצוא לי חתן. אלא שאני אינני מאמינה בנישואין־שלא־מתוך־אהבה. ועדיין מצפה לנסיך־חלומותי, אותו אפגוש באקראי.״

לא יודעת למה נדמה לה שאני זה אקראי. בכל אופן, אחרי שפירטה לאורך שני עמודים מה התכונות הדרושות לגבר כדי שיהיה נסיך־חלומותיה, היא הוסיפה גם את הקטע הבא:

„...ובעיקר הוא חייב להיות שונה מהגב־רים בניי־ימינו, הרואים במין את חזות הכל. עליו להיות נבון דיו כדי להגיע להכרה שקשר בר־קיימא בין שני בני־זוג מורכב ממסכת שלימה של קשרים וערכים, שהם חשובים לאין־ערוך מאשר הקשר הפיזיו־לוגי.״

האספן

תחביבו של מהנדס־האלקטרוניקה, העובד באחד המיפעלים החשובים שבסביבות חיפה, הוא איסוף בולים ומטבעות. והנה, ביגיל 39 הוא הגיע למסקנה שגם איסוף נשים יכול להיות תחביב לא רע. לשם כך מעוניין (6/79) להכיר נשים בנות 28 ומעלה למטרת התכתבות, ואולי גם למטרות יותר רציניות. יש לו מכונית חדשה שעד לאחד ביולי הוא משתמש בה גם לטיולים ולנסי־עות לים. עכשיו, אחרי הרפורמה, אני לא יודעת אם הוא יוכל להרשות את זה לעצמו. אולי את היא שתשכנעי אותו, שהרפורמה לא־כל־כך נוראה.

מיכתבים למדור זה יש להפנות לפי הכתובת: מיכתבים לצ׳יפי, תיבת־דואר 136, תל־אביב. מיכתבים למכותבים במדור, יש לשלוח במעטפה כפולה. על המעטפה החי־צונית יש לרשום את הכתובת הנ״ל, ועל הפנימית, מבויילת בבול של 35 אגורות, יש לרשום את מיספרו הסידורי של ה־מכותב.

כיף של כאפייה

את הצעקה האחרונה יהיה לכן קל לצעוק. לא צריך לטוס לפריס כדי להשיג אותה. נסיעה לירושלים המיזרחית מספיקה. חשיגעון החדש הזה הנכנס לאופנה נקרא „המראה הבדואי״, והוא כולל שמלות העשויות ממיטפחות־משי שקופות וצבעוניות, ומכאפיות המגולגלות בכל הצורות מסביב לגולגולת. האירופאיות הביאו את זה מאלז׳יר וממרוקו, שהקייץ מקובל לנסוע להינפש שם. וכמה ישראליות טובות, שלא יכולות להגיע השנה לקזבלנקה, משום־מה, כבר אימצו את המראה הבדואי בגירסה ישראלית. קונים כאפיות צבעוניות (6 ל״י האחת), מקפלים למשולשים, מגלגלים את חקצוות וקושרים אותם יחד מעל למצח או מתחת לסנטר. שילוב שתי כאפיות, יוצר אפקט משגע. אם המישמר־האזרחי יעצור אתכן, אל תאשימו אותי.

המראה הבדואי
משולשים מגולגלים

הדס
תכשירי יופי ואיפור
adas

(המשך מעמוד 31)

כל הפנתרים היו בצבא. לא יכולנו לעשות את הסרט. מצד שני היה לנו הציוד והכסף, ואז החלטנו לעשות סרט על הפלסטינים.

„זה היה תיכף אחרי המילחמה. האווירה היתה קצת נאיבית. חשבנו שפיתרון הבעיה הפלסטינית יעלה מיד על סדר־היום של הממשלה והחברה הישראלית ורצינו לעשות סרט שיהיה מיועד מצד אחד לקהל הישראלי — שיציג בפניו מה באמת קורה עם הפלסטינים שבתחום ישראל. מצד שני רצינו שזה יהיה סרט גם בשביל הגרמנים. הגרמנים פיתחו כלפי הפלסטינים שנאה גזענית כמו שעשו בשעתו כלפי היהודים — דבר שאני בצורה בסיסית נגדו. רציתי לעשות סרט שבו אומר: אני כישראלית רואה כך וכך את המצב. חשבתי שסרט כזה יכול לתרום לפתרון הבעיה של אי ההבנה ההדדית בין ישראל והפלסטינים, ושהוא יהיה אקט של ידידות מצד ישראלית כלפי הפלסטינים.“

עם המצלמה בידה, כשגדי פרוידנטאל משמש כמקליט, החלה עדנה לסובב בכפרים הערבים בתחומי ישראל ובשטחים המוחזקים, לצלם ולראיין אנשים. בכל מקום התייחסו אליה כאל ישראלית, המצלמת סרט טלוויזיה. שיתפו עמה פעולה. אנשים פשוטים, פלחים, פועלים ומורים, סיפרו בגלוי מה מעיק על ליבם.

זאת היתה הפעם הראשונה שעדנה צילמה סרט של ממש. היא פחדה כל הזמן ששום דבר לא ייצא ממה שצילמה. אבל בתום שישה שבועות היה בידה חומר מצולם באורך של שלוש שעות.

כמה מהקטעים שצילמה הם בעלי ערך תיעודי לכשעצמם. כך, למשל, צילמה את השיטות הפרימיטיביות בהם מייצרים סבון, בעבודת ידיים, בבית־החרושת לסבון בשכם. זהו קטע קולנועי מרשים. אילם כשהוא נכלל בתוך סרט, המספר על מעשי עוולה ודיכוי, נוצר הרושם המסולף כאילו בגלל תנאי הכיבוש הישראלי, נאלצים תושבי שכם לייצר את הסבון שלהם בדרך זו. זה מה שקרה גם כשעדנה צילמה פועלים ערביים העובדים בתנאים קשים בשדה בעמק הירדן, היא ראיינה אותם והם דיברו על רצונם בחירות ובחופש. הרושם המתקבל הוא כי הפועלים והפועלות מועבדים בפרך בשדה על ידי השילטון הישראלי, בעוד שלמעשה הם עבדו בשדותיו של בעל אדמות ערבי עשיר משכם.

אמת של ציונית

ב משך קרוב לשנה עבדה עדנה על עריכת החומר המצולם שבידה ועל הכנת דברי הקריינות לסרט, אותם קריינה בעצמה. היא זכתה לשיתוף פעולה מצד מוריה באקדמיה ומצד חבריה הסטודנטים. באותו זמן כבר החלה לעבוד כעוזרת־במאי באחד מתיאטרוני ברלין.

ב־4 באוקטובר 1974 הוקרן סרטה של עדנה פוליטי לראשונה בתחנה השלישית של הטלוויזיה הגרמנית, המקרינה לאיזורי ברלין, המבורג וברמן. „רציתי שהסרט שלי יוצג במיסגרת הטלוויזיה לקהל הרחב — כדי שהגרמנים ישתכנעו שיש גם ישראלים הסבורים שצריך לפתור את הבעיה הפלסטינית — לא בדרכי אלימות, אלא בדרך של הכרה הדדית. לא רציתי שהסרט יישאר רק בקרב קהל של סטודנטים, שהם די משוכנעים בקיומו של עם פלסטיני. רציתי להגיע אל קהל שלא חושב ככה.“

אחרי הקרנות בטלוויזיה הוזמן סרטה של עדנה פוליטי לפסטיבל הסרטים בברנהם, שבגרמניה, ומשם לפסטיבל סרטי העולם השלישי ברויאן שבצרפת. הוא זכה לתגובות מעורבות.

„רוב החוגים השמאלניים באירופה מתייחסים אל הסרט בצורה שלילית.“ סיפרה עדנה. „,מה את עושה?' הם אומרים לי, ,את ציונית ואת רוצה לשמור על המיבנה הקיים של ישראל.'

„לעומת זאת, דווקא פלסטינים שראו את הסרט, התייחסו אליו בצורה חיובית. כמה מהם כתבו לי: ,זאת הפעם הראשונה שראינו את עצמנו בסרט.' את מי רואים בדרך כלל בסרטי תעמולה פלסטינים? את המחבלים. הם הידועים כדוברי העם הפלסטיני. אני נשארתי בקרב הפועלים והפלחים. הם הרגישו את זה. זה סרט שמבטא אותם.“

התגובות השליליות ביותר למראה הסרט, הם של הישראלים. אפילו ישראלים מתקדמים, המכירים בקיום העם הפלסטיני ולוחמים למען מימוש יישותו, גינו את הסרט כחד־צדדי וכמסלף את המציאות האמיתית של חיי הערבים בשילטון ישראל. עדנה אינה מבינה תגובות אלה. היא באה לפני מיספר חודשים עם סרטה לארץ, ביקשה להקרין אותו בטלוויזיה הישראלית. לא רצו לראות אותו כלל.

„אני חושבת שהעובדה שדווקא ישראלית עשתה סרט כזה ושהוא מוצג כסרט ישראלי, היא העובדה החשובה מכל,“ אמרה עדנה. „זה אומר הרבה: הנה, משהו זז גם בצד השני. אני רואה את עצמי כישראלית וכציונית, ומבחינה פוליטית יש לזה משמעות. זה נותן תיקווה שאם הקו שלי בישראל יתחזק יש תיקווה לחיות ביחד.

„בהקדמה לסרט אני אומרת את הדברים האלה במפורש. אני אומרת שעשיתי את הסרט כישראלית שיש לה מדינה בה יכולה הלאומיות שלה להתבטא. הפלסטינים, שאין להם מדינה, אינם יכולים להתבטא. אם שני הצדדים רוצים בשינוי, הם יכולים לחיות יחד אם יעברו דרך הדדית של הכרה הדדית. לעם הפלסטיני יש זכות לגיטימית להתנגד לכיבוש, אבל פרשיות כמו מעלות, וקריית־שמונה מצד אחד, והפצצת מחנות הפליטים מצד שני, מקשים על כך.

„אני משוכנעת שהסרט משיג את מטרתו. עובדה, שאנשים שלא רצו בהתחלה לדבר איתי, משום שאני ציונית, שינו את דעתם אחרי שראו את הסרט. הסתבר להם שצינונות, זה לא מה שהם חושבים. אני לא יודעת מה הסרט יתן לטווח ארוך. אבל אני סבורה שעשיתי את המקסימום במה שאפשר לעשות עם סרט. סוף סוף אני לא ממשלה ולא ארגון, וזה האמצעי שלי לשנות את תודעת האנשים.

„הייתי רוצה להציג את הסרט בארץ. לדעתי קהל ישראלי צריך לראות אותו. גיליתי הרבה דברים מדכאים כשעשיתי את הסרט. אני לא רוצה שאנשים יסכימו איתי לגבי מה שהסרט אומר, אבל שיבואו ויראו ויבינו למה מישהו ישראלי צריך היה לעשות סרט כזה, מישהו שמזדהה גם עם ישראל וגם עם הפלסטינים.“

מפיקה־במאית־צלמת־קריינית פוליטי
פה ציוני לפלסטינים

במסגרת תחרויות מלכת המים 1975

בחירת נסיכת הים התיכון

מטעם

העולם הזה

ובחסות

ראש עיריית בת־ים

יצחק וולקר

וחברת „רבלון“

בבריכת מלון פאן אמריקן, בת־ים

במוצ״ש 9.8.1975

בשעה 9.00 בערב

בתוכנית האומנותית:

צביקה פיק ונערותיו ★

שלישיית שוקולד מנטה מסטיק ★

תיזמורת פיאמנטה

מנחה: שמואל שי

תצוגת אופנה: בגדיים „גוטקס“ ★ שמלות: כוטיק „אדלר“ ★ איפור: „רבלון“ ★ טיפוח בשיער: „וולה“

תליכה: לאה פלטשר ★ פרחים: כץ.

מכירת כרטיסים במלון „פאן־אמריקן“ ובמשרדי הכרטיסים.

מלכת המים 1975
מטעם העולם הזה ובחסות חברת REVLON

המועמדות הסופיות

המלאבסית

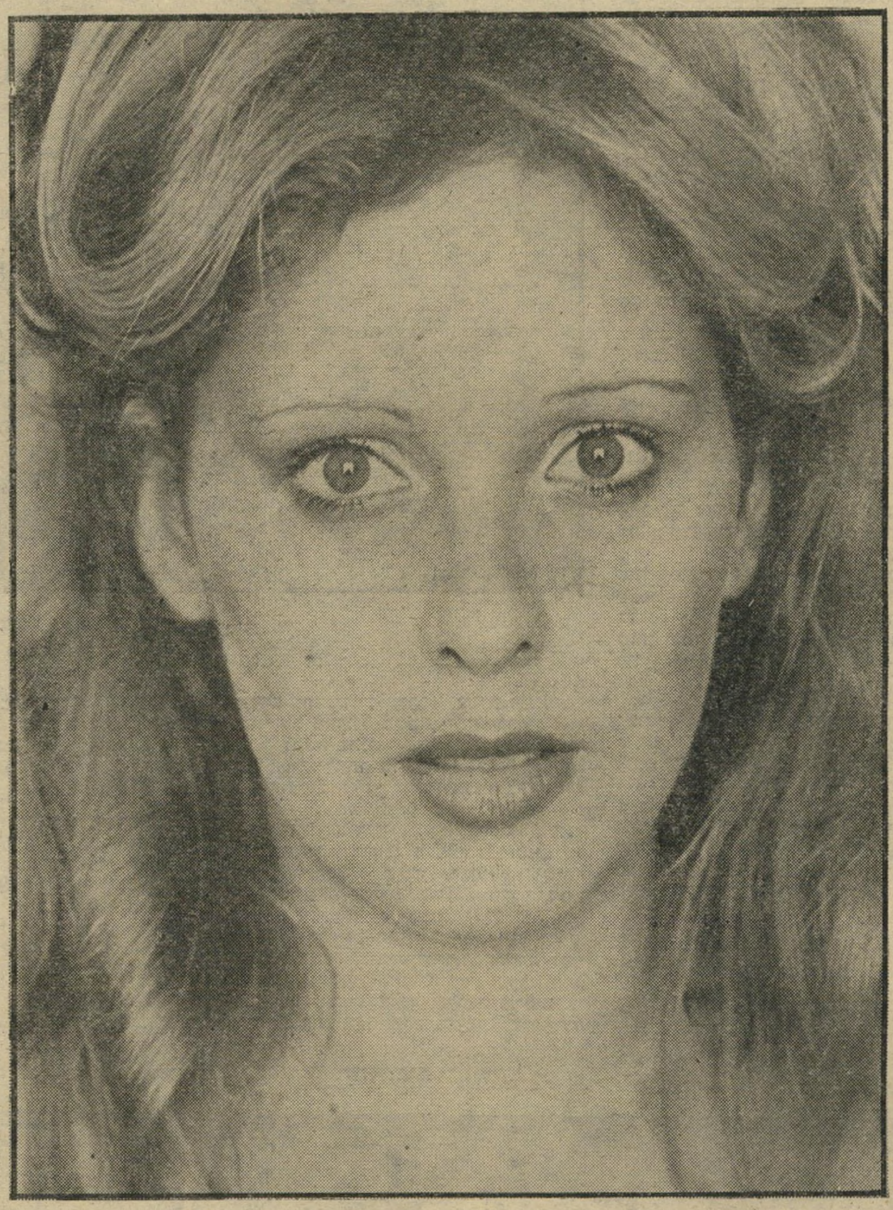

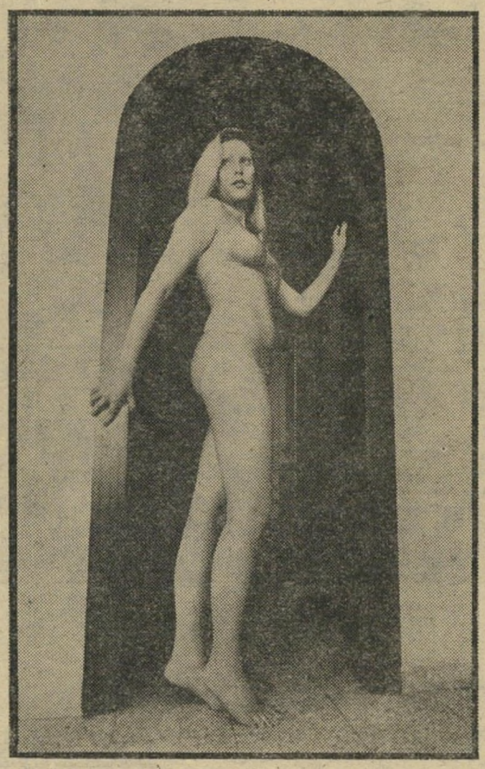

GOTEKS

אורית נראית בדיוק כנימפה שעלתה מן הגלים, בשערה הגולש ובעיניה הירוקות. משלים את התמונה בגד־הים החדיש של חברת „גוטקס", הקשובה לחידושי האופנה ועוקבת אחריהם בתשומת־לב, דבר ש־היקנה לה את אהדת הנשים בארץ וגם ברחבי העולם.

בוטיק אדלר

אורית בשימלה כפרית לבנה, מבד טיבעי מעוטר בת־חרה, המהווה את הצעקה האחרונה. יצחק אדלר, בעל בוטיק אדלר בתל־אביב, יודע את נפש לקוחותיו, ומעצב עבורן במודיו את השמלות המחמיאות ביותר: רכות, נשיות, צעירות וקיציות. האיפור הותאם לפניה של אורית על־ידי חברת „רבלון", שבחסותה נערכת תחרות בחירת מלכת־המים השנה. לאורית יש עוד שלושה אחים ואחיות, וקשה להאמין שכולם ממישפחה אחת: לכל אחד מהם צבע־שיער שונה. זה קורה במישפחות הכי טובות, אבל יש לה עוד משהו, שלא קורה הרבה: אמא שלה היא החברה הטובה ביותר שלה.

כשרואים את אורית גרון, קשה להאמין שאת צבע־השיער הזה היא נושאת עליה עוד מילדותה. אבל זוהי עובדה. שערה הבלונדי־דבש הארוך הוא טיבעי לגמרי, ומהווה מיסגרת נאותה לעיניה הירוקות הגדולות ולפיה החטוב. לא נותר אלא לשמור על בריאותו של שערה ולטפח אותו לעתים קרובות יותר במוצרים המיוחדים של חב' „וולה".

WELLA

אל תראו אותה שהיא מלאבסית. כי לאורית גולן בת הרביע־לשמונה־עשרה יש כל מה שגם בנות העיר הגדולה יכולות להתברך בו. יש לה, למשל, גובה נאה בהחלט, ושיער בלונדי־דבש גולש וארוך — וטיבעי! — ועיניים ירוקות ומבריקות, והיא מלאה בדיוק במקומות הנכונים.

והיא לא רק מלאבסית, אלא אפילו נולדה בפתח־תיקווה, לאבא קבלן ואמא עקרת־בית, ולעוד שלושה ילדים במישפחה.

ובכן, לאורית יש מושגים מוגדרים למדי על הדברים שהיא רוצה ולא רוצה. כך, למשל, היא עולה עכשיו לשמינית, בלי־מודים אכסטרניים, כשהחלטה נחושה לעשות את בחינות־הבגרות. בד־בבד עם הלימודים עברה גם קורס־דוגמנות, אצל המורה לטיפוח־הגן לאה פלטשר. ואם לא די בכך, היא גם עוזרת לאבא שלה במישרד.

ולא פלא בכך. כי עד גיל 10 היתה אורית בת־הזקונים, עד שנולדה אחותה הקטנה, שהיום מחקה אותה בכל.

אורית אוהבת את הים, כמובן, אבל בעיקר לשחק פינג־פונג — לא להשתזף. הסיבה פשוטה: יש לה עור בהיר ורגיש, ואסור לה להפריז בשיזוף. חוץ מזה היא אוהבת מאד לאכול, ומעולם עדיין לא עשתה דיאטה. כן, יש גם בנות־מזל כאלו.

ויש לה בבית חדר לבד, משלה, שבו היא יכולה להתבודד כאוות־נפשה ולהשתעשע עם הכלב שלה.

אבל על־אף כל הנתונים האלה, אורית אינה רוצה להיות דוגמנית. היא ביישנית מזאת. את הקורס לטיפוח־החן עשתה רק כדי לטפח את הביטחון־העצמי. חן כבר יש לה. ויש לה המון ידידים, והיא רגילה ואוהבת שמסתכלים עליה ברחוב.

חבר עוד אין לה, אבל גם בנושא הזה היא יודעת מה היא לא רוצה: חבר מלאבסי.

„עמנואל": אהבה במטוס־הנוסעים
בנסיעה

סרטים

עמנואל מס' 1

סרט כמו עמנואל מייועד לטוציולוגים יותר מאשר למבקרי־קולנוע. אפילו ב־חלומותיו הפרועים ביותר, לא היה איש מעז לראות בו תרומה לאמנות־הקולנוע, אבל הגלים שהתעוררו סביבו בכל אמצעי־התיקשורת בעולם מוכיחים שבכל־זאת, זהו נושא שצריך להתייחס אליו.

מה זה עמנואל? ובכן, במקור זהו רומן, שנכתב תחת שם פיקטיבי, עמנואל ארסן על־ידי מי שטענה כי היתה אשת דיפלומט צרפתי בבאנגקוק. הרומן הוא אוטוביו־גראפי ומתאר כיצד אשה אחת, עמנואל, נשואה־טרייה ובעלת מושגים חופשיים על החיים, לומדת במיזרח־הרחוק את ההבדל שבין האירוטיקה כאמנות לסתם תינוי־אהבים גס וולגארי, כמות שהוא מוכר ו־ידוע לאנשים פשוטים.

עיסוקן של נשות הדיפלומטים. הספר זכה בהצלחת־מחתרת נכבדת, בעיקר משום שנדף ממנו ריח של תעודה אותנטית שערורייתית, וכל עקרות־הבית המשועמ־מות של פריס הסתקרנו לגורל נשות דיפ־לומטים המקבלות משכורת ממישרד־החוץ, כדי לעבור חוויות מרתקות שכאלה. ובגל הגואה של סרטים פורנוגרפיים בצרפת, היה זה רק עניין של זמן עד שהסיפור יגיע גם אל המסך.

ואומנם, לפני שנה נטל צלם דני בשם ג'וסט ג'קלין את הרומן, שכר כוכבנית הולנדית שהספיקה להופיע בסרט אחד או שניים בתפקידי־מישנה — בעלת פני־מלאך וגוף של מאדונה בשם סילביה קריסטל — והנה לבשה עמנואל שמלת־צלולואיד. הוס־עת הסרט לוותה ברעש רב, כולל נשימות עצורות של חסידי פורנו, טענות מרות של חסידי עימנואל ארסן על שהחמיצו את פילוסופיית החיים שהיתה בספר, תלונות של השחקן אלן קוני, מבכירי השחקנים של הבמה הצרפתית, שטען כי הוטעה ושותף בטעונות־שווא בסרט פורנו, והדבר הגיע אפילו לידי כך שסילביה ה„תמימה", ש־נכנעה לכל השיגעונות האפשריים בסרט, הכריזה שלא תסיר עוד את תחתוניה לפני המצלמה ותהיה לשחקנית רצינית (בינתיים, הספיקה להופיע בעוד שלושה סרטים ב־אותו נוסח, אחד מהם המשך לעלילותיה של עימנואל).

הגירוי, היזדווגות הזולת. כל זה הודפס בעיתונים בהרחבה ויבה, ליד מאמ־רים שהתפעלו מן המראה האסתטי המלוטש של הסרט (סרטים פורנוגרפיים נעשים ב־דרך־כלל בזול, ואף נראים כך), המקושט בצילומי־צבע מרהיבים, ומן העובדה ש־ג'קלין השתדל, במרבית המיקרים, למצוא את היופי הפלאסטי שבמעשי הזיווג, לצד הגירוי המיני שבהם (למי שמגורה ממראה הזדווגות הזולת).

ארוטיקה בדרך הכניעה. היו אפילו שהתייחסו ברצינות לתיאוריות של הגברת „ארסן" (בינתיים מתבשרים שגם היא עומ־דת לפתוח בקאריירה קולנועית), ונתנו פירושים מפורטים להתקדמותה של עימנו־אל, ההופכת לאשה מושלמת רק אחרי ש־היא לומדת, על ברכי דיפלומט אחר (לא בעלה), את ההבדל שבין האמנות הדקה והמושלמת של הארוטיקה, זו שאין לה כל קשר עם מגע מיני אלא באה לידי התגש־מות דרך גוף שלישי, דרך כניעה, התבזות והתמסרות מוחלטת של כל החושים.

תערובת זו של קאמא־סוטרא, סיפורה של או (ספר זה מבויים עתה על־ידי ג'קלין) והמרקיז דה־סאד, אינה יוצרת בדיוק פילו־סופיה, אבל נותנת לפחות הזדמנות לגיבו־רה הראשית להשתדל מלפנים ומאחור, מ־למעלה ומלמטה, עם גברים ועם נשים, בים, ביבשה ובאוויר, בעמידה ובישיבה ובשכי־בה, וכל זה מול מצלמה מתמוגגת, הקולטת כל גוון של עור ושומעת כל גניחה באוזן קשבת. ואת כל זה עומדים להראות לצופה הישראלי, החל מן השבוע הבא.

המספריים לא השיבים. ומה עם ה־צנזורה? ובכן, היא קודם־כל אמרת: לא. אחר־כך, כאשר נשאלה שוב ושוב, אמרה: כן, זחתכה פה־ושם. ומה שהיא חתכה, לא נועז יותר וגם לא פחות ממה שהשאירה. אבל לפחות זה עוזר לה להיות שלמה עם מצפונה. מכל מקום, גם אם יש זיווג אחד במטוס במקום שניים, ובורדל בורמזי אחד נחתך ונותר על הריצפה, אין מעלה או מוריד את מידת ההעזה של הסרט במאומה.

פורנו מאחורי עיתון. ובסופו של דבר, ההעזה היא המרכיב העיקרי בעסק. אומנם, הפורנוגרפיה האמריקאית הגיעה היום לשלבים אינטימיים הרבה יותר, כש־היא מתבוננת בכל חדירה ובכל פליטה ממרחק של עשרים סנטימטרים, אבל ניחוח האכסוטיקה המיסתורית של המיזרח, וה־טיול דרך הפרוורסיות הגובלות עם תינוי־האהבים הנורמלי (אם יש עוד דבר כזה), העניקו לעמנואל עוצמה מיסחרית בלתי־רגילה.

ולבסוף, וזהו כנראה סודה הגדול של ה־הצלחה, אפילו אלה שהולכים לסירטי פור־נו ומסתתרים שם מאחרי עיתון, יכולים לבקר בעמנואל במצפון שקט, ולטעון שהם צופים באסתטיקה מלוטשת, באירוטיקה מד־עית ובאהבה אמנותית. וכך נוצר להיט לכל הקהל.

קולנוע

מישגל כבילוי־זמן בטיסה
בישיבה

מישגל כפרס למנצח בהתאבקות
ברכיבה

תדריך

תל־אביב

★★★★ **כותרת ראשית** (אלנבי, ארצות־הברית) — בילי ויילדר לועג ל־עיתונות ולעיתונאים בסאטירה עוקצנית מבוססת על מחזה משנות העשרים. עם ג'ק למון וואלתר מתאו.

★★★★ **תמונות מחיי־נישואין** (צפון, שוודיה) — אינגמר ברגמן מתבונן בכל הפרטים המרכיבים נישואים מודרניים, בסרט מרשים ונוגע לכל צופה. מישחק מעולה של ליב אולמן וארלנד יוספסון ב־תפקידים הראשיים.

★★★★ **אידי אמין דאדא** (פריס, צרפת) — דיוקן קולנועי בלתי־רגיל של מנהיג אוגנדה, שכל אחד יכול לקרוא בו מה שהוא רוצה, החל מאלה שמאמינים כי אמין עדיין לא ירד מן העץ, וכלה באלה הטוענים כי הוא המנהיג המרתק ביותר ב־אפריקה. דבר אחד ברור: הוא בעל אישיות קולנועית אדירה, ובה טמון סוד הצלחת הסרט.

קוני נתן שיעור במישגל
בכניעה

★★★ **טומי** (מוגדבי, אנגליה) — אופרת־הרוק המשיחית של להקת המי מייועדת בראש וראשונה לחסידי הפופ, על המראות הפסיכדליים ותורות־החיים המתלוות אליה. האחרים, יתקשו לעכל כל מה שמראה קן ראסל.

★★ **האיש שהימר עד חייו** (פאר, ארצות־הברית) — מרצה־לסיפרות מכורה להימורים, מסתבך עם הצולם התחתון ומוכר את מצפונו כדי להציל את עורו. סרט של קארל (מורגן) רייז. מיועד בעיקר לחובבי־סיפרות.

★★★★ **המירוץ לצמרת של דודי קרביץ** (אורלי, ארצות־הברית) — ניתוח פסיכולוגי של הדחפים המניעים צעיר יהודי בגטו הקנדי להגיע להצלחה. מישחק מצויין של ריצ'ארד דרייפוס. והומור של טאד קוצ'אף הבמאי.

★★★★ **פרנקשטיין הצעיר** (תכלת, ארצות־הברית) — פארודיה על סרטי פרנקנשטיין ודרקולה עם הומור יהודי חריף של תגלית אמריקה בקולנוע המצחיק, מל ברוקס. על מיפלץ ענף (פיטר בוייל) עם נשמה רומנטית.

★★★ **נבידתי הנאזה** (תל־אביב, ארצות־הברית) — מחזר עטור אוסקרים של ל־נר ולאה מציג את אודרי הפבורן בתפקיד כוכבת הפרחים ורקס הריסון כ־פרופסור היגנס ואח אחד האוספים המרשימים ביותר של תלבושות שניראה אי־פעם על הבד.

ירושלים

★★ **אין לי גרה כאן יותר** (אורנע, ארצות־הברית) — מלודראמה הוליוודית שהתחפשה פה־וישם לדראמה מודרנית

רכילות בצבעים

דייזי מיילר (גת, תל־אביב, ארצות־הברית) — פעם היה זה סיפור של הנרי ג'יימס על מיפגש תרבויות: התמימות הפרימיטיבית במקצת של האמריקאים התרים באירופה, מול התיחכום המתנוון של תושבי היבשת הישנה.

היום, זהו סרט פטפטני, רכלני ומעייף של פיטר בוגדאנוביץ', שהצליח להפוך את גיבורת הסיפור, דייזי, ליצור קל־דעת, שיטחי ומשעמם, עד שהצופה שואל את עצמו: אם היא כל־כך לא־מעניינת, לשם מה לעשות עליה סרט?

כל חדמוויות הסובבות את דייזי, שייכות כולן למושבה של אמריקאים תגרים באירופה (מדובר בסוף המאה ה־קודמת). ואשר לתרבות האירופית, שצריכה היתה לעמוד בעימות עם חברה זו, לזו נותרו רק סימנים חיצוניים שאינם אומרים דבר.

וגרוע מזה: סיביל שפארד, (גברת בוגדאנוביץ' בחייה הפרטיים), שופכת את נחלי הקישקושים שניכתבו עבורה, בטכניקה משונה המעידה שהיא עסוקה מדי בשינון התמליל מכדי לטרוח להבין מה מסתתר מאחריו. גורל דומה נועד גם לבארי בראון, כמחזר הרודף אחריה מז'נבה לרומא, ותעושה רושם שהוא המום לגמרי מכל מה שהוא נאלץ לשמוע בסרט.

מה שנותר הוא שיחזור אמנותי של אביזרי ורהיטי

נטוויק ובראון: בנחלי קישקושים

תקופה (זאת יש לזקוף לזכות המנהל האמנותי, אלסנדרו סקארפיוטי), ונופים טבעיים מרשימים של אגם ז'נבה. אלא שזהו פיצוי דל מאד לתרגילי־הקולנוע של בוגדאנוביץ' (המנסה לחקות כל מה שמיושן ומשומש בקולנוע האמריקאי), ולשיטחיות שבה הוא מנסה לשרת את קיסמי אשתו.

אהבה בווזלין

המסע (רויאל, תל־אביב, אי־טליה) — סרט אחרון זה, שעשה ויטוריו דה־סיקה לפני מותו, הוא מציבה עצובה מאד למי שהיה בכל־זאת אחד מאנשי הקולנוע הגדולים של התקופה.

הסיפור שכתב פיראנדלו לפני שנים רבות צריך היה, כנראה, להראות, כפי שעשו גם כמה ממחזותיו, כיצד חונקות מוסכמות חברתיות את האדם להכנע להם. הפעם מדובר בנערה הנישאת לאח שאינה אוהבת, רק משום שזה ביקש את ידה מאביו חגוסס, בנוכחות האח האהוב. זה האחרון נכנע לצו באצילות נדירה, וממשיך להיכנע לו גם כאשר אין עוד כל צורך בכך.

אפשר היה למצוא בסיפור זה המוני מרכיבים סוציא־ליים, פסיכולוגיים או אישיים, שהיו מעניקים לו שיעור קומה ועניין. אלא שמשום־מה, למן הרגע הראשון מתחיל הסרט בטון מזוייף, כאשר הצלם אניו גוארניארי (שעבד עם דה־סיקה במרבית סרטיו האחרונים) מטביע כל תמונה, כנראה לפי הוראות הבמאי, בתאורה רכרוכית שנוצרת בעזרת מריחת ואזלין על העדשה. וכשכבר טובלים בתחושה של דייסה ממותקת למן השניה הראשונה לסרט, באת תסיכרוניזציה האנגלית, והופכת כל מילה היוצאת מפיו־תיחם של המשרתים הסיציליאניים לפארודיה.

ההמשך מעורר חוסר־אמון בכל רגע ורגע, אי־אפשר להבין את רוח הדמויות, את הסיבות שגורמות להם להת־אפק כאשר אין כל צורך בכך. ואשר ללחצים החברתיים,

סופיה לורן: בטון מזוייף

אלה באים לידי ביטוי רק במיכתב המוקרא בסוף הסרט. בתנאים כאלה, מה פלא שריצ'ארד ברטון משחק כאילו נתקף עצירות, וסופיה לורן נראית כתתגלמות הבריאות בדמותה של אשה הגוססת לאט וכימעט־מרצון (אם כי עד סמוך לסוף אין מספרים את סיבת חוליה, למרות שאין בכך שום דבר מביש).

כדאי לזכור שדה־סיקה הוא אבי נס במילנו, ואז ייטב לזיכרו.

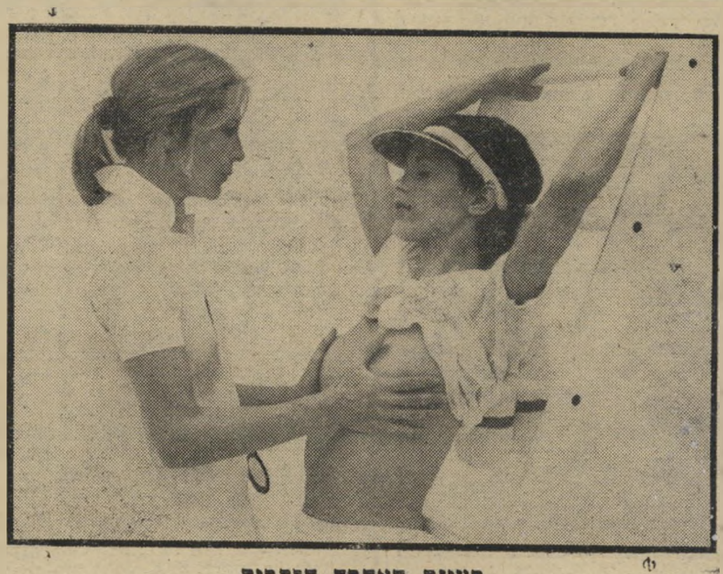

סצינת האהבה הנסבית
בעמידה

על מעמדה של האשה בחברה של גברים. הצלחה אישית של אלן בורסטין (בעלת האוסקר) בתפקיד הראשי.

★★ **זרע התמרין** (הבירה, אנגליה) — אהבה, ריגול ופוליטיקה משתלבים יחד בסרט מעודן של בלייק (הפנתר הוורוד) אדוארדס. חסר קצת סלפל, אבל מפצה ב־הרבה אסתטיקה.

חיפה

★★★★ **רצח באוריינט־אקספרס** (שביט, אנגליה) — גלריה של כוכבים נוסעת ברכבת מאיסטנבול לקלה בשנות השלושים כשבראש השיירה אלברט פיני בתפקיד הבלש הרקולה פוארו ואחריו איי־גרייד ברגמן בעלת האוסקר על תפקיד זה ועוד שחקנים ידועים. הסיפור מתייחס ב־נוסטלגיה ובהומור לאחר המותחנים ה־מעולים שכתבה אגתה כריסטי.

★★★ **זהו בידור** (אורלי, ארצות־הברית) — אוסף סצינות מפורסמות מסר־טים מוסיקליים של חברת אמ.ג'.אם. תעו־דה לכישרונות הבלתי־רגילים שהיו פעם להוליווד, והנאה לכל מי שחובב סוג זה של סרטים.

רחל מרחלת על כל השולם

יהלומים קורצים באכסודוס

מה חסר לו, **לדורון גוזדמן**, תגידו לי? באמת מה חסר לו! הלוואי על כולנו מה שיש לדורון הנ"ל. אם לא די בכך שיש לו דירה נאה, וכלים נאים, הרי מזה חודשיים יש לו גם אשה נאה בדמותה של **מאיה** היפה, שהוכתרה על־ידי חוג יושבי אכסודוס בתואר הלא־מבוטל: „נסיכת הקפה". ואם לו לא די בזה, יש לו גם זוג הורים נאים בדמותם של היהלומן **יחזקאל גוזדמן**, ואשתו עדויית־היהלומים והידועה באהבתה הפאנאטית לניקיון, **מוצי**.

ולמה אני אומרת שיש לו הורים נאים? תגידו לי, אתם מכירים עוד זוג־הורים שלא רק שמחתן את הבן בשעה טובה ומוצלחת, ומצייד אותו בכל מה שדרוש כדי להתחיל בחיים חדשים (הדירה, הכלים וכו'), אלא גם לוקח אותו ואת אשתו הטרייה למסע של ירח־דבש בפריס?

אז יחזקאל וטוצי עושים את זה. טוצי עצמה היא כמעט בת־בית בפריס. רק לפני חודש טסה לשם, כשהיא יושבת לה אחר כבוד במחלקה הראשונה ונמנעת מלשוחח עם שאר פשוטי העם שמסיבות שונות ישבו באותה מחלקה עצמה.

מכל מקום, יום לפני הנסיעה באה כל המשפחה המאושרת — האבא, האמא, החתן והכלה — להיפרד מכל הידידים בקפה אכסודוס, שכן הקפה הנ"ל, זאת עליכם לדעת, הוא מקום־מושבם הקבוע של בני מישפחת היהלומן, והוא להם כמעט כמו בית שני.

מה יהיה עם הדירה? מה יהיה עם הכלים? מה יהיה עם הרהיטים? מה יהיה עם הוילון? מה יהיה עם השטיח? מה יהיה עם הכיסאות? מה יהיה עם השולחן? מה יהיה עם המיטה? מה יהיה עם הכריות? מה יהיה עם השמיכות? מה יהיה עם הסדינים? מה יהיה עם הכוסות? מה יהיה עם הצלחות? מה יהיה עם הסכו"ם? מה יהיה עם הסירים? מה יהיה עם המחבתות? מה יהיה עם הקומקום? מה יהיה עם הקפה? מה יהיה עם הסוכר? מה יהיה עם הקרמיקה? מה יהיה עם הכפיות? מה יהיה עם הכוסות? מה יהיה עם הסכינים? מה יהיה עם המזלג? מה יהיה עם הכף? מה יהיה עם המגש? מה יהיה עם הסוכריות? מה יהיה עם הבקבוקים? מה יהיה עם הכוסות? מה יהיה עם הכוסות? מה יהיה עם הכוסות?

בחברה טובה

הוא נסע! תאמינו או לא, אבל הוא עשה לנו את זה. אין לי מושג מה גרם לו להזיז את העצמות ולצאת קצת מה־תחום הצר של הסטודיו שלו שביפו העתיקה. אבל העובדות מדברות בעד עצמן. **אשר עיני־דור**, הצייר והמחזר הידוע, נסע בפעם הראשונה בחייו לחו"ל, וגא לא לשכוח, שלמרות שהוא נראה כזה, הוא כבר מזמן לא ילד. הוא בן 32 שנים.

אשר עיני־דור ודנה מוקדי
גרושים ותיקים

לא, הוא לא נסע לראות את רומא, פריס או לונדון. הוא לא נסע לכייף, או לקנות בגדים. לא הוא הטיפוס שיבזבז זמן על שטויות מסוג זה. אשר נסע להשתלם אצל הצייר הנודע **ארנסט פוקס**, הישוב באוסטריה, והמקיים מדי־קייץ, סמינר בטירה מבודדת השוכנת על שפת אגם, לסמינר זה מתקבלים ציירים נבחרים וכישרוניים, ובין הציירים הישראליים שהקדימו את אשר אצל ארנסט פוקס, שהוא יהודי אגב, היו גם הצייר הירושלמי הכישרוני **חנן מיזנר**, הציירת היפהפייה **מירבי מונשיין** — אשתו של נער־הזוהר בעבר ואיש־העסקים בהווה **הוד מונשיין** — וכן הציירת **חנה קיי** שהכירה בסמינר את בעלה, צייר גרמני, ועברה אחרי נישואיהם להתגורר איתו ב־גרמניה.

כך שאי־אפשר להגיד על אשר שהוא לא נמצא בחברה טובה. בארץ הוא השאיר לא רק את הסטודיו שלו שבכיכר קדומים ביפו־העתיקה, ולא רק את מכונית הלאנד הירוקה, כי־אם גם את כלב הקולי היפהפה והאהוב שלו, **עזי**. מכל המתגדבות ש־הציעו לאשר לשמור על הסטודיו, המכונית, והכלב, הוא בחר לבסוף במה שבטוח, באשתו־לשעבר **דנה מוקדי**, הדוגלת ב־נאמנות לשלושת הגורמים כאחד, למרות שהיא עסוקה מאד בבוטיק החדש שפתחה, בבית התה שמתחת לקפה סקאלה.

אגב, גם חברתו הקודמת של אשר, **זזי שביט**, עסוקה מאד בימים אלה. זזי ה־יפה והאמביציוזית, שהשתוקקה להיות שחקנית, הצליחה לקבל את תפקידה ה־ראשון, בהצגתו החדשה של הזמר **שלמה ארצי**.

לא, היא לא תהיה בערת גוגו, יש לה בהצגה תפקיד של ממש, ותסכימו איתי שתמיד טוב לראות פנים חדשות על בימת התיאטרון, שלא לדבר על פנים יפות כמו אלה של זזי.

גירושי הדוגמנית

סמדר דרור

אברהם ארביב

גרושים חדשים

אני יודעת שלא נמאס לכם לקרוא במ־דור שלי על כל הזוגות האלה, המת־גרשים חדשים לבקרים. אתם בעצם אוהבים את זה, אחרת הייתם קוראים את הנדון ולא את רחל המרחלת. אלא שאם להודות על האמת, לי קצת נמאס, אבל מה לעשות? גרושי וגרושות ישראל מתרבים בקצב היסטרי ממש, וזוג טרי נוסף, המצטרף אל המיסדר וכו', הם הדוגמנית היפה **סמדר דרור** ובעלה **אברהם ארביב**, מי שהיה הבארמן של מנד"ס ושהוא כעת אחד משותפי הדראגסטור, שלא לדבר על עסקים אחרים.

אז סמדר ואברהם, שהיו נשואים כמה שנים טובות, החליטו שיותר טוב כל אחד לחוד מאשר שניים ביחד. אחרי שבעבר עשו ניסיונות אין־ספור להיפרד ולא כל־כך הצליחו בהם, הפעם הם החליטו באורח סופי ומוחלט, ואפילו הגישו בקשה לגט־פיטורין ברבנות הראשית.

הם אומרים שתוך שבועיים הם יהיו גרושים רישמית, אבל בתור אחת שמכירה את העניין די מקרוב צר לי לאכזב אותם. העניין הזה לוקח קצת יותר זמן, בעיקר אם יש גם ילדה, רכוש, ושאר ירקות.

מה יהיה?

כן יתגרשו, לא יתגרשו, מתי יתגרשו, מה יהיה על השחקן **נחום שיטי** ועל אשתו הזמרת **מירי אלוני**? כבר שנה שלמה שאנחנו מנהלים עבורם טוטו גי־רושין, והם משטים בנו.

קודם־כל היא עזבה את הבית ועברה לגור בבית־הוריה. אחר־כך הוא עזב את הבית והלך לגור עם חברתו, בשיכון בבלי. אחר־כך היא חזרה הביתה והתחילה לעשות שטויות, אז הוא חזר כדי לשמור עליה, ואז היא שוב עזבה, ועברה לגור במלון ברחוב הירקון.

וכעת, תאמינו או לא, הוא גר בדירתם שליד שדרות רוטשילד, ומי גרה איתו, באותה דירה ממש? נכון, מירי אלוני.

הוא אומר שהם גרים בשני חדרים נפרדים, ובסך־הכל מתחלקים בדירה כמו שני חברים ששכרו דירה משותפת. היא לא אומרת שום דבר בכלל, חוץ מזה שהיא מתכוננת בקרוב להשתתף בפסטיבל־הזמר החסידי.

ביניתיים נמצא תיק־הגירושין שלהם ב־מישרדי־הרבנות, וטחנות־הצדק טוחנות לאט. אבל מי יודע, בקצב הזה אולי הם יחזרו לגור בחדר אחד משותף, ואז אפ־שר יהיה לעצור את עבודת התחנות, לבטל את התביעה ולחגוג.

נחום שיטי ומירי אלוני
איפה הגירושים?

גירושי מילצ'ין הירש

כשהט התחתנו לפני כחמש וחצי שנים, לא היה זוג שנחשב ליותר אי־דיאלי מהם. היא: **דליה מילצ'ן**, בת למישפחת מילצ'ן הנודעת, ואחותו של יבואן הנשק **ארנון**. הוא: **סמי הירש**, תאומו של **מני**, ובן־אחיו של איש־העסקים ונער־הזוהר המתבגר, **פוקה הירש**.

מייד אחרי החתונה הם נסעו לניו־יורק, שם למד סמי מינהל־עסקים, ו־אילו דליה עבדה בגלריה לאמנות. לא שהיה חסר להם כסף, חס־וחלילה, אבל השיעמום כמעט שהרג אותה.

כשהם היו מגיעים ארצה לחופשות־מולדת, הם היו מוציאים לכולם את העיניים. במשך כל תקופת שחותם, שהתמשכה לעיתים על פני שני ירחים תמימים, הם התגוררו במלון הילטון בתל־אביב.

עם השנים נולדה להם גם בת, אבל מה לעשות — כמו שכבר אמרתי על זוגות רבים בעבר, אני חוזרת ואומרת על הזוג הנ"ל בהווה — לא תמיד יופי פלוס כסף מביאים גם אושר. והנה הם הלכו בדרכם של רבים וטו־בים, ולפני שבועיים ימים ניתן להם גט־פיטורין, וגם סמי וגם דליה הם גרושים רישמית.

דליה מתגוררת בדירת־הפאר שלה במגרד־השחקים המפורסם שבחרצליה פיתוח, קומה מתחת לדירת־הגג המש־געת של אחיה ארנון ואשתו היפהפיה **בריג'יט**, ואילו סמי נשאר בדירתם שבנווה־אביבים.

זוג צעיר,

על מנת לעזור בפתרון בעיית הדיור שלכם, הכין משרד השיכון שיטת סיוע לזוגות צעירים על מתן הלוואות לזכאים בסכומים ניכרים לקניית דירה. במסגרת השיטה יוכל כל זוג צעיר שאין לו דירה לרכוש דירה המתאימה לצרכיו ויכולתו. להלן יוסבר לכם כיצד אנו, אנשי חברת "שיכון ופיתוח לישראל בע"מ", נעזור לכם במימוש זכותכם להינות מתכנית סיוע זו.

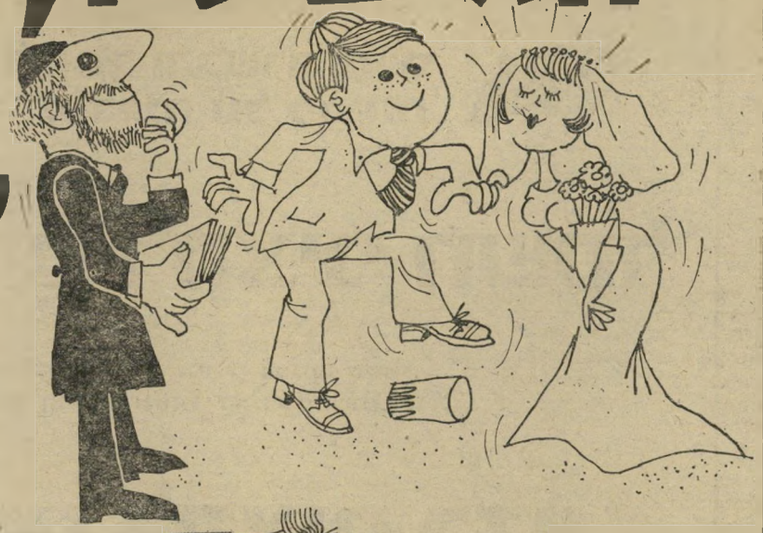

אם אתם רוצים לקבל סיוע מה עליכם לעשות?

לגשת ללשכת הרשמה לסיוע לזוגות צעירים במקום מגוריכם כדי לממש את זכאותכם להכלל במסגרת הסיוע. בלשכת ההרשמה גם יוסבר לכם מהו גובה ההלוואה שתוכלו לקבל וכמה יהיה עליכם לשלם כל חודש כהחזר.

לאחר שתקבלו את הודעת הזכאות מטעם משרד השיכון מוזמנים אתם אל אחד מסניפי "שיכון ופיתוח" כדי שנוכל לעזור לכם להגשים את מטרתכם - דירה משלכם.

בבואכם, מה עליכם להביא?

א. את "הודעת הזכאות" המקורית של משרד השיכון בשלמותה.
ב. חיילים משוחררים - העתק של תעודת חייל משוחרר (לפי חוק החיילים המשוחררים).
ג. תעודת זהות של שני בני הזוג.
בעת ההרשמה יפקידו הנרשמים סך - 10.000 ל"י לזכות החברה (בערי פיתוח - 5000 ל"י).
לנוחיותכם אין צורך ששני בני הזוג יופיעו במשרדנו.

כיצד תעזור לכם חברת "שיכון ופיתוח לישראל"?

לשיכון ופיתוח מאגר דירות גדול בכל רחבי הארץ, מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום. אנו נעזור לכם לבחור מתוך מאגר זה דירה המתאימה לכם. לאחר מכן נקשר אתכם עם אחד הבנקים אשר באמצעותו תקבלו את הסיוע לו אתם זכאים.

היכן נמצאות הדירות אותן אנו מציעים לכם?

מקום	שטח במ"ר	מס' חדרים	מחיר ממוצע
חיפה והצפון			
בית־שאן	70	3	140,000
חצור	70	3	113,400
טבריה	72	3	113,600
נהריה	72	3	124,800
מגדל העמק	70	3	114,400
נצרת	76	3	130,000
קרית שמונה	57	2	116,500
קרית אתא	72	3	135,200
קרית ים	70	3	123,800
חיפה, צור־שלום	72	3	131,000
חיפה, שער העליה	70	3	135,200
חיפה, שער העליה	68	3	133,100
חיפה, שער העליה	54	2	101,900
חיפה, יזרעאליה	72	3	145,600
עתלית	70	3	119,600
עתלית	69	3	117,500
פרדס חנה	57	2	98,800
איזור ירושלים			
אשקלון	71	3	135,200
קרית גת	52	2	96,600
קרית מלאכי	70	3	117,500

מקום	שטח במ"ר	מס' חדרים	מחיר ממוצע
תל־אביב והמרכז			
חוף השרון	56	2	98,800
קרית אליעזר (כביש הטיסים)	75	3	150,800
רעננה	72	3	137,300
יהוד	73	3	125,000
נתניה	72	3	130,000
רחובות	72	3	125,000
ראש העין	72	3	120,000
רמלה	72	3	125,000
אשדוד	72	3	130,000
הנגב והדרום			
נתיבות	70	3	109,000
אילת	73	3	173,700
אילת	70	3	164,300
באר־שבע	51	2	88,400
ירוחם	72	3	116,500
שדרות	71	3	113,500
אופקים	69	3	104,000
ערד	66	3	131,000
ערד	75	3	147,700
ערד	55	2	115,400
דימונה	79	3	133,100
דימונה	79	3	124,800

פרטים מלאים והרשמה במשרדי החברה:

נצרת: רח' כרמל 9/4. **חיפה:** רח' י.ל. פרץ 32. **תל־אביב:** רח' הארבעה 18/א. **ירושלים:** רח' מרדכי בן הלל 15.
אשדוד: רח' אילת 4. **באר שבע:** בנין מרכז הנגב. **אילת:** רח' ששת הימים. אילת לוס אנג'לס.

* רשימה זו כוללת את יתרת הדירות המוצעות לזוגות צעירים והיא משתנה בהתאם לביקוש.

דירות שיכון ופיתוח - דירות איכות ורווחה

לשכת הפרסום הממשלתית basile

קצין בים - מקיר עולם

ונהנה מתנאי שכר מעולים

הרשות לחינוך והכשרה ימיים
מודיעה על פתיחת

*קורס לקציני חשמל

מתקבלים
א. בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים במגמת חשמל.
ב. טכנאי חשמל, הנדסאי חשמל, מהנדסי חשמל.

*קורס לקציני רדיו

הקורס ייפתח בספטמבר 1975 - מספר המקומות מוגבל. מתקבלים בוגרי בתי"ס מקצועיים 4 שנתיים במגמת רדיו/אלקטרוניקה, טכנאי אלקטרוניקה והנדסאי אלקטרוניקה. כמו כן אלקטרונאי תקשורת (סוג 2 לפחות) ובוגרי קורסים צבאיים מקבילים; משוחררי צה"ל בעלי בריאות תקינה עד גיל 30.

לפרטים נוספים פנה למשרדינו:
בחיפה: רח' נתן (קייזרמן) 11 ליד ביכר פריז בימים א'-ו', בשעות 8-14.
בתל-אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם קומה 28, בימי ב', בשעות 9.00-13.00.
לנוחותך תוכל גם להרשם לפי הספח המצורף.

גזור ושלח:

לכ' הרשות לחינוך והכשרה ימיים ת.ד. 1909 חיפה 31000

הנני מעוניין בפרטים נוספים בקשר לקורס.....
שמי..... כתובתי.....
השכלתי..... גיל.....
תאריך..... חתימה..... ה. הז.

לשכת הפרסום הממשלתית סלוגן: ביולם ויהם

היה קצין בצי הסוחר

רחל מרחלת על כל העולם

סוף־סוף חתונה

היא התחתנה לה בשקט־בשקט, עם האיש שלה, בטכס צנוע, שהתקיים בבניין הרבנות הראשית בתל־אביב, בשעת אחר־צהריים מוקדמת. לבושה בשימלה שנקנתה להזדמנות הגיגית אחרת, אך לא נלבשה, ועל ראשה צעיף ספרדי, שבא במקומו של הכובע האכסטראוואגאנטי שאותו תיכננה ללבוש בתחילה.

ציפי שביט, רזה במיספר ניכר של קילוגרמים, ונראית יפה מתמיד. התחתנה בפעם השנייה בחייה, אחרי ששנה קודם־לכן התאלמנה מבעלה הראשון **משה פרי־פז**, עם צלם־הטלוויזיה **אבישי דקל**. בטכס הקצר השתתפו קרובי־משפחה, וצלם שהגציח את המאורע. מאוחר יותר חגגו ציפי ואבישי את נישואיהם במסיבה שהתקיימה במועדון שיחת העיר שבגני־התערוכה.

למרות שציפי היא בדיוק ידועה ופופולרית, נעדרו רבים מידידיה האמנים מן החתונה. מי שבכל זאת נכח בה היו הזמר **ששי קשת** ואשתו, שחקנית הקולנוע **יונה אליאן**, שניצלה את יום־החופש היחידי שלה מההצגה שבה היא משתתפת פדם פדם, ובאה זוהרת ויפה לחגוג עם ציפי.

ציפי עצמה לא נראתה מוטרדת במיוחד

ציפי שביט ומעלה
כל מיני ידידים

ממיעוט האמנים במסיבה. היא הלכה מאחד לשני, וסיפרה לכל מי שניקרה בדרכה עד כמה היא מאושרת, וכמה שאבישי שלה הוא משגע.

חלום נוס' 2

דידי זוקוב, השחקן החתיך שהוא אחיו של הצייר החתיך **יורם לזקוב**, עומד להגשים בקרוב חלום שני שלו, אחרי שחלום אחד כבר הגשים. דידי הצליח להביא לידי ביצוע את החלום מיספר אחד ולהציג את הרמן הסה בפני הציבור, והוא מעלה כעת בהצגת יחיד את ההצגה זאב הערבה. חלומו השני, והידוע לכל של דידי, היה לשאת את חברתו מזה מספר שנים, **מיצי זוטנר**, לאישה. וגם את החלום הזה הוא עומד להגשים, בחודש הבא.

לא שהוא לא רצה להתחתן איתה עד עכשיו, אבל בכל פעם שהם החליטו לקפוץ לרבנות, צצה בעייה אחרת. פעם זו היתה ההצגה שהעסיקה את דידי מעל לראש, פעם אחרת זו היתה הטלוויזיה, שהתקלקלה. פעם האינסטלציה בדירה שלהם שברחוב הירקון, העסיקה אותם כמה ימים, אחרי שהמים הציפו את השטיחים והרהיטים. בקיצור, הם פשוט לא מצאו זמן.

מאוחר יותר, כשסוף־סוף כן מצאו זמן, הם לא מצאו עדים. וכך נידחה עניין החתונה ונדחק לקרן־זווית. עד שמי שהזכיר להם שהם צריכים להתחתן היה דווקא בנה מגישואים קודמים של מיצי, **חן בן השבע**, שהוא שחקן־סרטים ידוע ומועסק, ובכלל התגלמות הקסם.

לא נותרה הברירה בידי מיצי ודידי, הם לקחו אוויר, נסעו לרבנות, מצאו עדים והסדירו את העניין אחת ולתמיד.

מלכת הפסטיבל

פנינה רוזנבלום־גולן
כל מיני הצעות

אין! ולא תהיה, אחת שתשוה ל**פנינה רוזנבלום־גולן**. אולי בעשור הבא תהיה אחת שתדמה לה, או אפילו שתזכיר אותה. כי אכסמפלר כמו פנינה צומח באמת רק אחת לכמה שנים טובות.

וככל שאני מסתובבת בתל־אביב רבתי, במסיבות, במקומות־הבידור, וככל שאני פוגשת יפהפיות זוהרות יותר, או זוהרות פחות, אינני מוצאת אפילו אחת שתגיע לקרסוליה של הגברת המשגעת הזו. ולא רק במראה החיצוני, אלא גם באופי, בהתנהגות, בשיחה ובכלל.

רוצים לדעת מה קורה עם פנינה בימים אלה ממש? היא פשוט משגעת את כולם, בכל מקום שאליו היא מגיעה. לאחרונה הגיעה לפסטיבל סירטי־הפרסומת החשוב שהתקיים בוונציה.

הפירסומאים הנכבדים **דויד תמיר** ו**אמנון אריאלי** שנסעו לפסטיבל עם שני סרטים של חברתם, ישבו באולם הפסטיבל וציפו להקרנתו של אחד הסרטים, כשלפתע הושלך הס, וכל המבטים הופנו אל עבר הכניסה לאולם.

הגברת פנינה גולן, לשעבר רוזנבלום, עמדה בפתח משיכמה מעלה מעל לכל יתר החתיכות באולם, מלווה על־ידי גבר שמנמן ונמוך, שמאוחר יותר הסתבר כי הוא אחד הבמאים היותר־חשובים לסרטי פירסומת באנגליה. עד שהנ"ל לא התיישבה במקומה, לא פג המתח באולם, וגם אז היו כאלה שהביטו יותר בפנינה מאשר בסרטים שהוקרנו על המסך.

המיקרה חזר על עצמו בכל מקום שבו הופיעה נערת־הזוהר הישראלית.

מפיקים חיזרו אחריה, הציעו לה הצעות־עבודה והצעות אחרות, צלמים לא חדלו לצלם אותה. והיא, בלבוש חשוף ומדהים, בשיער בלונדי ובאיפור מלא, שיחקה את תפקיד הכוכבת.

אחד המפיקים אפילו ניגש אל דויד תמיר ושאל אותו: „תגיד, כולן אצלכם בישראל נראות כמו פנינה גולן?" תמיר עצמו היה נאה מאד.

ואילו מלכת־הפסטיבל זכרה לו חסד נעורים. הוא היה בין הראשונים שהעסיק אותה בארץ כדוגמנית־צילום. היא שוחחה איתו והקדישה לו ולאריאלי יותר מסתם חיוך, לקינאתם של כל הנוכחים.

אלא ששיחה התנהלה בערך כך: אריאלי ותמיר שואלים בעברית, ורוזנבלום־גולן עונה באנגלית בסיסית. בלתי־מהוקצעת, אומנם, אבל גם בלי שגיאות בולטות במיוחד. ובהתחשב בזה שפנינה, כשנסעה ללונדון לפני כעשרה חודשים, לא ידעה מילה אנגלית, תסכימו איתי שזהו הישג בלתי־מבוטל.

לקראת סוף הפסטיבל היא אפילו מצאה גבר כלבבה, צלם צרפתי ארוך־גפיים וחתיך, איתו הרבתה להיראות ושלטובתו הוזיחה את המפיק האנגלי השמנמן, הנמוך והקרח.

היא עוד תגיע רחוק, הבחורה הזו. אתם תראו.

בילוי משותף

מה אני יכולה לעשות, איך שאני נזכרת בפנינה רוזנבלום, אני מייד רואה לנגד עיני דוגמנית אחרת, חתיכה גם היא, אבל חסרה עדיין את הפילפל של פנינה. ואני מדברת על אחת שמאד מזכירה אותה, אם כי היא שונה ממנה: **שרה לב**.

שרה, שישבה בלונדון שנים אחדות, חיה בבירה הבריטית בחברתו של צעיר בשם **עודד בלומנפלד**, שטען כי הוא עוסק באופנה. מאוחר יותר חזרו השניים ארצה במשותף, והמשיכו להתגורר ביחד, למגינת ליבם של הורי הדוגמנית. הדבר היחידי שניחם את ההורים היה התיקווה שהם יינשאו זה לזו.

האמת היא שגם שרה השתעשעה בתיקווה הנ"ל זמן ממושך. אלא שתיקוות לחוד והגשמות לחוד. הם נפרדו, ועודד נראה זמן מסויים בחברתה של השדרנית **שוש עטרי**, שהחלה, אגב, עובדת באחרונה כזבנית בחנות־תקליטים, נוסף על עבודתה ברדיו, סתם בשביל הכיף.

שרה לב
כל מיני בילויים

על שרה לב לא שמע איש. היא המשיכה את עבודתה כדוגמנית־בית בבית־החרושת אלסקה, עם הדוגמנית **שלומית אמיר**.

לאחרונה נקלע **אלברט**, בעל בית־החרושת, לצרה. שתי הדוגמניות שלו גם־יחד החליטו לנסוע לחו"ל. שלומית, שהיא גם דוגמנית־צילום, מבוקשת מאד, נסעה ללונדון, ואילו שרה נסעה לריוויירה הצרפתית. עם מי נסעה שלומית אני לא יודעת, אבל שרה נסעה בחברתו של יהלומן צעיר, ומי שמסר לי את המידע החשוב הזה ידע לציין שהוא גם מצליח, בשם **חיים פרפנו**.

בינתיים הספיקו השניים לחזור ארצה והם נראים, לפי אותו מקור, מאושרים עד מאושרים מאד, ובייחוד — כך מוסיף המקור — שרה עצמה. בעצם, למה לא?

סיפור עצוב

זוכרים שסיפרתי לכם בשבוע שעבר על האסון שכימעט אירע לגיטריסט **יוסי פיאמנטה**, כשחטף מכת־חשמל של 380 וואט בעת הופעה בנהרייה, ונשאר בחיים ממש בנס?

אז יש התפתחויות קצת מדאיגות, כתוצאה מאותה מכה. יוסי שכב בבית־החולים ימים אחדים, כשהוא סובל מכוויות בידו. מאוחר יותר שוחרר, אך בתחילת השבוע נכנס שנית לאיכילוב, למחלקה הפנימית, כשהוא סובל מסיבוכים בלב.

הסיפור העצוב שמאחרי הסיפור העצוב הזה הוא שיוסי, הנחשב כגיטריסט מעולה, שוכב לו בבית־החולים כבר מיספר ימים, מבלי שאיש מידידיו המוסיקאיים בוא לבקרו.

ולא רק ידידיו אנשי־המוסיקה, אלא גם **יצחק גיזרי** האמרגן המריץ את המופע בו הוא משתתף, וגם **צביקה פיק** כוכב המופע, לא טרחו לבקר אצל החולה.

וכך שוכב לו יוסי פיאמנטה, שחייו ניצלו בנס, וחושב לעצמו: עם ידידים כמו שלו מי צריך אוייבים?

אילי כן התחתן

למרות הכחשותיו החוזרות ונישנות, למרות הניחושים בעד ונגד, התחתן סוף־סוף השחקן **איקי גורליצקי** עם הרקדנית **רותי לרמן**, ביום הראשון השבוע, בביתו של רב ובנוכחותם של קרובי־משפחה בילבד.

אילי גם מכר את הווילה שלו שבהרצליה־פיתוח, בה התגורר בעבר בחברת אשתו השנייה **דוריס** ושני ילדיהם. והוא ורותי מתגוררים מזה מיספר שבועות בדירה שכורה ברמת־אביב.

את ירח־הדבש שלהם מתעתדים השניים לשלב בעבודה. אילי ינחה את הפסטיבל החסידי, הנוסע לארצות־הברית, ואילו רותי תרקוד בו.

מה אמרתי לכם? ידעתי שהוא יתחתן איתה בסוף!

לאחר שטעמה את טעם הכסף והמערב,
החליטה הדוגמנית ההונגריה לברוח לישראל
ולמצוא כאן את עתידה ועתיד בתה

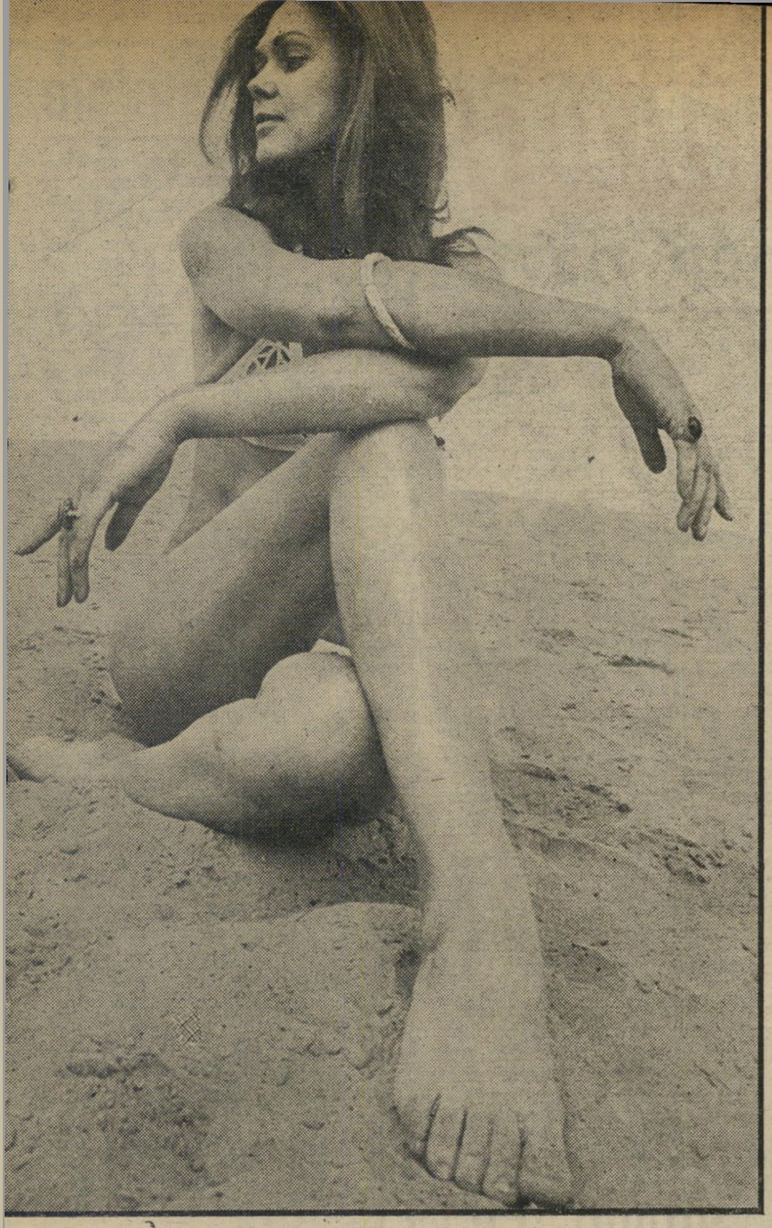

הדוגמנית שחזרה מן הכפור

דיא לא הספיקה לרדת בכבש המטוס, וכבר עט עליה צלם־עיתונות. היא לא הספיקה לעבור את מחסום משטרת־הגבולות, וכבר נמצא בנמל־התעופה בן־גוריון כתב שגילה בה עניין.

וסוזי דבני עצמה, יפהפייה בת 32, אם לנטאלי בת השש, היפה לא פחות, עדיין מבולבלת. לא בדיוק מבינה מה כל הרעש הזה סביבה. בסך־הכל החליטה לעלות לישראל, אחרי שמחשבה זו ניקרה במוחה זמן רב, בארץ־הולדתה הונגריה, ותחזקה בה בעת שהותה בת השנתיים־וחצי בווינה בירת אוסטריה.

לעלות, לא זו בדיוק המילה. נכון יותר לומר — לברוח, או להתחמק, או לעלות ללא נטילת רשות. כל אחת משלוש ההגדרות תתאים.

הדוגמנית כעובדת ממשלתית

סוזי נולדה בעיירת־הגבול ההונגרית קסאפ, הנמצאת כיום בשיטחה של ברית־המועצות. בגיל שש עברו הוריה, יחד איתה ועם אחותה, הנמצאת כיום בארצות־הברית, לעיר־הבירה בודפשט. סוזי טוענת שלא סבלה במיוחד מאנטישמיות בהונגריה, הלכה כמו כולם לבית־ספר של הממשלה, למדה כמו כולם חינם, ובהיותה בת שמונה־עשרה נקלעה למיקצועה ה־עכשווי — הדוגמנות.

וכך היה הדבר. לסוזי היתה חברה דוגמנית. יום אחד באה לבקר את החברה במקום־עבודתה, והסתבר לה כי חברתה פוטרה. בר־במקום הציעו לה למלא את מקום החברה, ומאז הפכה סוזי דוגמנית מועסקת ביותר.

היא אומרת, בהונגרית מתנגנת, כי להיות דוגמנית מעבר למסך הברזל זה לגמרי שונה מאשר להיות דוגמנית בעולם המערבי. דוגמנית בהונגריה היא עובדת ממשלתית. עולם־האופנה ההונגרי הוא מוסד ממשלתי, המעסיק דוגמניות בתקן של עובדות, בדיוק כשם שהוא מעסיק את הפועלות התופרות את הבגדים. פעמיים בשנה מתקיים שבוע אופנה במלון אינטר־קונטיננטל בבודפשט, ולאחר־מכן עוברות התצוגות מעיר לעיר ומעיירה לעיירה. קיי־מים גם צילומי־אופנה, כמובן, וסירטי פירסומת, וסוזי טוענת שאם אפשר בכלל לדרג דוגמניות בהונגריה, היתה היא אחת מן השש הידועות ביותר.

סימוכין לטענה זו אין לה, כיוון שקודם בואה לישראל אריזה שתי מיזודות ואת ילדתה הקטנה בלבד. את תמונותיה ורכושה נטשה מאחוריה, בבודפשט.

היא השאירה שם גם בעל־לשעבר, מהנדס־מכונות שלו היתה נשואה 10 שנים ואת־גרשה ממנו לפני כשנה. גם הוריה הזקנים נשארו בהונגריה, וסוזי קצת חוששת שמא פירסום מופרז של פרשת עלייתה ארצה עלול להזיק להם.

כאחת מדוגמניות־הצמרת של הונגריה, מכריזה סוזי כי האופנה ההונגרית מועתקת כולה מהמערב, ולכן היא מפגרת אחריו במיספר שנים. לעומת זאת היא מעריצה

נלהבת של אופנת הפולקלור ההונגרי, שאותה הירבתה לדגמן בתגיגות לאומיות, בפני אנשים חשובים מאד.

הכסף של המערב

סוזי גם זוקפת לזכותה פרס הראשון בתחרות־דוגמניות בהונגריה, וכן מכוניות מטעם המוסד הממשלתי לאופנה ש־היתה צמודה אליה משך עבודתה במוסד. היא גאה גם בדירתה המרווחת שבאחד הרבעים היותר־יפים של בודפשט, דירה שרבים בה התקליטים והספרים.

שכן סוזי איננה ציפור־לילה. ובכלל, דוגמנית בהונגריה אינה מקשטת את מדורי־הרכילות — שאינם קיימים — ואינה מבלה במועדוני־לילה, שגם הם כמעט שאינם קיימים. מכסימום אפשר לראותה בהצגת תיאטרון או אופרה טובה, וגם אז לא יטרח איש לצלם אותה עבור מדור האנשים החשובים מאד בעיתונות, שגם הוא איננו קיים.

למרות שלדבריה לא חשה מעולם יחס של אפלייה בשל היותה יהודיה, טיפחה בתוכה זמן רב את הרצון לנסוע אל המערב. אחת הסיבות העיקריות, לדבריה, היתה בעיית הכסף.

כל עוד חיה עם בעלה, המתנדס, בהונגריה, הספיק לה הכסף בכבוד. אך ברגע שנשלחה לעבור בווינה נפקחו עיניה, והיא הבינה שהכסף שאותו היא מרוויחה בהונגריה הוא דמי־כיס לעומת מה שתוכל להרוויח במערב. משכורתה החודשית, כך היא אומרת, היתה משהו שהסתכם בכ־166 דולרים אמריקאיים לחודש.

לאחרונה החליטו השילטונות ההונגריים לשנות את שיטת התשלום, ולשלם לדוגמניות לפי יום־עבודה, וסוזי אומרת שכתוצאה מכך הרוויחה כמחצית ממה שהרוויחה קודם־לכן.

סוזי אינה מעסיקה את ראשה היפה בפוליטיקה. קצת קשה לה להחליט אם היא בעד מישטר קומוניסטי, או נגדו. „מה שטוב במישטר קומוניסטי," היא אומרת, „הוא שכל האנשים שווים. אין עניים ועשירים, המשלה דואגת לחינוך ולטיפול־רפואי חינם, וספרים כימעט שאינם עולים כסף. לעומת זאת, החופש," היא אומרת ועיניה מתלהטות, „החופש כמעט שאינו קיים. אף פעם לא יכולתי ללכת לאן שרציתי, לא יכולתי להגיד מה שרציתי, לעשות מה שרציתי. לא מצאתי את עצמי. הכל כל־כך סגור, שזה מחניק."

ברגע שגמלה בליבה ההחלטה לעבור למערב, החלה מכינה את הקרקע. כדוגמנית, יכלה לנסוע רק לארצות קומוניסטיות. לכן החלה פועלת לקבלת תפקיד אחר, שיאפשר לה חופש־תנועה.

היא נתמנתה לייצג את הונגריה במיפעל־אלקטרוניקה אירופי גדול. כך יכלה לבלות ימים אחדים מדי־חודש בווינה בירת אוסטריה, בסניף המיפעל.

כך טעמה סוזי טעמו של מערב, את טעם הרווחה, החופש והחיים הטובים. וזה מצא מאוד חן בעיניה.

היא ידעה שעליה לעזוב את הונגריה, אך עדיין היססה. קשה היה לה להחליט לעזוב את הוריה הזקנים, קשה היה גם לשכנע את בעלה־לשעבר להניח לבתם המשותפת לנסוע לארץ אחרת. אבל היא עשתה את זה.

עם שמש ובלי חשיש

סוזי לא ביקשה מעולם אשרה לישראל, למרות שבמילחמת יום־הכיפורים ניעורו בה ריגשותיה היהודיים הלאומיים. בווינה הכירה את לסלי פולוס, בעליו של בית־החרושת בגד־ים הישראלי, והוא הציע לה לנסוע לישראל ולבטיח להעסיק אותה במיפעלו. סוזי לא חשבה פעמיים, לקחה את ילדתה הקטנה והגיעה לתל־אביב.

בינתיים היא מתארחת בביתה של הגברת ורה סלמנוף, מנהלת חנות בגד־ים ביפו העתיקה. הגברת סלמנוף היא גם זו שמתרגמת את דבריה של סוזי, שכן הדוגמנית היפה דוברת שלוש שפות בלבד: הונגרית, גרמנית ורוסית.

ממה שהספיקה לראות במשך שבוע שהותה הראשון בישראל, היא חושבת שזהו המקום האידיאלי בשבילה ובשביל נטאלי. מקום בריא, עם הרבה שמש ונוער טוב שלא מעשן חשיש. נכון, קצת חם לה, אבל בהונגריה, לעומת זאת, היה לה קר מאד. אין לה בעיות. אנשי הסוכנות בווינה ובארץ התנהגו אליה יפה מאד, תודה. היא הספיקה כבר להשתתף בתצוגת־אופנה של בגד־ים, ועובדת כדוגמנית־בית מיומה השני בישראל.

הבעייה הממשית היחידה שלה כרגע היא למצוא אשה שתטפל בנטאלי הקטנה.

פרווה השועל

שאותה הביאה איתה סוזי מהונגריה תיאלץ, ככל הנראה, להישאר בארון־הבגדים. החורף הישראלי הוא חמים לא יאפשר לסוזי לחבוש את הכובע וללבוש את מעיל הפרווה שהביאה איתה.

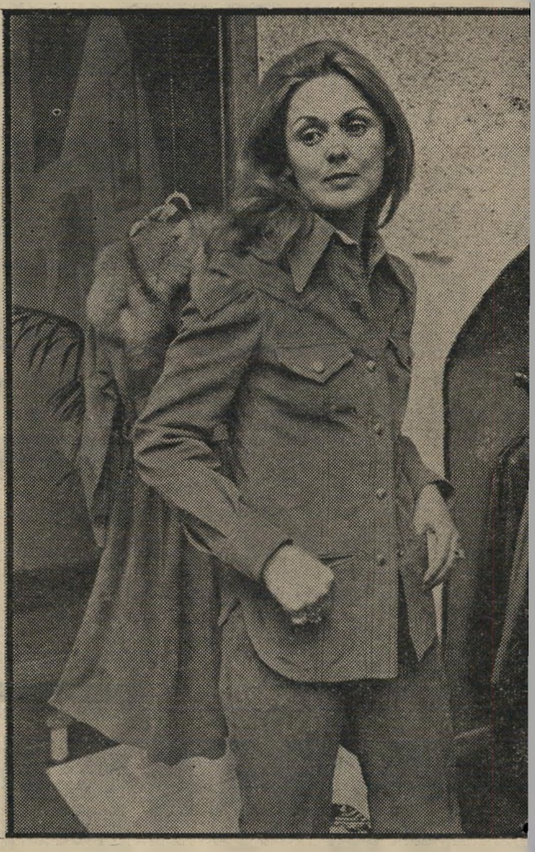

עורגינס

חליפת־ערב בסיגנון הג'ינס מדגימה סוזי, המתלהבת מהאופנה המערבית, שאותה למדה להכיר במשך תקופת שהותה באוסטריה.

נטאלי הקטנה

בתה היפהפייה של סוזי, הולכת איתה לכל מקום. בעייתה העיקרית של סוזי כעת היא למצוא לנטאלי מספלת דוברת הונגרית.

חליפה מזימש

מדגימה סוזי בחנות „בגד־ערב" ביפו העתיקה, שם היא מועסקת כדוגמנית.

6.8.75 ,ב"ט אב תשל"ה המחיר: 5.00 ל"י 1973 מספר

העולם הזה

האם תתחתן זיקלין עם יהודי?

הישראלי הנשען שיבוא

בנקום קנדי ואונאסיס